BİR EKMEK
BİR Politika
(İkisinden de vazgeçilmez)

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Cumartesi
18
Şubat 1978
250 Kuruş

● ADRES
(İstanbul) :Yerebatan Caddesi
Taşsavaklar Sokak No :5-Cağaloğlu
(Ankara) :İzmir Cad No : 20/ 27 -Kızılay
● TELEFONLAR
(İstanbul) : 27 77 12 27 65 09
(Ankara) : 17 65 36 18 36 88

Ülkü Ocaklıların kaldığı Site Yurdunda bir işçi işkenceden geçirildi

FAŞİSTLERİN YENİ BİR SALDIRI PLANI ELE GEÇTİ

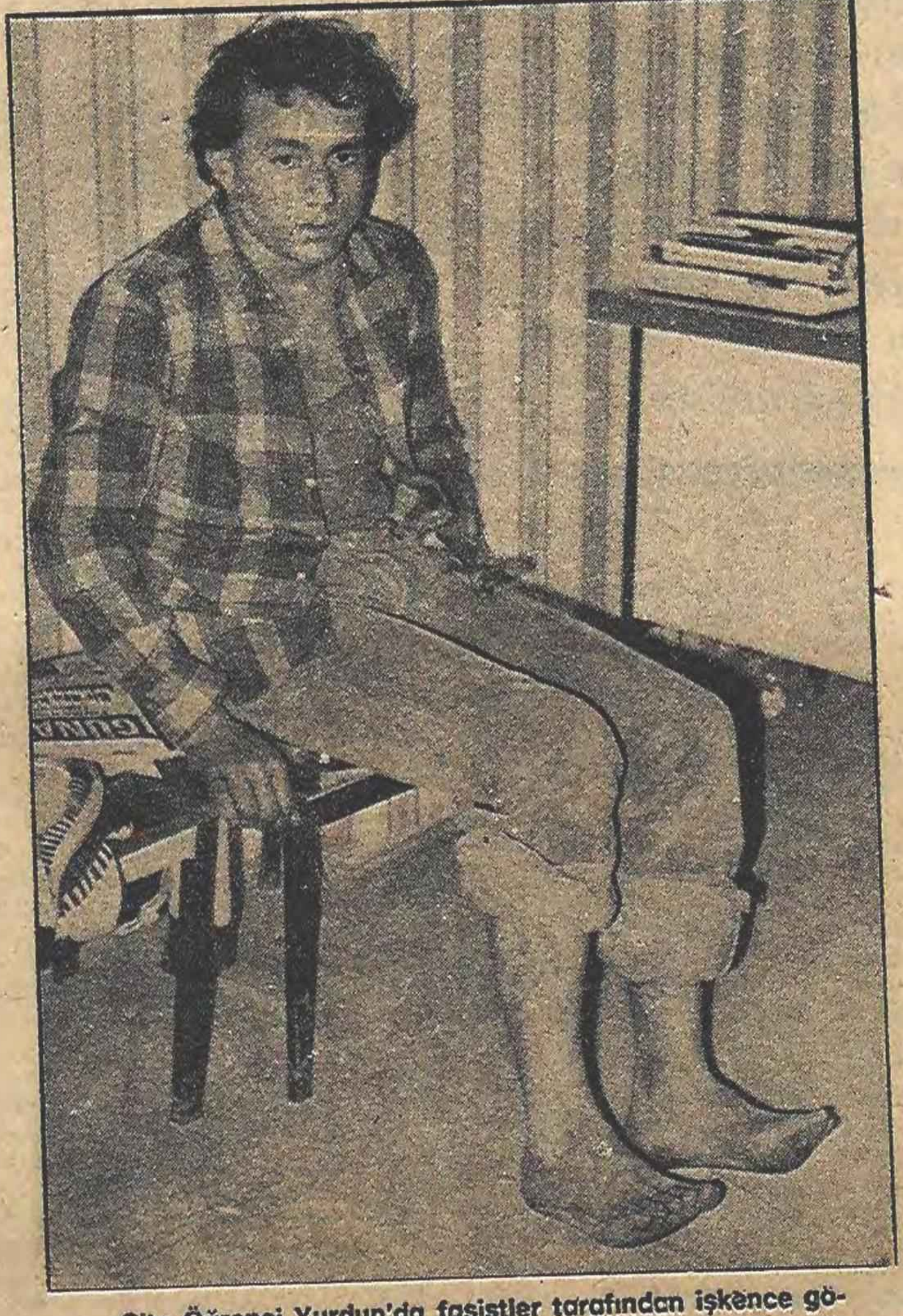

Site Öğrenci Yurdun'da faşistler tarafından işkence gören Nevzat Çelebi adındaki işçinin bütün vücudu ezik ve darbe izleriyle dolu.

- MHP yanlısı MİSK'e ait bir İŞKENCE EVİ'nde ODTÜ öğrencilerinin isim ve adres listeleri bulundu
- Aynı evde bir sendikacıya da işkence yapıldığı saptandı

HABER MERKEZİ

MC'nin iktidardan düşürülmesi sonucu etkinlikleri giderek azalan ve aynı anda kendi içindeki çözülmelerini de önlemeye çabalayan faşist hareketin araçları durumundaki çeşitli kuruluş ve yuvalarda yeni eylem planlarının hazırlandığı, işkence yada bir başka yol ile oldurulmesi planlanan kişilerin isim ve adres listelerinin tutulduğu ortaya çıkarılmıştır.

Polis yetkililerinin açıklamalarına göre MHP yanlısı olduğu bilinen MİSK yöneticilerinin işkence yeri olarak kullandıkları bir evde ODTÜ öğrencilerinin isim ve adresleri ile girişilecek saldırı eylemlerine ilişkin yeni planlar ele geçirilmiştir. **Ülkü Ocaklarının kaldığı Ankara'daki Site Öğrenci Yurdunda** ise bir işçiye faşist olmadığını belirttiği için feci şekilde işkence yapıldığı açıklanmıştır. Öte yandan MİSK'e bağlı **Cevher-İş**

(Devamı Say. 7 Sü 2'de)

VARAN 2

NETAŞ'ın temizliği için yapılan ihalede yolsuzluk saptandı

- Fabrikanın temizliği ihalesi yılda 3 milyon 840 bin lira teklif eden firmaya karşın 4 milyon 260 bin lira teklif edilen firmaya verildi
- *Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt "NETAŞ"daki yolsuzluk olayına elkoydu*

HABERİ 4. SAYFADA

İçişleri Bakanı İGD ile ilgili soruşturma yapılmadığını açıkladı

ANKARA, (İSTA)

İlerici Gençler Derneği'nin kapatılması amacıyla dosya hazırlandığı yolundaki haberler İçişleri Bakanı **İrfan Özaydınlı** tarafından yalanlanmıştır. **Özaydınlı** özellikle İGD'nin kapatılmasını sağlamak amacıyla bir araştırmanın söz konusu olmadığını belirtmiştir.

İçişleri Bakanı terörist eylemlerle kesinlikle mücadele etme kararında olan Ecevit hükümetinin bütün gençlik örgütlerini izlediğini bu tür eylemleri saptanan örgütlerle ilgili olarak yasanın gereğinin uygulanacağını kaydetmiştir.

Türk-İş'e bağlı Tek-Gıda-İş 141 ve 142'nin kaldırılmasını istedi

- YOL—İŞ FEDERASYONU BAŞKANI MISIRLIOĞLU "SOSYAL UZLAŞMA" İSTEDİ

HABERİ 4. SAYFADA

Yeni devalüasyonun Mart başında yapılması bekleniyor

Koruma görevlisi Süleyman Yeşilyurt, Yeşilköy Hava Limanında Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt ile birlikte Ender ERKEK

- İç ekonomide alınacak ekonomik önlemlerin başında faiz ve kredi politikasında yapılacak değişiklikler geliyor

ANKARA (ANKA)

Döviz girişimlerindeki kaçakların önlenmesi ve dövize çevrilebilir mevduat üzerine yapılan spekülasyonların durdurulması amacıyla alınan ekonomik kararları yenilerinin izliyeceği bildirilmiştir.

Hafta sonunda toplanması beklenen Yüksek Planlama Kurulunca vergi konusundaki dü-

(Devamı Say. 7 Sü. 1'de)

Ulaştırma Bakanı'ndan başka tüm Bakanlar koruma görevlilerini değiştirdi

Ecevit Hükümeti'nin işbaşına gelmesinden sonra, bakanlar koruma görevlilerini değiştirirken, Ulaştırma Bakanı **Güneş Öngüt,** koruma polisi **Süleyman Yeşilyurt**'u görevinde bırakmıştır.

Süleyman Yeşilyurt MC Hükümetleri sırasında **İskender Cenap Ege** ve **Yılmaz Ergenekon**'un da koruma polisliğini yapmıştır. **Güneş Öngüt** tarafından görevden alınmayan **Süleyman Yeşilyurt** 1973 yılında **Süleyman Demirel**'in de koruma görevlisi olarak çalışmıştır.

Faşizme karşı olan AP'li partisinden istifa etti

- **AP'DEN İSTİFA EDEN SOĞANLIK BELEDİYE MECLİSİ ÜYESİ: PARTİMİZDEN İSTİFA EDEN MİLLETVEKİLLERİ VE BAĞIMSIZ BAKANLARIN YURTSEVERLİĞİNİ VE YURDUMUZU FAŞİST İŞGALİNE KARŞI KORUDUKLARINI ÇOK İYİ ANLADIM...**

İSTANBUL-(İSTA)-Adalet Partisi Kartal İlçe Başkanlığına bir dilekçe vererek partiden istifa et-

(Devamı Say. 7 Sü 2'de)

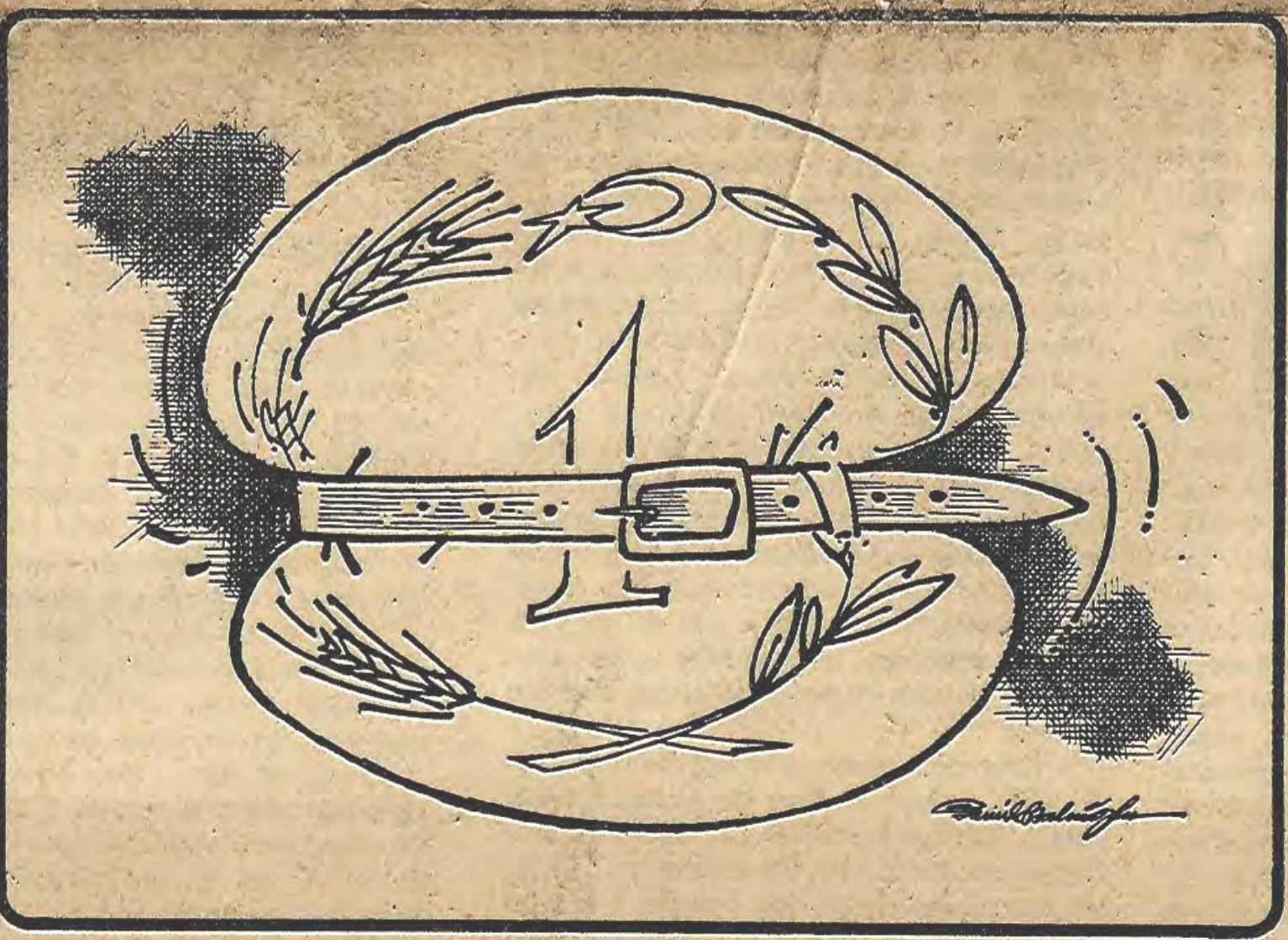

BÜTÇE GÖRÜŞMELERİ MECLİSTE BAŞLADI

Savurganlığı önlemek için "yetki yasası" hazırlanıyor

- Maliye Bakanı Müezzinoğlu: Bu bütçenin tüm özlemleri karşılayacak bir bütçe olmadığı açıktır
- CHP'li Uysal: "Halkımız, özellikle dar gelirli ve değişmez gelirli halkımız uçurumun dibindedir"

ANKARA, (İSTA)

Millet Meclisinde dün, 1978 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı'nın görüşülmesine başlanmıştır. Maliye Bakanı **Ziya Müezzinoğlu** bütçenin sunuş konusmasında savurganlığın önlenmesi amacıyla bir yetki yasasının hazırlandığını ve hükümetin kısa vadeli dış borçlanmalara itibar etmeyeceğini açıklamıştır.

Millet Meclisi Genel Kurulunda çoğunluk sağlandıktan sonra TBMM Bütçe Karma Komisyonu Raporu okunup okunmaması oylanmış, yapılan oylamadan sonra okunması kararlaştırılmıştır.

Genel Kurul'da bütçeyi sunuş konuşması yapan Maliye Bakanı **Ziya Müezzinoğlu,** savurganlığın önlenmesi amacıyla, bir yetki yasası hazırlandığını açıklamıştır. Hükümetin kısa vadeli dış borçlanmalara itibar etmeyeceğini bildiren bakan, 1978 yılı bütçesinin 266 milyar 356 milyon 494 bin 520 lira olarak

(Devamı Say. 7 Sü. 4'de)

Türk ve ABD heyetleri görüşmelere önümüzdeki günlerde başlıyor

ANKARA-(AA)

Türk ve ABD Heyetleri arasında görüşmeleri, önümüzdeki günlerde Ankara'da

(Devamı Say. 7 Sü. 9'da)

"MESS grevleri işçi sınıfımızın tarihlere geçecek önemli bir başarısıdır"

- Türkler, MESS'e karşı verilen savaşımda dayanışmalarını eksik etmeyen tüm kişi ve kuruluşlara teşekkür etti
- Maden-İş Sendikası'nın Ereğli yeni Bölge Temsilcisi göreve başladı
- Görevden alınan Özbayrak ve arkadaşları kesin ihraç talebiyle Onur Kurulu'na sevkedildiler
- Sözleşmeden sadece Maden-İş üyeleri yararlanıyor

İSTANBUL, (İSTA)

Genel Yürütme Kurulunun olağanüstü çağrısı üzerine toplanan Maden-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu'nun son gelişmelere ilişkin görüşleri, dün Maden-İş Sendikası Genel Merkezinde düzenlenen bir basın toplantısında Genel Başkan Kemal Türkler tarafından basın mensuplarına açıklanmış, Yürütme Kurulunca oybirliğiyle görevden alınan Şükrü Özbayrak hakkındaki kararın, Genel Yönetim Kurulunun da oybirliğiyle benimsediği belirtilmiştir.

Öte yandan İSTA Haber Ajansının Ereğli'den edindiği bilgilere göre, görevden alındığı gün ilçe merkezine gelen tüm Poli-

(Devamı Say. 7 Sü. 6'da)

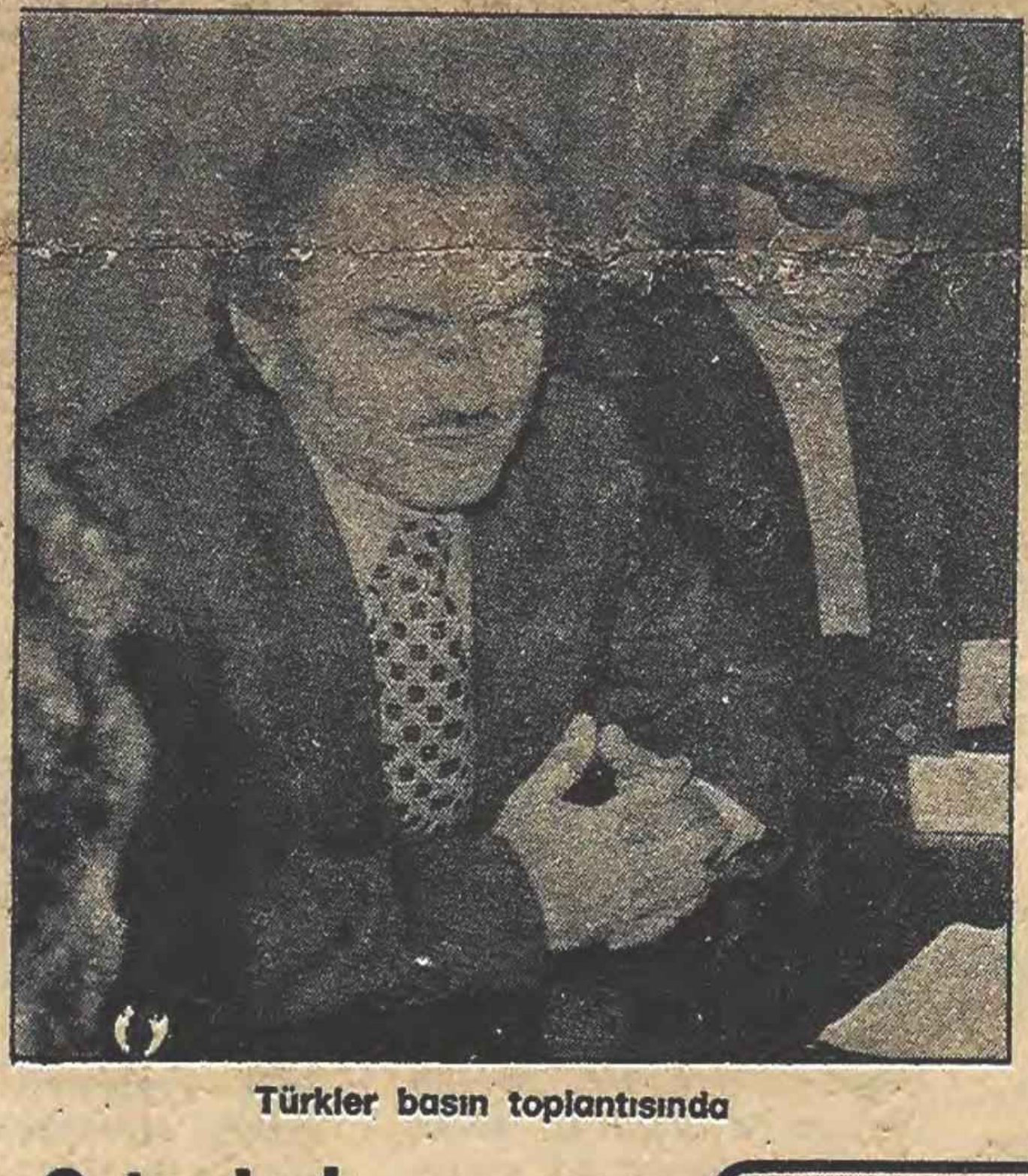

Türkler basın toplantısında

DİSK:"Demokratik potansiyel yüksek bir örgütlenme düzeyine ulaşmıştır"

- **DİSK GENEL BAŞKAN VEKİLLİKLERİNE NEBİOĞLU, GÜVEN VE ZIRTILOĞLU GETİRİLDİ**

İSTANBUL-(İSTA)

DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, DİSK Genel Yönetim Kurulu'nun 13-14 Şu

(Devamı Say. 7 Sü. 6'da)

Ortaokul, Lise ve dengi okullarda da yarı yıl tatili uzatıldı

- **Gerekçe olarak can güvenliğinin tam sağlanamadığı gösterildi**

ANKARA (İSTA)

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı yüksekokullardan sonra ortaokul, lise ve dengi okullarda da yarı yıl tatilinin 6 Mart 1978 pazartesi sabahına kadar uzatıldığı açıklanmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığından yapılan açıklamaya göre ilkokulların daha önce belirtildiği gibi 20 Şubat günü öğrenime açılacağı bildirilmiş, can güvenliği ve öğrenim özgürlüğünü sağlayacak önlemlerin tamamlanması üzerine ortaokul lise ve dengi okullarda tatilin uzatıldığı ifade edilmiştir.

Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs kadın örgütleri ortak açıklama yaptı

İSTANBUL-(İSTA)-

9-12 Şubat tarihleri arasında Atina'da yapılan "Akdeniz'de Barış, Güvenlik ve İşbirliği" Uluslararası Konferansına katılan İlerici Kadınlar Derneği, Kıbrıs Kadın Örgütleri Federasyonu ve Yunan Kadınlar Federasyonu delegeleri ortak bir açıklama yaparak, "Üç ülke kadınlarının da, çıkarlarının ve özlemlerinin ortak olduğunu, bugünkü ve gelecek kuşaklara mutlu ve barışçı bir ge

(Devamı Say. 7 Sü. 1'de)

Yaşamaz diye ölüme terkedilmesine rağmen uzun müddet yaşayan bebek öldükten sonra annesinin yanında görülüyor.

Yaşamaz diye ölüme terkedilen bebek bir gün daha yaşadıktan sonra donarak öldü...

- **ÖLÜME TERKEDİLEN BEBEK BÜTÜN GECE AGLADIKTAN SONRA HADEMELER TARAFINDAN BULUNDU..**

Özdemir ÇİFTÇİOĞLU

Çapa'da Doğum Kliniğinde önceki gece doğan bir bebek doktorlar tarafından yaşa-

(Devamı Say. 7 Sü. 1'de)

BELEDİYE İŞÇİLERİ MAAŞLARINI ALINCA DİRENİŞTEN VAZGEÇTİ

İSTANBUL (İSTA)

Maaşlarının ödenmediğinin bunun yanısıra toplusözleşmeden doğan diğer ekonomik haklar ile demokratik ve sosyal hakların verilmediğini belirterek önceki gün kademeli olarak direnişe geçen DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasına üye işçiler geçmiş aylardan kalan maaşlarının ödenmesi üzerine yeniden işbaşı yapmışlardır. Belediye işçileri, işveren tarafından isteklerinin ancak ilk maddesinin karşılandığını belirtmişlerdir, diğer talepleri yerine getirilinceye kadar değişik yöntemlerle mücadeleyi sürdüreceklerini açıklamışlardır.

Politika' da bugün

Demokrasinin çifte ayıbı

«Bugüne dek ülkemizde sosyalizm propagandası yaptıkları gerekçesiyle çok sayıda insan yargılanmış, zindanlara atılmış, hakaret görmüş, işkenceden geçirilmiştir. Kapitalizm propogandası yaptıkları için tek kişi yargılanmadığı gibi, kapitalizmin bilinen en iyi düzen olduğu düşüncesi, devletin tüm olanakları, bu arada eğitim kurumları işe koşularak her kuşaktan insanın zihnine sürekli işlenmiştir.»

Necati CEBE
CHP Balıkesir Milletvekili

2. SAYFAMIZDA

Cokuluslu Tekeller ırkcılara nasıl ve neden yardım ediyor?

KISITLAMA

●Ayşe Bilge DİCLELİ

3. SAYFAMIZDA

FİDEF' İN EĞİTİM KURULTAYINA SUNDUĞU RAPOR

Eğitim ve öğretim alanında birkaç milyar mark tasarruf için, yüzbinlerce genç insanın geleceği tehlikeye giriyor.

5. SAYFAMIZDA

SANAT/EDEBİYAT

Barış ve Dostluk Gecesi» Atina'da yapıldı.

Yüreğim kaldı Atina'da...

●Ataol BEHRAMOĞLU

Brecht üstüne bir not

●Macit KOPER

8. SAYFAMIZDA

Hangi ahlâk ?

Ali DÜNDAR

Günlerdir şu **ahlâk** konusuyla başım dertte. Ne olup ne olmadığını öğrenmeğe çalışıyorum. O Kitaptan bu kitaba, o ansiklopediden bu ansiklopediye, filan gazete **derlminden** (arşivinden) fişman dergi **derimine** koşuşturup duruyorum, fakat bir türlü işin içinden çıkamıyorum.

İlkokuldan, hattâ anaokulundan, meslek okullarına ve bütün lise sınıflarına değin zorunlu bir ders olarak konulan **ahlâk**'ın, ne menem şey olduğuna bakıyorum. Çocuklarımız bu dersi okuyup bitirdikten sonra hangi **ahlâk** kurallarını bilmeli, hangi **ahlâk normlarına** göre davranmalı; nasıl bir erdem yolu tutturmalı, şöyle kabataslak da olsa bir sıralama yapabilir miyim diye düşünüyorum.

Fakat olanaksız. İşin içinden çıkamıyorum.

Millî Eğitim Bakanlığının **Tebliğler Dergisi'nde** yayımladığı **«Her Dereceli Okullar İçin Ahlâk Dersleri Program Taslağı»ndan**, ilkokulun 4. sınıfından, lise son sınıflara değin kabul edilerek **salık** verilen belli başlı tüm kaynaklar ve ders kitapları masamın üzerinde. Günlerdir karıştırıp duruyorum. Çağdışı bir zihniyetin, Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitimine **dayattığı** bu dersin, kabul edilebilir bir açıklamasını, bir dayanağını boşuna arayıp duruyorum.

Baktığım hemen her kaynak birbirine karşı değilse de, iyiden iyiye birbirinden habersiz. Hattâ diyebiliriz ki, değişik sınıflar, ya da değişik okullar için değişik kitaplar yazmış tek yazarın kitapları arasında bile **usbağı**, bir anlatım bağı yok. Bir başka çalışmamızda örnekleriyle açıklayacağımız gibi, terimler, kavramlar, hattâ tanımlar sürekli anlam, yer ve yön değiştiriyorlar.

Bizim ahlâk ders kitabı yazarlarımızın birleştikleri tek nokta: **Tutucu** ve **öğütçü oluşlarıdır**. Kitaplarında inanmanın erdemleri dile getirilerek, **yazgıcılık** göklere çıkarılıyor. İnsanın **sığınması, bağışlanmasını** dilemesi gerektiği öğütleniyor. Toplumu sürekli **tapınma yoğunluğuna** iten dinsel ahlâk kuralları sayılıp dökülüyor. İnsanın doğaya, çevresine, kendine değil, **içine** bakmasının daha ahlâksal bir tutum olduğu söyleniyor, öğütleniyor.

İki dünya **denklemi** kurularak, ikili bir yaşam öneriliyor çocuklarımıza okutulmakta olan ders kitaplarıyla. Bu dünyanın **yalancı-gerici** bir dünya olduğu, gerçek yaşamın **öteki dünya**'da başlayacağı, Tanrının insanları sınamak için bir **süre** bu dünyada tuttuğu söyleniyor. Yani, bir tür din dersi gibi ahlâk dersi yapılması isteniyor. Dinsiz bir ahlâk kuralından söz edilemeyeceği ileri sürülüyor.

Yani laik ahlâk, daha doğrusu, çağdaş ahlâk kavramı görmezlikten geliniyor. Türkiye Cumhuriyeti Devletinin temel dayanaklarının başında gelen **laiklik ilkesi**, bir çırpıda aradan çıkarılmak, ahlâk dersi, din dersi gargarasına getirilmek isteniyor.

Dünkü daha baştan ahlâk dersinin istenmesinin altında yatan gizli amaç, devletin laiklik temelini çökertmektir. Okullara ahlâk dersi konulurken, toplumun bir ahlâk bunalımı içine düştüğü savunulmuştur. Ta 1946'larda okullara din dersi konulurken de benzer savlar ortaya atılmıştı. Demek ki isteğe bağlı olarak konulan din derslerinden beklenen sonuç elde edilemedi. Bu kez zorunlu ahlâk derslerinin konulması gerekti.

Bilim ve toplum düşmanlarının, bu zorunlu ahlâk dersleriyle de istedikleri amacı elde edebileceklerini sanmıyoruz. Bu silâh da geri tepecek ve doğadan yalıtılmış, toplumun eylemlerini çağdışı buyruklar ve yasaklamalarla sınırlamak isteyen bir ahlâk kuralını tutturamayacaklardır.

Gerçekte ahlâk, toplumun yaşam dinamiğidir. **Toplumsal sorumluluklarının, çalışma ve yaratma isteminin, kendini sürekli yenileme ve aşma özleminin kaynaklandığı evrensel değer yargılarıdır ahlâk.** Ne hayvansal bir **güdülenmedir**, ne de Tanrısal bir yönelme. Tüm düşünce ve davranışlarımız gibi, **ahlâksallığımız** da yaşantımızdan, bizi çevreleyen ve sürekli **iletişim** içinde bulunduğumuz doğadan, üretim ilişkilerimizden oluşur. Ahlâksal değer yargılarının, başka başka toplumların üretim ve üleşim biçimlerinin benzeşmesi oranında benzer ögelere dayanması bunun bilimsel kanıtıdır.

Burada, tutucu ve anamalcı çevrelerin tutturmağa ve toplumda yerleştirmeğe çalıştıkları gibi, ahlâk, **durağan** değil, **dinamik** ve **akışkanlığı** olan bir kavramdır. «Onlar» yani tutucu ve anamalcı çevreler, **«sömürgen ahlâklarını, genel insan ahlâkı biçimine getirmek, onu, insan toplumunun dışında bulunan, insana ve var olan toplumsal - ekonomik düzene bağlı olmayan, sanki Tanrısal buyruklara dayanan sonsuz bir gerçek derecesinde dondurmak isterler...»** Ahlâkın, insan aklının ulaşamayacağı birtakım kavramlardan oluştuğunu **dayatmağa** çalışırlar.

Konuya bilimsel açıdan yaklaşınca bunun yanlışlığını anlıyoruz. İnsanın, daha ilkellik dönemlerinde bile, birtakım **kurallar koyma** yeteneğine sahip olduğunu görüyoruz. İlkel **töreler**, zamanla din görünümü alacak olan inançlar, giderek **yaptırımcı** toplum kuralları olarak karşımıza çıkan hukuk kuralları ve yasalar, insanın kendi kendini sınırlayabilme, kural içine alabilme yeteneğinin **belirteçleridir**.

Ancak tüm bu kuralların başlangıçta bir **üstyapı** kurumu olarak değil de, tamamen yaşama, yani, üretim-tüketim ve üleşim ilişkilerine bağımlı olarak; bu tür ilişkilerin en doğal **zorunlaması** olarak ortaya çıktıkları da **eytişimsel** (diyalektik) bir gerçektir. Hemen şunu da eklemeliyiz ki, bugün yaşamakta olan ahlâk kuralları olsun, dinler ve geniş yaptırımcı-bağlayıcı hukuk kuraları olsun, kendilerini toplumun üretim-tüketim ve üleşim ilişkilerinden soyutlayamazlar. Şu **koşulla** ki, ilkel toplumda yaşamın en doğal **zorunlaması** olan bu kurallar yumağı; giderek toplumda egemen güçlerin bir **dayatımı**, bir sömürü aracı biçiminde karşımıza çıkar.

Fakat egemen güçler, tekelci-anamalcı çevreler, toplumda hiçbir olgu'nun yaşama, yani üretim-tüketim ve üleşim ilişkilerine bağımlılığının sezilmesini istemezler. Bu arada ahlâkın da toplumsal değil, tanrısal bir kavram olduğunu savunurlar.

Demokrasinin çifte ayıbı

Necati CEBE

CHP Balıkesir Milletvekili

> *Bugüne dek ülkemizde sosyalizm propagandası yaptıkları gerekçesiyle çok sayıda insan yargılanmış, zindanlara atılmış, hakaret görmüş, işkenceden geçirilmiştir. Kapitalizm propagandası yaptıkları için tek kişi yargılanmadığı gibi, kapitalizmin bilinen en iyi düzen olduğu düşüncesi , devletin tüm olanakları, bu arada eğitim kurumları işe koşularak her kuşaktan insanın zihnine sürekli işlenmiştir*

Yıl 1968... Günün TÖS yöneticilerinden İsmail Sefa Güner, TÖS'ün yayın organına, sonradan kendisinin Türk Ceza Yasasının 141'inci maddesiyle yargılanmasına yol açan bir fıkra yazıyor... Fıkra şöyle:

«.........

— Adalet mülkün temelidir!

— Güzel... Ya mülk neyin temelidir?

— Oda her türlü adaletsizliğin'

Bu fıkrayla anlatılmak isteneni ayrıntılarına inerek açıklamaya kalkışmak çok zaman alır; bu yaklaşım bizi devlet kavramının analizine, derin felsefi tartışmalara götürür. Kanımca buna zamanımız olmadığı gibi gerek de yoktur.

Öyle sanıyorum ki yazar, söz konusu fıkra ile, **«toplumumuzda, toplum hayatımızda çeşitli kesimlerinde her gün gözlemlediğimiz, sık sık tanık olduğumuz adaletsizliklerin temelinde mülkiyet ilişkilerinin bulunduğu gerçeğini»** dile getirmek istemiştir. Yazar bu fıkra ile, bireyleri varlıklılar ve varlıksızlar olarak bölünmüş bir toplumda, devletin ve onun ayrılmaz bir parçası olan adalet mekanizmasının varlıklılara göre biçimleneceği, varlıklılara göre işleyeceği gerçeğini dile getirmek istemiştir. **Yazar, sınıflar gerçeğine değindiği, kapitalist üretim ilişkilerini yerdiği için yargılanmıştır.**

PROPAGANDANIN NİTELİĞİ

Bugüne dek ülkemizde sosyalizm propagandası yaptıkları gerekçesiyle çok sayıda insan yargılanmış, zindanlara atılmış, hakaret görmüş, işkenceden geçirilmiştir. Kapitalizm propagandası yaptıkları için tek kişi yargılanmadığı gibi, kapitalizmin bilinen en iyi düzen olduğu düşüncesi, devletin tüm olanakları, bu arada eğitim kurumları işe koşularak her kuşaktan insanın zihnine sürekli işlenmiştir.

Değişme evrensel bir olgudur. Herşey değişir. Değişme süreklidir. Şu yada bu düzeni değişmez sanmak, değişen bir dünyada değişmez sanılan değerlere bağlı olarak yaşamak olanaksızdır. Gericilik ve tutuculuk eğilimleri evrensel gerçeği görememekten, kavrayamamaktan kaynaklanır...

Yadsınması olanaksız bir gerçektir ki özel mülkiyet konusu olduğu toplumlar, sınıflı toplumlardır. Sınıflı toplumlarda devlet burjuva düşünürlerinin iddialarının tersine sınıflarüstü yansız bir güç olarak değil, ekonomik gücü elinde tutan sınıf yada sınıfların, daha açık bir deyişle sömürücü sınıfların çıkarlarına dönük olarak işlemekte sömürü düzenini sürdürebilmek için baskı aracı olarak kullanılmaktadır. Genel bir kural olarak, ekonomik gücü elinde tutan, siyasal gücü de elinde tutmaktadır.

Ülkemizde sermaye sınıfı ideolojisi olan kapitalizm her türden araçla körüklenirken işçi sınıfı ideolojisinin devlet güçleri de kullanılarak bastırılması, bastırılmak istenmesi yukarıdaki kuralı doğrulayan önemli bir kanıttır.

1945'den bu yana «çok partili sistem» içindeyiz. Demokrasimizde «demokrasi» demekle yetinmeyip «hürriyetçi demokrasi» diyoruz. Çoğulcu demokrasi yada çok partili sistem, hiç kuşkusuz, «sınıflar» olgusundan kaynaklanmaktadır. Çıkarları birbiriyle çelişen, sınıfların bulunmadığı bir toplumda çok partili sistem değil uygulama olarak, kavram olarak dahi bulunmaz, bulunamaz...

atılı anlamda demokrasinin, bir başka deyişle çoğulcu demokrasinin temel özelliği **«iktidara yönelik sınıflar arası yarışa»** olanak tanımasıdır. Sosyal sınıflara, demokratik yollardan iktidara gelme, yada iktidara ağırlık koyma olanağı tanımasıdır.

Unsuz ekmek nasıl düşünülemezse, düşün özgürlüksüz demokrasi de aynı şekilde düşünülemez. Çoğulcu demokrasinin temel ögesi **«düşün özgürlüğü»**dür.

20'nci yüzyılın son çeyreğinde, siyasi partilerimizin bir yandan demokrasiden, demokrasinin erdemlerinden söz ederken, bir yandan da Türk Ceza Yasasına Faşist Mussolini İtalyasından aktarılmış olan 141 ve 142'nci maddelere dört elle sarılmaları, bununla da yetinmeyip demokrasi ve hukuk devleti kavramlarıyla bağdaştırılması olanaksız **siyasal iktidara bağımlı olağanüstü mahkemeler OLUŞTURMAK İÇİN** bir biriyle yazışmaları gerçekten üzücüdür.

Başta demokratik kitle örgütleri olmak üzere tüm demokrasi yanlısı kurum ve kuruluşlar, yeni hükümetten demokratik hak ve özgürlükleri göstermelik kılan, büyük ölçüde sınırlayan yada kısıtlayan tüm yasal engelleri kaldırmasını beklemektedirler.

Demokrasimiz, bilinen çifte ayıbından kurtarılmalıdır. Sık sık yinelediğimiz **«asgari müştereklerȵ**in başında **«düşün özgürlüğü»**nün bulunduğu bilinmelidir.

Yeni hükümetin demokrasiyi soyut bir kavram olmaktan çıkarıp yaşama geçirmeye çalışacağına, demokrasinin tüm kurallarıyla sağlıklı biçimde işlemesini sağlayıcı girişimlerde bulunacağına inanıyor; başarılar diliyorum.

CEZAEVLERİNDEKİ "YAŞAM" KOŞULLARI

Üzerinde durmak istediğim bir başka konu, cezaevlerimizdeki kötü yaşam koşullarıdır. Tümü değilse bile çoğunluğu bozuk düzenin kurbanları olarak, kaderin değil bozuk düzenin kurbanları olarak cezaevlerimize düşmüş, tutuklu ve hükümlüler, gerçekten kötü yaşam koşulları içinde tutulmaktadır.

Bazı cezaevlerimizde tutuklu ve hükümlüler bir yatakta birden fazla kişi olarak balık istifi yatmakta; dar, karanlık ve havasız koğuşlarda çile doldurmakta, ömür tüketmektedirler.

Cezaevleri yöneticilerinin tutuklu ve hükümlülere karşı davranışları genellikle olumlu değildir, insancıl değildir. Cezaevlerimizde yasa ve yönetmelik dışı baskının hemen her türlüsü uygulanmakta, küfür, dayak ve işkencenin öldürmeye dek uzandığı olmaktadır. Toplumumuzun tipik hastalıklarından birisi olan **insanın kürküne değer verme** ve ona göre davranma hastalığı, **ayrıcalıklı davranış**, cezaevlerimize de yansımıştır. Gerçekten hasta olan, acı içinde kıvranan **arkasız hükümlü** koğuşta tutulurken, sapasağlam **arkalı hükümlü** cezaevi revirinde keyif çatabilmektedir.

Arkasız hükümlüler üzerine cezaevi yöneticilerince uygulanan yasa dışı baskılara, koğuş kabadayılarınca uygulanan baskılar da eklenirse **«cezaevlerindeki yaşam çekilmez bir yük»** olup çıkmaktadır.

Cezaevsiz toplum düzenine, insanlık bugüne dek hiç bir yerde varamamıştır; belki de yakın gelecekte de varamayacaktır. Ne var ki suçlu sayısını büyük ölçüde azaltmış toplumlar vardır. **Unutulmamalıdır ki, her olayda değilse bile pek çok olayda, suçu «toplum» hazırlamakta; suçlu ise işlemektedir.**

Aç kaldığı için çalan birisi ile, başlık parası ödeyemediği için kız kaçıran kişi, insanın maddi varlığına göre değer biçen bir toplumda maddi varlığını artırmak için çalan yada rüşvet alan kişi, tüm bunlar bozuk toplumsal düzenin kurbanlarıdırlar.

Adalet Bakanımızın suç ve ceza kavramlarına çağdaş bilim verileri ışığında bakacaklarına ve cezaevlerindeki yasa dışı baskılara önemle eğileceklerine inanıyorum.

Hızlı, az harcamalı ve gerçekten ayrıcalıksız bir adalet cihazı oluşturma amacına yönelik girişimlerinde başarılar diliyorum.

YORUM

Oya Baydar

Sen bu yolda devam etme emi...

«Eferin oğlum Memed, sen bu yolda devam et» sözünü, birisi olumsuz bir iş yaptı da söz geçiremedik mi, sık sık tekrarlarız. Aslında sözün anlamı, «aklın varsa değiştir yolunu, sakın bu yola devam etme, bu yol çıkmaz» gibisinden birşeylerdir...

En büyük tirajlı gazetelerimizden birinde dün bir haber okuduk: Haberin başlığı şöyleydi: **«Ülkü Ocakları ile İGD'nin kapanması için delil aranıyor.»**

Bilindiği gibi İGD, yani İlerici Gençler Derneği, Türkiye gençliğinin «yolumuz işçi sınıfının yoludur» belgisini benimsemiş; bireysel terörü, yani günlük deyişle son günlerde olup biten bombalama, cinayet, saldırı, sabotaj gibi terörist eylemleri yöntem olarak reddeden, faşizme olduğu kadar goşizme ve terörizme de karşı olduğu bilinen, gençliğin kitlesel örgütlerinden, demokratik örgütlerimiz arasında da başlıcalarından birisidir. Ülkü Ocakları'nı tanıtmaya, neyin nesidir söylemeye ise gerek bile yok sanırız.

Okuduğumuz haber ne derece doğrudur, İçişleri Bakanlığı gerçekten de böyle bir girişim içinde midir, yoksa böyle bir haber, tekelci basının «tilkinin kuyruğunu aklına getirme» yani, hükümete «tut, tut, madem sağa vuracaksın sola da vur» deme politikasının bir parçası mıdır, bilemeyiz. Ancak bu haberi bir an için doğru kabul edecek olursak bizim söyleyeceğimiz ve CHP içindeki demokratlardan başlayarak, Türkiye demokrasi güçlerinin söylecekleri çok söz vardır. Ve hemen baştan söylemek isteriz: «Aman CHP ağırlıklı hükümet, sen bu yola hiç girme, sen bu yola devam etme sakın. Bu yolun sonu demokrasiye şal örtmeye, demokrasiyi yok etmeye ve anarşinin terörizmin, cinayetlerin kökenlerini, kaynaklarını yanlış yerde ararken, terörizmi, anarşiyi ve faşizmi güçlendirmeye çıkar.

Söylediklerimizi açmak ve kanıtlamak için fazla söze ihtiyaç yok. Son günlerde, basında, hatta üzerinde durduğumuz haberi veren gazetenin de dahil olduğu büyük tirajlı tekelci basında çıkan haberlere bir göz atmak yeter. Gençlik kesiminde işlenen cinayetlerin sanıkları birer birer yakalanmaya, bombalama, sabotaj dinamitleme olaylarının altı deşilmeye başlayınca, herkes açıkça, sanıkların ezici çoğunluğunun Ülkü Ocakları ve bağlı örgütlerin militanları, hatta yönetici ve başkanları olduğunu gördü. Yapılan aramalarda, bu örgütlerde her çeşit silah, dinamit, savaş teçhizatı bulundu. Buna karşılık, ne MC döneminde, ne son dönemlerde İlerici Gençler Derneğinin hiç bir üyesinin hiç bir cinayet olayına, hiç bir terörist olaya karıştığına dair en küçük bir haber, en küçük bir iz ve belirti yoktur, cinayetlere kurban olmaktan, yirmisinde sokak köşesinde vurulmaktan başka. Olamaz, çünkü bu gençlik örgütü, işçi sınıfının yolunda yürürken ve gençliği işçi sınıfının yoluna çağırırken sonuna kadar devrimci çizgidedir, ama devrimciliğin terörizm ve anarşizm demek olmadığı, hele hele böyle bireysel terörizmin sonucu cinayetler olmadığı, artık neredeyse ilkokul çocukları tarafından bile bilinen bir gerçektir.

Peki -eğer haber doğrulsa ki bu yönde belli istihbaratlar vardır- işin mantığı hükümetin ve İçişleri Bakanlığı'nın izlediği yol nedir? Basit ve açık: Bugüne kadar gelen ve kendilerini «Partilerüstü» ya da «demokratik» olarak niteleyen burjuva hükümetlerinin tümü, üç aşağı beş yukarı, aynı sınıfsal mantıkla, aynı yolu izlemişlerdir. Bu yol «aşırı sağ ve aşırı sol» diye bir ayrım yapmak, sonra da «aşırı sol» denilen kategori içine, bireysel terörizm, anarşizm gibi işçi sınıfı çizgisiyle hiç bir ilişkisi bulunmayan, hatta işçi sınıfı çizgisine düşman çizgileri de, demokrat, ilerici, devrimci, sosyalist, komünist diğer çizgileri de koyarak yaratılan kafa ve hedef bulanıklığı içinde, faşizme bir vururken, sola bin vurma yoludur.

Bir 12 Mart Hükümetinde, bir Irmak Hükümetinde alışılmış olan bu yola, şimdi CHP ağırlıklı hükümetin de girmekte olduğunu görmek Türkiye demokrasisi için olduğu kadar, bizzat CHP için de tehlike çanlarını duymaktır.

Sosyal demokrasinin tarihsel hatasına Türkiye emekçi halkının, Türkiye gençliğinin, Türkiye demokrat güçlerinin artık tahammülü yoktur. Aşırı sağ, aşırı sol edebiyatı ve yutturmacasıyla, faşizmle işçi sınıfı çizgisini veya devrimci çizgileri aynı kefeye koydunuz mu, daha baştan demokrasiyi tahrip etmiş olursunuz. Burjuva demokrasilerinde, o kadar özendikleri «Batı demokrasilerinde» faşizme yer yoktur. Çünkü faşizm ile demokrasi kavramı birbirlerine zıt kavramlardır. Ama burjuva demokrasilerinde terörist olmayan devrimci örgütlenmelerin her türüne, ilerici yurtsever tüm çizgilere, işçi sınıfı çizgisine, komünizmin yasal olarak örgütlenmesine yer vardır ve zaten bunlar olmadı mı, o düzene demokrasi falan da denemez.

Faşist örgütlerle, yolumuz işçi sınfının yoludur diyen, hiç bir bireysel terör eylemine katılmamış ve ilke olarak reddeden bir ilerici, devrimci gençlik örgütünü aynı kefeye koyar ve hedef alırsanız, o zaman sizin maksadınız başka demektir. O zaman 12 Mart Hükümetinden farkınız yok demektir. O zaman demokrasiden ve de pek sevdiğiniz «hür demokratik düzen»den de söz etmeye hakkınız yok demektir.

Aman oğlum Memed. Eferin falan derlerse de inanma; sen bu yola sakın devam etme emi...

Politika OKURLARI YAZIYOR..

Kim bu adam?..

Çocukluğumuz köyde geçti. Sayıları üçü beşi geçmeyen birkaç ağa, köy yönetiminde kayıtsız ve şartsız söz ve iktidar sahibiydiler. Köye gelen devlet adamlarıyla onlar ilgilenirdi. Köyün dert ve sorunlarını devlete onlar iletirdi (!). Onlar her doğan köy çocuğunun manevi babasıydı (!). Köy halkının ezici çoğunluğu çok zor şartlar altında çalışıp, ölmeyecek kadar beslenebilirlerken, bu paşaların yanında çalışan, sayıları yine üçü - beşi geçmeyen insancıklar vardı. Biz köy çocukları ve büyüklerimiz, ağa kapısında çalışanlara «TUTMA» derdik.

Tutmaların bütün geçimleri (kendi artıkları olmak kaydıyla) ağalara aitti. Bu lütuflarına karşılık onlardan çok az şey isterlerdi: ŞAKŞAKÇILIK. Onlar köle gibi çalışırlardı, onlar tarlada, bağda, bahçede ve onlar yeri geldiğinde canlarından bezmiş isyankâr köylülerin arasına girip ilkel bir şekilde ajan provokatörlük de yaparlardı boğaz tokluğuna.

Burada da ağalar var: Ama onlar sömürülerini, toprak üzerine, tarım üzerine, köylü üzerine kurmamışlar. Dev işletmeleri, sanayii kuruluşları, bankaları, borsaları var bunların. İliklerine dek sömürdükleri de işçiler. Köy ağalarının gözleri toprak ve başka bir şey görmezken bunlar uyanık olup, tüm ülke ekonomisini tekellerine almışlar. Bunlar büyük vampirler... Öyle ki küçük soydaşlarına bile tahammülleri yok.

Bu sömürü düzeni, kapkaççılık düzeni var oldukça onlarda varolacaktır. Boğaz tokluğuna çalıştırdıkları tutmalarıyla birlikte.

Fakat işçi sınıfımız ve emekçi halkımız sürekli bilinçleniyor. Bu insan onuruna yaraşmayan hastalıklı ve çarpık düzenin ayrıcalıklı simaları olan ağalara ve tekelci burjuvaziye karşı bilimiyle, kitabıyla, etiyle, tırnağıyla savaşırken bunların tutmalarına, yani kapitalizmin gayri meşru çocuklarına sadece acıyor.

Büyük tirajlı bir sağ gazeteden tanıyoruz bunların birini. Adı: Refik Sönmezsoy: Mesleği işçi yazarlığı.

Üstadımız (!) işçi sorunları üzerine inciler diziyor zaman zaman. Bakın ne diyor bir yazısında: «Ülkemiz işçi hareketi önemli günler yarıyor. DİSK 6. Genel Kurulu sonuçları DİSK'in geleceğini belirleyecek. DİSK'li delegeler şu iki alternatiften birini seçecekler: Ya konfederasyon içinde bir hayli güçlenen komünistleri tasfiye edecekler, ya da gerçekten işçiden yana, demokratik sol düşüncede bir yönetimi iş başına getirecekler.»

Vay anasını... Ülkeyi emperyalizme peşkeş çeken, ulusal bağımsızlığı ayaklar altına alan milyonlarca emekçinin iliğini sömürme pahasına milyarlarına milyarlar katan işbirlikçi tekelci burjuvazinin en utanmaz, en gözü dönmüş bir sözcüsü, bir tutması ne zamandan beri demokratik solu savunuyor? Ne zamandan beri faşizmin değil de sosyal demokrasinin işçi sınıfı doğrultusunda hareket ettiğini yazıyor.

Yine aynı kişi, kongreden sonra, satılmış kalemiyle, DİSK yönetiminde meydana gelen değişiklikten sonra Türk-İş ile DİSK'in bir araya gelmesinde yarar olduğunu söylüyor. Ve DİSK'teki gelişmeler üzerine ileri geri konuşuyor.

Evet sayın tutma, DİSK ile Türk-İş'in güç ve eylem birliğini biz işçiler de isteriz, ama senin midenden bağlı olduğun efendilerinin istediği ve hayal ettiği gibi değil.

İşçi sınıfı hareketi sizin anladığınız anlamda düz seyretmez. Bu mücadele inişli yokuşlu, dikenli ve tozludur.

Kaldı ki eleştirilecek, tartışılacak bir konu olursa siz ve sizin gibiler değil, bunu biz yaparız. Biz kendi bilimimizin doğrultusunda savaşım veririz. Temel ilkemiz sınıf sendikacılığıdır. DİSK'i kim yönetirse yönetsin o sınıf sendikacılığından bir milim taviz vermeyecektir. Durum böyle oldukça (ki olacak) biz işçiler örgütümüze kararlılıkla sahip çıkacağız, sarılacağız. O bize savaşsız sömürüsüz bir dünya yaşatma yolunda bilinç taşıyacaktır. İleri demokratik düzeni devrimci yoldan kurmak için bize kılavuzluk edecektir. Örgütümüz bizim ellerimizde doğdu, bilincimizde gelişti ve bizimle yaşayacak.

Sen zavallı yazarcık, ülkemizdeki anarşinin nerden kaynaklandığını da biliyorsun. Anarşinin faşist MHP ve Ülkü Ocaklarıyla ve her türlü faşist örgütle organik olan bütünlüğünü de biliyorsun. Anarşiye çözüm bulma yolunun bu faşist cinayet şebekelerinin kapatılmasından, dağıtılmasından geçeceğini de biliyorsun. Ama bütün bu bildiklerini yazmazsın ki... Çünkü sen tüm bunların baş sorumlusu olan işbirlikçi tekelci burjuvazinin kalemisin. Onlar adına yola çıkıyorsun.

Senin yazılarını okumak bize haz veriyor. Çünkü yalan, iftira, üçkağıtçılık, jurnal ve provokasyon kokan yazılarınızdan sınıfımızın gelişmesinden savaşımımızın bir meşale gibi parlamasından nasıl ürktüğünüzü görüyoruz.

Dört başı mamur histerik çığlıklarınızdan tekelci kapitalizmin her taraftan çatladığını görüyoruz.

Yazılarınızda kokuşmuş kapitalist düzenin sosyal, ekonomik, politik, siyasi ve ahlaki bunalımını ibret ve zevkle izliyoruz.

Sen bir yazar değil, kiralık zavallı bir kalemsin. Değil işçi sorunları üzerine yazı yazmak, sen burjuvazinin dedikodu gazetelerinde sıradan bir muhabir bile olamazsın. Sana para ödeyen sermayeye bu denli aciz olduğu için acıyoruz...

Şaban KURT -
Dursun SANLI
ADANA

NAZIM YENİDEN BURSA'DA

— 76. yılı toplantısı üzerine —

Nazım Bursa'daydı bugün
Bursa'da
Kısmet Sinemasında
Aramızda...
NA-ZIM ARA-MIZ-DA!
NA-ZIM ARA-MIZ-DA!
Nazım'la buluştu
Binlerce kişi
Tek bir solukta, tek bir seste
Binlerce gözdeydi Nazım
Binlerce göğüste...
NA-ZIM ARA-MIZ-DA!
NA-ZIM ARA-MIZ-DA!
O da ordaydı, şoför Ahmet'te
Tornacı Hasan da, öğretmen Ali de...
Köylü Memet'le kolkolaydılar,
Hiroşima'lı çocukla
Ele'eydiler...
Tanya'yla gülümseyip sonra
«MERHABA» dediler...
NA-ZIM ARA-MIZ-DA!
NA-ZIM ARA-MIZ-DA!
Diyordu ki;
«Kalbim yine çarpıyor
Yine çarpacak!»
Diyorduk ki;
Yüreğimizde yaşıyor
Geleceğimizde de yaşayacak!
NA-ZIM ARA-MIZ-DA!
NA-ZIM ARA-MIZ-DA!

Özgür ÇAKILKÖYLÜ

"Kumar borcu olmayan on adam arıyorum'

Bir arabam vardı, uzunca bir zaman önce sattım. Yıllarca şoförlük yapıp para kazandım. Kimleri taşımadım bunca zaman içinde. Konya'dan arabama binenlerle birlikte yola çıktık. Arabanın içinde çeşitli köylerden kişilerle köye dönmekte olan bir hacı vardı... Bu anı DP'nin iktidara geldiği yıllara rastlar. Hani ilk işleri amaçlarını çeşitli araçlar kullanarak gerçekleştirmek olmuştu ya. Ozamanlar dini siyasete karıştırmak için ellerinden geleni yaptılar ve Kuran'ı Arapça'ya çevirip Hac yollarını açtılar. Arabamla ilerliyoruz köye doğru. «İnecek var» dediler. Köylülerden biri inerken Hacı amca bağırdı arkasından «sen kimin oğlusun?», «Ali dedenin»... «Benzetmiştim zaten yaşın benzemesin» dedi hacı amca... Arkasından üzerinde Kabe'nin motifleri işlenmiş bir halı uzattı. «Al şu hediyeyi. Az ama çoğa say, bir zamanlar babanı soymuştum. İstiklâl Harbine gidiyorduk. Hakkını helal et...»

Yolumuza devam ediyoruz, bir köylü daha indi... Hacı o köylüye de iki taban halısı verdi... Camiye sermeleri için. Sonra da arabadakilere dönüp, başladı anlatmaya... İstiklâl Savaşı sıralarında çok hırsızlık etmiş bu hacı. Paranın olmamasına, yoksul olunmasına dayanarak birbirlerini soymuşlar insanlar. Ama düşmanı da dökmüşler denize... İçinin şimdi rahat olduğunu, borçlarını ödediğini söyledi...

«YA ŞİMDİKİ HIRSIZLAR»

Öyle hırsızlar var ki, yaptıkları şeylerden utanç duyarlar. Hırsızlıklarından sonra en yakın karakol olmasa bile mutlaka teslim olurlar. Mahkemeyi küpraya kalmadan şimdiki dünyada yargılanayım derler... Rahattırlar.

İslâm köyünden kendisinin çoban olduğunu açıklayan, bunun yanısıra hazinenin soyulmasında büyük yararları dokunan bir adam var. Ne utanç var, bu adamda ne arlanma... Diyor ki ben ille de öteki dünyada hesap vereceğim. Hısım akraba derken, kardeş, mardeş, birader... Derken tümü milyoner olmuş.

Yeğenlerinin yemesini engellememiş, bunların hiçbirisinde zerrece tereddüt etmemiş...

CHP Genel Başkanı Ecevit 2'nci MC'nin kurulmasını engelleyemedi ama başından beri söylediği bir şey vardı «kumar borcu olmayan on adam arıyorum» buldu mu dersiniz...

Artık MC gitti... Hacı amca örneği yapılanlardan utanç duyan on adam çıkageldi... On tane kumar borcu olmayan adam... Borçları var mı yok mu onu bilmeyiz ama... Bildiğimiz tek şey varsa bile bu davranışlarıyla vatana verecekleri en büyük borçlarının ödenmiş olmasıdır...

MC gitti...

Bu arada neler yapar eli kanlı MC, nelere başvurur... Bilinmektedir, gözlenmektedir. Borçlarınızı ne yapsanız ne etseniz ödeyemezsiniz... Ödeyenler çıkıp geldiler... Borçlarını ödediler...

Kerim UYSAL
Emekli İşçi

CHP'li seçmenler eziliyor

17.ci asrın felsefesini taşıyan feodal güçler ilerici ve aydın kesimindeki yurtsever devrimci seçmenler eziliyorlar.

C.G.P.ili Belediye Reisi, parayla satın aldığı reylerle Sümer Mahallesin'deki C.H.P.'li seçmenler ve C.G.P. aleyhinde rey kullanan tüm seçmenleri susuz, yolsuz ve karanlıkta bıraktılar.

12 seneden beri onarımı yapılmayan Sümer Mahallesi'ndeki caddelerin çamur deryasına döndüğü yetmiyormuş gibi elektrik ve suları kesen Belediye Reisi, Sümer Mahallesin'deki sakinler kaderiyle başbaşa bıraktı.

Uzun bir süreden beri belediyede çalışan işçilerin bir kısmının yerleri değiştirildi. 12 kişinin işine de son verildi.

Bu kadar siyasetten uzak ve demokrasi kurallarını çiğneyen hissi davranan Belediye Reisi ve çevresi Kurtalan ilçesinde adeta çetecilik oynuyorlar.

Kurtalan halkı, özellikle Sümer Mahallesi bakanlıktan hizmet bekliyor.

Kurtalan Sümer Mahallesi Sakinleri.

Kâr ve yâr

1 Mayıs'ta özlemlerini
ve barış için hasretlerini
haykıranlar.
Greve çıktılar alaca şafakta
savaş okulu karanlık çadırlar
loş kulübelerde hınç ve
kahır.
Tohum boyverirken kızıllıkta
kavga sesleri gürleşiyor bak
sömürüye son vermek için
gördüğün saf tutuş.
Kollar
Anahtar, başak ve kırmızı karanfil tutuyor
nasırlı eller.
Onurlu eller, güzelim yüzler
işte onlar:
Kübalı, Mozambikli, Etiyopyalı yoldaşları için
çarpan yüreklerini
ve zincirden kurtaracakları
bileklerini sıkıyorlar.
İki şeyi düşünüyorlar yalnız,
doyasıya saramadıkları
YÂR......
Üretim ve emek
yani KÂR......
Yatağını sürükleyen
gürül, gürül akıp gelen
sele, kavgaya katıl
gir içine savaşın
işte «o» senin
benim
bizim hasretimiz
kor alevimiz

ALİ RIZA ÖZMEN

KIBRIS VE GENÇLİK

9. SAYI

- ★ Nasıl bir barış?
- ★ Kıbrıs'ta NATO'cu çözümlere hayır!
- ★ Gerici faşist karması yasa tasarısının eleştirisi
- ★ KTFD'de grev fırtınası
- ★ DEV-İŞ Başkanı H. Sarıca ile söyleşi
- ★ Kıbrıs'ta 1977'nin önemli olayları
- ★ Demokratik kitle örgütleri ve işçi sınıfına ters akımlar
- ★ Orhan Taylan'la söyleşi
- ★ Haydi Havana'ya!

Balkan ülkelerinin enterkonnekte sisteme girmeleri önerildi

BELGRAD-(A A) - Beş Balkan ülkesi, Bulgaristan, Romanya, Türkiye, Yugoslavya ve Yunanistan'ın elektrik nakil şebekelerinin bir enterkonnekte sisteme bağlanmasıyla mevcut kapasitede yaklaşık bin megavat elektrik enerjisi tasarruf edilebileceği bildirilmektedir.

Uzmanların araştırmalarına dayanılarak yapılan bu tahminde, beş Balkan ülkesinin 1980' de üretmeleri beklenen elektrik miktarı ve 1985 projeksiyonları gözönüne alınmış ve enterkonnekte sistemle, mevcut sistemde 1,370 megavat tasarruf edebileceği anlaşılmıştır.

Belgrad'da toplanan ve elektrik nakil sistemlerinin enterkonnekte hale getirilmesine ilişkin araştırmaları yürüten beş ülkenin uzmanlarından kurulu koordinasyon komitesi, bu konuda Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın (UNDP), Avrupa İşbirliği Programı çerçevesinde uygulayacağı projenin koşullarını onaylamıştır.

İlerici güçlerin birliği istendi

Federal Almanya'da terörizmle mücadele yasası onaylandı

- Bir oy farkla kabul edilen yasa, güvenlik kuvvetlerine sınırsız haklar getiriyor

BONN - (ANKA) - Federal Almanya parlamentosunda hükümetin, güvenlik kuvvetlerine olağanüstü yetkiler veren şiddet eylemleriyle mücadele yasa tasarısı, bir oy farkla kabul edilmiştir.

Federal Almanya parlamentosunun son oturumunda yapılan oylamada, iktidardaki Sosyal Demokrat Parti üyelerinden bir kısmı da temel özgürlükleri kısıtladığı gerekçesiyle yasa tasarısı aleyhinde oy kullanmışlardır.

Buna karşılık muhalefetteki Hıristiyan Demokrat ve Hıristiyan Sosyal Birlik Partileri, yasa tasarısının yeterince sert önlemler getirmediği gerekçesiyle tasarıya olumsuz oy vermişlerdir.

Yasa tasarısı, güvenlik kuvvetlerini, komutları istediklerinde aramakla, kimlik kartları yanlarında bulunmayanları, 12 saat gözaltında bulundurmakla ve tedhişçileri savunanları sınır dışı etmekle yetkili kılmaktadır.

Ayrıca geçen yıl kabul edilen bir tasarıdaki tutuklu ve hükümlülerin dış dünya ile temaslarının kesilebilmesini öngören hükümler, yeni tasarı ile daha da ağırlaştırılmaktadır.

Federal Almanya'daki demokrasi güçleri ise, söz konusu edilen yasaya karşı çıkmaktadırlar. Terörizmle mücadele adı altında temel hak ve özgürlüklerin kısıtlandığını belirten demokrasi güçleri, tüm ilericilerin güçbirliği yapmalarının zorunlu olduğunu vurgulamaktadırlar.

Ortadoğu sağlık bakanları toplanıyor

TAHRAN- (A A)- 22 Ortadoğu ülkesinin sağlık bakanlarının 5 günlük bir konferans için İran'ın başkenti Tahran'da bir araya geleceği açıklanmıştır. Toplantı 26 Şubat'ta başlayacaktır.

Konferansta, Ortadoğu'nun sağlık sorunlarının ele alınacağı belirtilmektedir. Bunlar çerçevesi içinde, sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi, bu hizmetlerin köylere kadar yayılması ve Ortadoğu ülkeleri arasında sağlık hizmetleri konusunda bir koordinasyona gidilmesi gibi konular bulunmaktadır.

BIR DAKIKA

ABD'nin Lansing kentinde yaşayan 10 yaşındaki Billy annesinden bir futbol topu istemiş. Anne, "Oğlum, sen zaten gol atamazsın, topu ne yapacaksın?" demiş. Küçük Billy'nin kafası kızmış ve komşunun oğlundan yarım saatliğine futbol topunu ödünç istemiş. Sonra da nasıl gol atabileceğini kanıtlamak için oturdukları blokun 56 penceresini kırmış.

Kozmonotların çalışmaları başarıyla sürüyor

MOSKOVA-(A A) "Salyut-6" uzay istasyonunda dün başlatılan metal eriyiği elde etme denesi "Splav" adı verilen ve elektrik enerjisiyle çalışan bir fırın sayesinde gerçekleştirilmiştir.

Yerçekiminden kurtulma koşullarında elde edilen metal alaşımlarının dünyaya getirilip laboratuvarda inceleneceği belirtilmekte, bu arada, uzay istasyonunda bulunan Yuri Romanenko ile Georghi Grecko'nun Kuzey Amerika'nın kutuba yakın bölgesi üzerinden geçerken Kuzey Kutbu'ndaki tan ışımasını gözledikleri kaydedilmektedir.

Her iki kozmonot bugünkü çalışmaları sırasında sabahleyin, istasyondaki donanımı gözden geçirmiş, sonra da temizlik ve beden eğitimi yapmış, öğleden sonra ise, girişecekleri yeni bilimsel denemelerin hazırlığına başlamışlardır.

Polonya'da yerel seçimler yapıldı

- Yerel seçimleri Birlik Cephesi kazandı

DIŞ HABERLER SERVİSİ - Polonya yerel seçimlerini Birlik Cephesi'nin kazandığı bildirilmişti. Resmi sonuçlara göre, seçime katılma oranı kentlerde yüzde 98,45, kırsal alanlarda ise yüzde 99,16 olmuşur.

Polonya Birleşik İşçi Partisi Merkez Komitesi, seçim sonuçlarını değerlendiren toplantısından sonra yaptığı açıklamada, halkın partiye ve tüm yurtseverlerin katıldıkları Birleşik Cephe'ye duyduğu güveni oylarıyla dile getirdiğini belirtmiş ve yeni seçilen yerel yöneticilere başarılar dilemiştir.

Bolivya'da sendikal özgürlükler genişletildi

- 1971 yılından bu yana yeraltında çalışan COB üzerindeki yasak da kalktı
- Bolivya'da tüm siyasi tutuklular serbest bırakıldı

DIŞ HABERLER SERVİSİ - Bolivya halkının faşizme ve geriliğe karşı yükselen savaşımı, yeni bir başarı daha sağlamıştır. Bildirildiğine göre, 1974'de sendikal faaliyetlere konan yasak kaldırılmıştır. Böylece tek tek sendikaların çalışmalarına yeniden başladıkları ve yakın bir gelecekte sendikal temsilcilerin seçiminin yapılacağı haber verilmektedir.

Daha önce hükümet tarafından atanan "işçi sözcüleri"nin işçiler tarafından onaylanmadıkları ve bu nedenle de hiçbir fonksiyonel güce sahip olmadıkları öğrenilmiştir.

Bu arada 1971 yılından bu yana yasaklanmış bulunan işçi sendikaları konfederasyonu (OB) üzerindeki yasağın da kalktığı ve konfederasyonun yasal çalışmalarına başladığı da gelen haberler arasındadır. Gözlemciler, Bolivya'daki gelişmelerin Latin Amerika tarihindeki değişikliklerin ilk işareti olabileceğine dikkat çekmekte ve halkın mücadele azminin başarısını vurgulamaktadırlar.

Öteyandan seçim öncesi genel affın ilanından bir ay sonra, Bolivya hapishanelerindeki son siyasi tutukluların da berbest bırakıldığı açıklanmıştır.

Salıverilen 8 kişinin mahkeme edilmeden tutuklu olarak geçirdikleri bir devreden sonra bazı suçlarla itham edilen 22 kişilik grubun hapishanedeki son üyeleri olduğu bildirilmiştir. Bunlardan birinin Che Guevera' nın kurduğu Ulusal Kurtuluş Ordusunun üyesi 3 gerillanın kardeşi bir gazeteci olduğu belirtilmektedir.

Kamboçya saldırılarını sürdürüyor

- Hanoi, halkın Kamboçya yetkililerini desteklemediğini açıkladı
- Bloksuz ülkelerin arabuluculuk yapması bekleniyor

SİNGAPUR-(ANKA - DPA)- Phnom Penh Radyosu, son dört gün içinde sınır çatışmasında Kamboçya askeri birliklerinin 165 Vietnam askerini öldürdüğünü bildirmiştir.

Kamboçya Radyosu, Vietnam askeri birliklerinin sınır bölgesinin dört ayrı bölgesinden Kamboçya topraklarına girdiklerini ancak geri püskürtüldüklerini öne sürmüştür.

Hanoi Radyosu ise son yayınında, Kamboçya hükümetinin "düşmanca faaliyetlerinin durdurulmasını istemiş, Kamboçya hükümetinin uyguladığı siyasetin halkı tarafından desteklenmediğini bildirmiştir.

Gözlemciler, Hanoi'nin Kamboçya yöneticileriyle Kamboçya halkı arasında yaptığı ayırıma Vietnam'ın Kamboçya halkının barış ve işbirliği duygularına duyduğu saygıya dikkat çekmişlerdir.

Bu arada, Vietnam'ın Kamboçya ile arasındaki sınır çatışmasının giderilmesi için Sri Lanka'ya başvuracağı ve bloksuz ülkelerin müdahalesini isteyeceği bildirilmektedir.

Vietnam Başbakanı Pham Van Dong, Mart ayının başlarında dört günlük resmi bir ziyaret için Sri Lanka'ya gidecektir. Dong'un yapacağı bu ziyarette bloksuz ülkelerin duruma müdahale etmeleri konusunun görüşüleceği belirtilmektedir. Bilindiği gibi, Sri Lanka Bloksuz ülkeler hareketinin başkanlığını yapmakta ve Vietnam ile Kamboçya da üye olarak bulunmaktadırlar.

OLAYLAR VE GERÇEKLER

bilge dicleli

"Kısıtlama,,

ABD'nin büyük tantanalarla silah satışlarını kısıtladığını açıklamasının üzerinden çok zaman geçmedi. Başkan Carter, Birleşik Devletlerin bundan böyle yalnız silah miktarlarını değil, aynı zamanda silah satılan ülkelerin sayısının da azaltıldığını açıklamasından sonra, pekçok kimse bunun gerçek olduğunu sanmış ve bu kararı alkışlamıştı. O zaman bunun ardındaki gerçeği irdeleyenlerin ne denli haklı oldukları şu günlerde bir kez daha ortaya çıktı.

Son günlerin en önemli olaylarından sayılan ABD'nin üç Ortadoğu ülkesine savaş uçağı satışı yapma kararı, ABD tipi «kısıtlama»nın ne anlama geldiğini kesinlikle kanıtlıyor. F harfi ile başlayan, pek çoğu da Vietnam savaşında denenmiş, yeni geliştirilmiş özellikleri bulunan savaş uçaklarının 200 tanesi yakında Ortadoğuya gelecek. İlk etapta 50'si gerici Enver Sedat yönetiminin, 60'ı Suudi Arabistan hanedanının ve 90'ı da siyonist Begin hükümetinin emrine verilecek. Fakat iş bununla bitmiyor.

Bitmiyor, çünkü Kenya'da şüphe üzerine zorla yere indirilen bir Mısır uçağından bol miktarda bomba, mermi ve silah çıkmış bulunuyor. Kenya yetkilileri, Kenya topraklarından kimsenin savaş malzemesi geçirmesine izin vermediklerini bildirmesine karşın, gerici Mısır yönetimi Etiyopya'ya karşı kullanılmak üzere Somali'ye silah sevkine devam etmekten kaçınmamıştı. Ve olay, uçağın zorla yere indirilmesinden sonra açıklandı. Yani Mısır yönetimi, aldığı savaş malzemelerini kendisi kullanmayıp, bölgedeki ve civar bölgelerdeki gericilik güçlerine iletmekle görevli olduğunu açıkça ortaya koymuş bulunuyordu. Mısır, Zaire'ye de silah, asker ve malzeme göndermemiş miydi?

Suudi Arabistan'a gelince. Devrimci Etiyopya yönetimine başkaldıran herkese yardım etmekten büyük bir haz duyduğunu ve bu yardımı artırmanın yollarını aradığı bugün herkes tarafından biliniyor. İmparatorluk döneminde Eritreliferden esirgediği yardımı, şimdi devrimci yönetim döneminde artırması elbette bir raslantı değil.

İsrail'in durumu, konumu ve niyetleri ise bilinmekte. Üstelik Güney Afrika'nın gerici ve ırkçı rejimi ile olan göbek bağları da ortada.

Görüldüğü gibi, «kısıtlama» iyi iş kotarmanın ve ilişkileri gizlemenin bir başka adı durumuna getirilmiş. Üç ülkeye silah ve malzeme sattığını, bunların öteden beri kendi müttefikleri olduklarını yayan ABD yönetimi, silah satışlarını azalttığı izlenimini güçlendirdiğini sanıyor. Oysa silahlar ve malzemeler buradan başka yerlere, başka gericilere gönderiliyor. Doğrudan gönderemediği ülkelere aracılar koyuyor. Son olarak Kenya'nın meydana çıkardığı olay, bunun ne ilk ne de son kanıtı.

İşin bir de çok komik yanı var. Uçak satışlarının açıklanmasından sonra, bu üç ülkede «ama o benden çok aldı», «neden ona da verdin, yalnız bana vereceğini sanmıştım», «onun daha fazla alması iyi değil» türünden konuşmaların yapılması. Ne yapsın zavallıcıklar, bunca şeye alet olduktan sonra, söyleyecek başka söz bulamıyorlar,

Sovyet ve Küba birliklerinin Etiyopya'da çarpışmalara katıldıkları iddiaları yalanlandı

MOSKOVA -(ANKA DPA) Sovyetler Birliği Savunma Bakanı Mareşal Kiril Moskolenko, Sovyet ve Küba askerlerinin, Etiyopya Somali çarpışmalarında Etiyopya saflarında savaşa aktif olarak katıldıkları yolundaki iddiaları "uydurma" olarak nitelendirmiştir.

Sovyet silahlı kuvvetlerinin kuruluşunun 60. ncı yıldönümü nedeniyle bir basın toplantısı düzenleyen Sovyet Mareşalı, ülkesinin Etiyopya'ya yardım etmesinin saldırıya uğrayan tarafla dayanışma ilkesine dayandığını belirtmiş Sovyet ve Küba pilotlarının Etiyopya'daki üslerden Somalideki hedeflere karşı akınlar düzenledikleri iddialarının doğru olmadığını söylemiştir.

Sovyet Savunma Bakanı "emperyalist çevrelere" de şiddetle çatarak, ABD ve öteki NATO ülkelerini yeni bir savaş için yoğun hazırlıklara girişmekle suçlamıştır. Mareşal Moskalenko, ülkesinin ancak kendi güvenliğinin gerektirdiği ölçüde savunma harcamalarında bulunduğunu söylemiştir.

Mısır'da gerici bir parti kuruluyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ - Mısır'da 1952 Devrimi'nden sonra yasaklanan gerici Wafd Partisi'nin "Yeni Wafd" adı altında yeniden faaliyete başladığı bildirilmiştir. Furga Serag Eddin adlı kişinin başkanlığına getirildiği gerici partinin, ülkenin daha da sağa kaydırılmasında etkin olacağı ileri sürülmüştür.

Ziya Ül Hak Türkiye'ye geliyor

İSLAMABAD-(A A) Pakistan sıkı Yönetim Başkanı General Ziya Ül Hak, Başbakan Ecevit'le görüşmek üzere muhtemelen yakın bir gelecekte yeniden Türkiye'ye gelecektir.

Pakistan Dışişleri Bakanlığına yakın kaynaklar General Ziya'nın, ziyaret tarihinin henüz belli olmadığını ancak Türkiye ile ilgili görüşünü açıklarken Başbakan Bülent Ecevit'ten "Pakistan'ın büyük dostu" diye sözetmiştir.

Devalüasyon yapan Fin Hükümeti istifa ediyor

Markka'yı % 8 oranında devalue etme kararı alan Fin Hükümetinin kendi içinde çıkan anlaşmazlık nedeniyle istifaya karar verdiği açıklanmıştır. Başbakan Sorsa, bu konudaki sorunlarını cevaplandırırken istifa haberini doğrulamış, 5 partinin katıldığı koalisyonda çatlaklar belirdiğini söylemiştir.

Markka'nın % 8 oranın da devalüe edilmesine, özellikle Komünist Partisi karşı çıkmıştır.

Çokuluslu tekeller ırkçılara nasıl ve neden yardım ediyor?

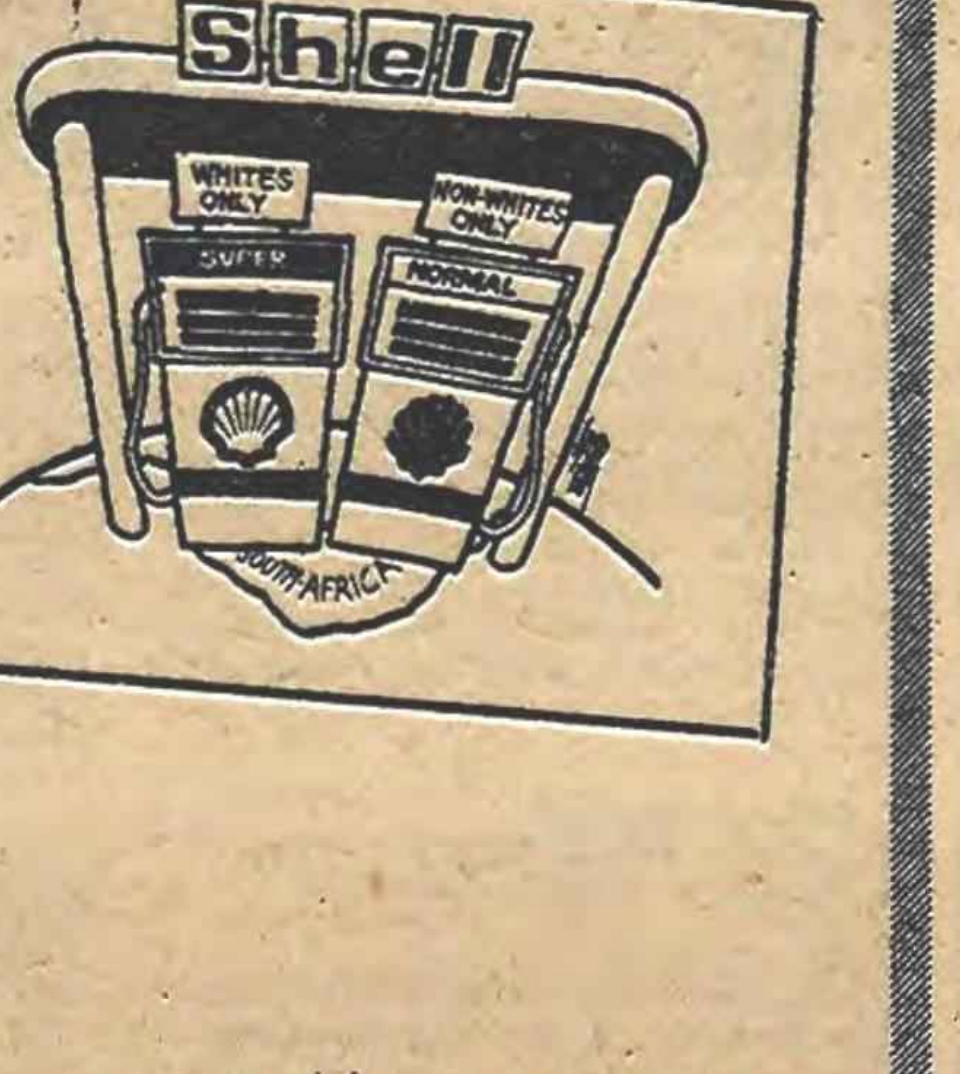

- **BP ve Shell ırkçı yönetimlere uygulanan ambargoları kırıyor**
- **Shell'in G. Afrika'daki atom bombası yapma çalışmalarına katıldığı söyleniyor**

Güney Afrika Cumhuriyeti'ndeki ve Rodezya'daki ırkçı yönetime karşı Birleşmiş Milletler'de bir çok kez ambargo kararları tartışıldı ve bazı ambargo kararları alındı. Ancak, bu ülkelerde şiddetli bir sömürü yürüten büyük uluslararası tekeller ve bunların devletleri bu kararları engellemeye çalıştılar. Sonuçta, ya BM'den etkin olmayan kararlar çıktı ya da bu kararların pratikte uygulanması mümkün olmadı.

Shell ve BP, ırkçılığın yararına tavır alan bu uluslararası şirketlerin başta gelenlerindendir.

GÜNEY AFRİKA'YA PETROL AMBARGOSU SHELL VE BP'YE NEDEN DOKUNUYOR?

Birleşmiş Milletler, Afrika Birliği Örgütü, Bağlantısızlar Konferansı gibi birçok uluslararası birlik, Güney Afrika'ya petrol ambargosu uygulanması için kararlar almışlardı. Gerçi Güney Afrika, enerji gereksiniminin % 75'ini petrol dışı kaynaklardan sağlamaktadır ama ana endüstri sektörleri ve taşımacılığı, her yerde olduğu gibi petrole dayanır. Üstelik, sahip olmadığı tek ham madde petroldür. Bu nedenle, alınan ambargo kararının, ırkçılığı sarsmak açısından büyük değeri vardı.

BP ve Shell petrol şirketleri de, Güney Afrika'nın petrol gereksiniminin % 40'ını ithal etmekte, rafineriden geçirmekte ve dağıtmaktadırlar. Bu nedenle ambargo onların hiç işlerine gelmiyordu ve Güney Afrika ile olan petrol ticaretlerini sürdürdüler. Bu arada ilgi çekici bir nokta daha var. İngiltere hükümeti, BP şirketinin hisselerinin % 68'ine sahiptir. Ama şimdiye dek şirketin Güney Afrika ile ticaretini kesmek için hükümetin hiç bir girişimi olmamıştır.

Arap ülkelerinin Güney Afrika'ya karşı aldıkları petrol ambargosu kararının kırılmasında da BP'nin ve Shell'in belirleyici rolü olmuştu. 1973 Arap-İsrail savaşından sonra birçok Arap ülkesi, İsrail ile diplomatik ilişkilerini kesmişler ve petrolü ırk ayırımına karşı silah olarak kullanmaya karar vererek, Güney Afrika'ya karşı ambargo koymuşlardı. BP ve Shell şirketleri bu dönemde, depolardaki rezervleri Güney Afrika'nın emrine verdikleri gibi, İran da Güney Afrika'ya petrol satmaya başladı. Üstelik, İran petrollerini pazarayan İran Konsorsiyumu'nun hisselerinin % 40'ı BP'nin, % 14'ü ise Shell'indir. Yani toplamı % 50'nin üzerinde ve karar almaya yeterlidir. Bugün hala Güney Afrika'nın petrol gereksinimini İran sağlamaktadır.

RODEZYA PETROL AMBARGOSUNU DA BU İKİ ŞİRKET KIRDI.

Birleşmiş Milleter 1965'de Rodezya'ya karşı da bir petrol ambargosu kararı almıştı. Bu karar uyarınca, Mozambik limanı Beria'dan Rodezya'ya petrol götüren borular kapatıldı. Ama Beria limanındaki petrol tesisleri, Orta Afrika Petrol Rafinerileri şirketine aittir ve BP ve Shell bu şirketle % 21'er hisseye sahiptirler. Rodezya'ya yaptıkları petrol satışları duran iki şirket, önce tankerler ile gizlice Güney Afrika'dan bu ülkeye petrol taşıdılar. Daha sonra da, Güney Afrika sınırları içinde Rodezya'ya 15 kilometre uzaklıkta büyük petrol tankları kuruldu. Bu iki tekelin Rodezya ile olan ticaretleri o zamandan beri yine sürüyor.

YATIRIM ALANLARI VE İŞBİRLİĞİ GENİŞLİYOR.

BP şirketi önümüzdeki beş yıl içinde Güney Afrika'ya 267 milyon pound tutarında yatırım yapacağını açıkladı. Shell de ondan geri kalmıyor. O da 1978'e dek 333 milyon pound tutarında yatırım yapacak. Üstelik bu yatırımlar yanlızca petrol alanında değil. 10 yıldan beri her ikisi de petro-kimya sektörlerini genişlettikleri gibi, genel olarak enerji alanında yatırım yapıyorlar. Özellikle kömür ilgilerini çekiyor. BP gelecek yatırımlarının % 70'ini bu alanda ayırmış durumda. Her iki şirketin de varolan madencilik şirketlerinde hissesi olmasının yanında, kendileri yeni maden ocağı araştırmalarına giriştiler. Shell'in uydu şirketi olan Billiton Exploration şirketi, kalay, kurşun, bakır ve nikel alanlarında sondajlar yapıyor ve metal endüstrisindeki yatırımlarını genişletiyor. Shell bir de Güney Afrika'nın atom bombası yapma çalışmalarına katkıda bulunuyor.

İki tekelin ellerine geçirdikleri bu yağlı pazarda bir avantajları daha var: işçilere verilen ücretlerin düşüklüğü. Özellikle madenlerde çalışan siyah işçiler, ancak yaşamlarını sürdürebilecek kadar bir ücret alıyorlar.

TEKELLER IRKÇILIĞI DESTEKLEDİKLERİNİ GİZLEMİYORLAR.

Güney Afrika'da gelişen kurtuluş savaşımından ürken bir çok tekel, bu ülkedeki yatırım planlarını bir kez daha gözden geçirirlerken BP ve Shell, Güney Afrika hükümetine duydukları güveni gizlemeden açıklıyorlar. BP yetkilileri yaptıkları yatırımların nedenlerini açıklarlarken, «Güney Afrika'nın ekonomik istikrarının uzun süre devam edeceğine inandıklarını» ve «bu istikrarı, doğrudan kendileri hükümeti destekleyerek sağlayacaklarını» söylüyorlar. Shell ise «bu ulusun geleceğinin büyüklüğüne inanıyoruz, Güney Afrika'yı destekliyoruz» diyor.

Vorster de bu güveni karşılıksız bırakmıyor elbette. Hükümet, Arap ülkelerinin ambargosunun ardından petrole verdiği fiyatı arttırdı. Bunun nedeni olarak da, «zor bir geleceğin» beklentisi içinde uluslararası petrol şirketleri ile en yüksek işbirliğini sağlamak için adımlar attığını söyledi.

Shell şirketi, «ülkenin daha büyük ekonomik bağımsızlığına katkıda bulunmak için» ülkedeki uydu şirketi olan Shell Smemical'ın dışarıdan ithal ettiği petrol oranını % 60'dan % 25'e düşürmeyi planladığını da açıkladı.

Bu iki tekel, bir yandan Güney Afrika hükümetine yeni bir ambargo durumunda petrol desteği vereceklerini garanti ederken bir yandan da kendi yatırımlarını hükümet planları çerçevesi içinde geliştiriyorlar.

Shell ve BP şirketleri Güney Afrika'da yürüttükleri çalışmalar yolu ile bu hükümetin yalnızca hayatta kalmasına yardım etmiş oluyorlar, ama aynı zamanda ekonomik bağımsızlığın gelişmesine ve askeri gücünün artmasına da yardımcı oluyorlar ve böylece de, Güney Afrika'da ırk ayırımının sürmesinde etkin bir rol oynuyorlar.

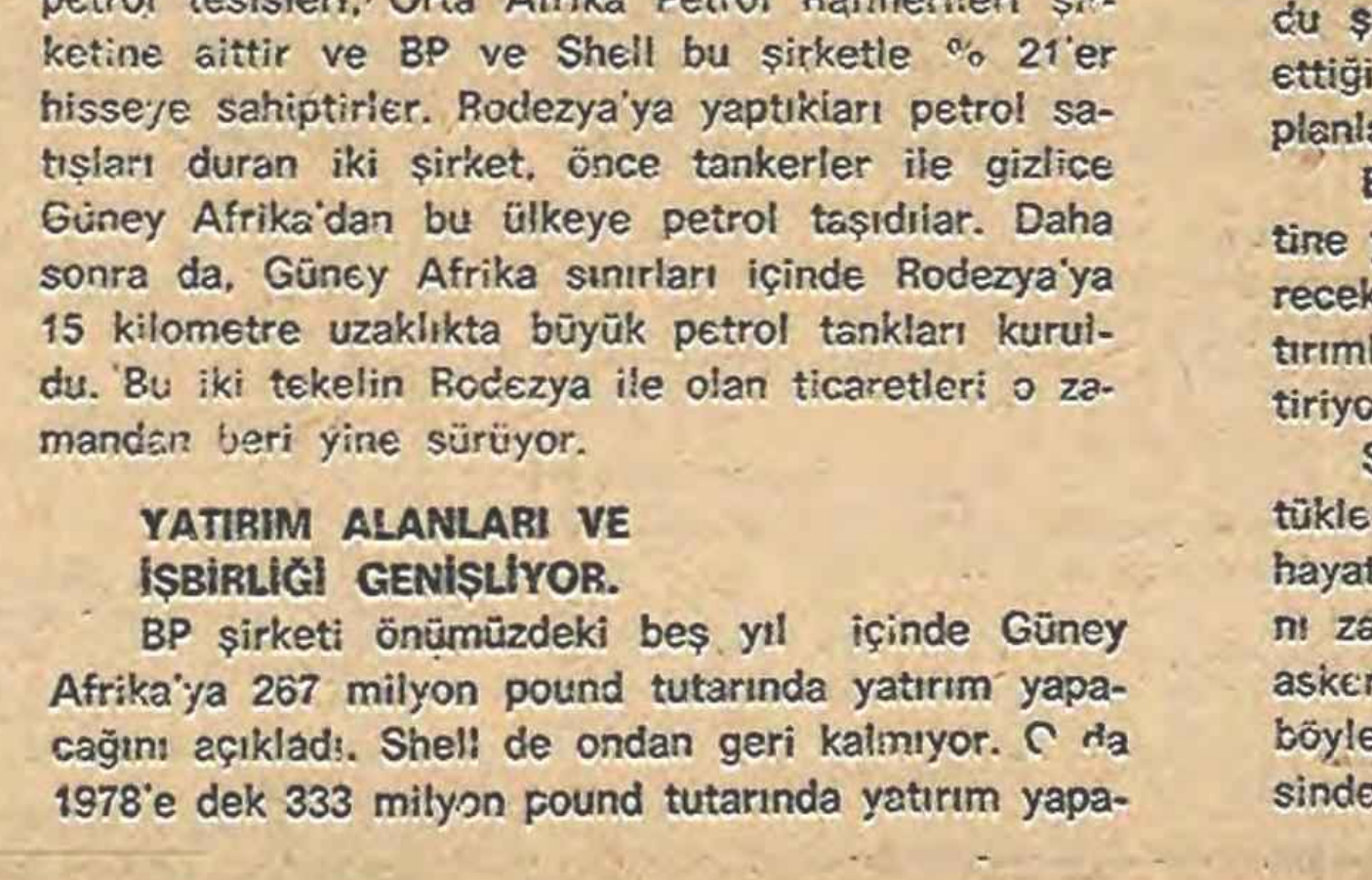

Cape Town kenti, beyazların kalelerinden biridir.

Mısır uçağının pilotları

Mısır ve Kenya karşılıklı el koydukları uçakları serbest bıraktılar

KAHİRE-(A-A)- Mısır ve Kenya Hükümetleri, karşılıklı olarak el koydukları, birbirlerine ait 3 nakliye uçağını serbest bırakmışlardır.

İki ülke yetkilileri arasında yapılan görüşmelerden sonra, 3 uçağın karşılıklı olarak bırakılması kararlaştırılmıştır.

Bilindiği gibi Mısır'ın, bir Mısır nakliye uçağının Somali'ye savaş malzemesi taşıdığı gerekçesiyle Kenya'ya inmeye zorlanarak el konulmasına misilleme olarak iki Kenya yolcu uçağını Kahire havaalanda zorla alıkoymuştu. Mısır yetkilileri, Kenya uçaklarındaki yolcuları başka uçaklara bindirerek yollarına devam etmelerini sağlamışlar, ancak Mısır uçağına uçuş izni verilinceye kadar Kenya uçaklarının Kahire'den ayrılamayacaklarını belirtmişlerdi.

Kenya Hükümeti de Somali'ye gitmesi için Kenya üzerinden geçmesine izin verilmediği halde, ülkenin hava sahasına giren ve Kenya jetleri tarafından Nariobi'ye inmeye zorlanan uçağa kalkış izni vermemişti. Çarşamba günü Nairobi'ye indirilen ve taşıdığı mallar, Mısır tarafından "insani amaçlar için gerekli malzeme" olarak gösterilmesine karşın, uçakta 244 adet bomba bulunması üzerine Kenya yetkilileri, uçağın yüküne el koymuş ve mürettebatı tutuklamışlardı.

Zaire IMF'den medet umuyor

Bir Afrika ülkesi olan Zaire'de, ekonominin içine düştüğü bunalım nedeniyle, hükümetin memorandum eşiğine geldiği bildirilmektedir. Ekonomik sorunları çözemeyen Zaire Hükümeti, Uluslararası Para Fonu'nu yardıma çağırmıştır. Devlet Başkanı Sese Seko ve diğer yöneticilerin iki gün süren toplantıları sonunda aldığı kararlar arasında, ekonomik yönetim ve Merkez Bankasının yabancı denetime bırakılması da yer almaktadır.

ABD Mısır'a modern füzeler satacak

TEL AVİV -(ANKA - DPA)- ABD'nin, Mısır'a, modern füzeler ve elektronik güdümlü başka silahlar vereceği ileri sürülmüştür. İsrail'de yayınlanmakta olan "Haaretz" Gazetesinin, "İyi haber alan kaynaklara" dayanarak verdiği haber karşısında İsrail hükümet yetkilileri sessiz kalmayı tercih etmişlerdir.

Bu arada İsrail askeri yetkilileri, ABD'nin son silah satışları ile, İsrail çevresinde, Amerikan silahları ile donatılmış bir Arap cephesi kurulmasına yardımcı olduğunu ve ABD'nin amacının, "Bir savaş durumunda" İsrail'i, şimdiye kadar sahip olduğu insiyatiften yoksun bırakmak olduğunu söylemiştir.

Öteyandan ABD'nin Mısır'a F-5 uçakları, Suudi Arabistana da gelişkin F-15 savaş uçakları satmasının İsrail'de uyandırdığı tepkiler sürmektedir. ABD Dışişleri Bakanının Washington'da ABD liderleri ile başlayan görüşmelerin ana konusunu bu silah satışlarının teşkil ettiği, ayrıca İsrail Başbakanının gelecek ay içinde Washington'da Carter ile yapacağı görüşmede de gene bu konunun ele alınacağı bildirilmektedir.

Türk-İş'e bağlı Tek-Gıda İş 141 ve 142'nin kaldırılmasını istedi

● İbrahim Denizcier, Türk-İş'le DİSK'in birleştirilmesini önerdi

İZMİR-(ANKA)

Türkiye'nin en büyük sendikalarından olan Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş Sendikası Genel Başkanı İbrahim Denizcier, Ege Bölge Merkez Şubesinin Genel Kurulunda yaptığı konuşmada, 141 ve 142'inci maddelerin kaldırılmasını, Türkiye'de gerekirse Komünist Partisinin kurulmasını istemiş ayrıca, Türk-İş ile DİSK'in birleşmelerinin zorunlu hale geldiğini belirterek, memurlara da işçiler gibi grevli-sözleşmeli sendika hakkının tanınmasını önermiştir.

Türkiye'nin güç koşullar altında bulunduğunu belirten Denizcier konuşmasında şöyle demiştir:

Bugün kamuoyunda 141 ve 142'inci maddelerin kalkıp kalkmamasının tartışması yapılmaktadır. Oysa bu tartışmalar yersizdir. Zira dünyada hür demokratik parlamenter rejime inanmış hiçbir ülkede buna benzer yasalar yoktur. Bu maddeler artık çağdışı kalmıştır. İleri toplumun gerisinde kalmıştır. Bu nedenle tartışmaya bile gerek görülmeden bu anti-demokratik yasa hükümleri kaldırılmalıdır. Eğer Türkiye'de Komünist Partisi kurulacaksa, buna gerek varsa yasal olarak kurulmalıdır. Ayrıca, sözü edilen 141 ve 142'inci maddelerin kaldırılması herkesin rengini belli edecektir."

Türk-İş ile DİSK'in birleştirilmesini de isteyen Denizcier, konuşmasını şöyle sürdürmüştür:

"-Türk işçi hareketini yakından ilgilendiren bir diğer önemli konu ise Türk-İş ile DİSK'in birleştirilmesidir. Esas da bu örgütler arasında büyük farklılıklar yoktur. Bu örgütlerin ikisi de Türk işçi sınıfının çıkarlarını sosyal, ekonomik ve siyasal özgürlüklerini korumak için kurulmuşlardır. Ancak burada hedefe gitmek için yol ayrılığı bulunmaktadır. Bu ayrılık ise Türk işçi hareketini zaafa uğratmakta ve yıpratmaktadır. Bu iki örgütün en kısa zamanda aralarında bir diyalog kurmaları bugün artık zorunlu hale gelmiştir. Her iki konfederasyon da, şahsi kırgınlıkları, küçük hesapları bir kenara itmeli ve Türkiye'de çok büyük güç olduğunu ortaya koymalıdır.

Ben teşkilatın adına Türk-İş ve DİSK'in ilk aşamada birlikte saptayacakları bazı asgari müştereklerde birleşmelerini beraber hareket etmelerini bundan sonra da bir çatı altında birleşmelerini diliyorum."

Öteyandan memurlara da grevli-sözleşmeli sendikal özgürlük tanınmasını isteyen İbrahim Denizcier sözlerini şöyle bitirmiştir.

"-Süratle yasalarda gerekli değişiklikler yapılarak hiç bir ayırım yapılmadan tüm çalışanlara sendikal haklar tanınmalıdır. Çalışanlar işçi-memur diye ayrılamazlar. Zira hükümetler bile kesin bir işçi-memur ayırımı yapamamışlardır. Fikren ve bedenen çalışanlar arasında fark gözetilmemeli, en kısa sürede memurlar da bu hakka kavuşturulmalıdır. Tek Gıda-İş Sendikası memur olarak nitelenen fikren çalışan kardeşlerimize sendika kurma, grev ve toplusözleşme hakları tanınıncaya kadar yanlarında olacak onlarla birlikte mücadele edecektir."

Yol-iş Federasyonu Başkanı Mısırlıoğlu "Sosyal uzlaşma" istedi

● Yol-İş plânında, DİSK'inde katılacağı İşçi-Hükümet Komitesi kurulması istendi

ANKARA -(ANKA)

Türk-İş'e bağlı Yol-İş Federasyonu Genel Başkanı Halit Mısırlıoğlu, hükümete ve işçilere çağrı yaparak sosyal uzlaşma istemiş ve dokuz maddelik bir "uzlaşma planı" açıklamıştır. "Yol-İş sosyal uzlaşma planı'nda, ücret zamlarının belirli bir süre için hayat pahalılığı oranını aşmaması, kiraların dondurulması, DİSK'in de katılacağı bir "işçi-hükümet komitesi" kurulması, asgari ücretin vergi dışı bırakılması ve temel ihtiyaç maddeleri fiyatlarının sıkı biçimde denetimi gibi önerilere yer verilmiştir.

Yol-İş Genel Başkanı Mısırlıoğlu, dün düzenlediği basın toplantısında, önce Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik zorluklar, döviz darboğazı ve bunların yolaçtığı sosyal bunalımlar üzerinde görüşlerini belirtmiş daha sonra, "Yol-İş Planı"nı açıklamıştır:

Mısırlıoğlu'nun açıkladığı planda kiraların dondurulması, asgari geçim indiriminin asgari ücret sınırına yükseltilmesi, kamu kuruluşlarının yönetim ve denetiminde işçilerin etkin şekilde temsil edilmesi gibi noktalar yer alırken, İngiltere'de bir süre önce benzeri yapılan, ancak geçen yıl sendikaların, tabandan gelen tepkiler yüzünden yeniden sağlayamadıkları "Sosyal uzlaşma" önerisinin yapılması dikkati çekmektedir.

Bilindiği gibi "sosyal uzlaşma" adı verilen işçi ve hükümet kesimi arasında bir anlaşma niteliği taşıyan uygulama sendikaların ücret artışı taleplerini belli bir düzeyde tutacakları taahhüdüne girmeleri anlamına gelmektedir.

Yol-İş planında bu husus şöyle dile getirilmiştir.

Bir "işçi-hükümet konseyi derhal kurulmalıdır. Bu komite belli bir süre içinde, toplusözleşmelerde gönüllü yoldan işçi ücretlerine uygulanacak ve hayat pahalılığı artış oranına eşit zam oranları saptamalı, izlemelidir. Bu komite, aynı süre içinde işçi-işveren ilişkilerinde çıkabilecek uyuşmazlıkların barışçı yollardan çözüme ulaşabilmesi için uzlaştırma ve arabuluculuk çalışması yapmalıdır. Komite, plan çalışmalarına yön vermelidir."

Mısırlıoğlu, basın toplantısında, gazetecilerin işçi-hükümet komitesinde DİSK de yer almalı mıdır? sorusuna "evet" cevabını vermiş, böyle bir komitenin, işçi hareketini bütünleştirme amacına hizmet edeceğini belirtmiştir.

VARAN 2

Ulaştırma Bakanı "NETAŞ" daki yolsuzluk olayına el koydu

NETAŞ'ın temizliği için yapılan ihalede de yolsuzluk saptandı

Fabrikanın temizliği ihalesi yılda 3 milyon 840 bin lira teklif eden firmaya karşın 4 milyon 260 bin lira teklif edilen firmaya verildi...

İbrahim ERGÜN
(İSTA)

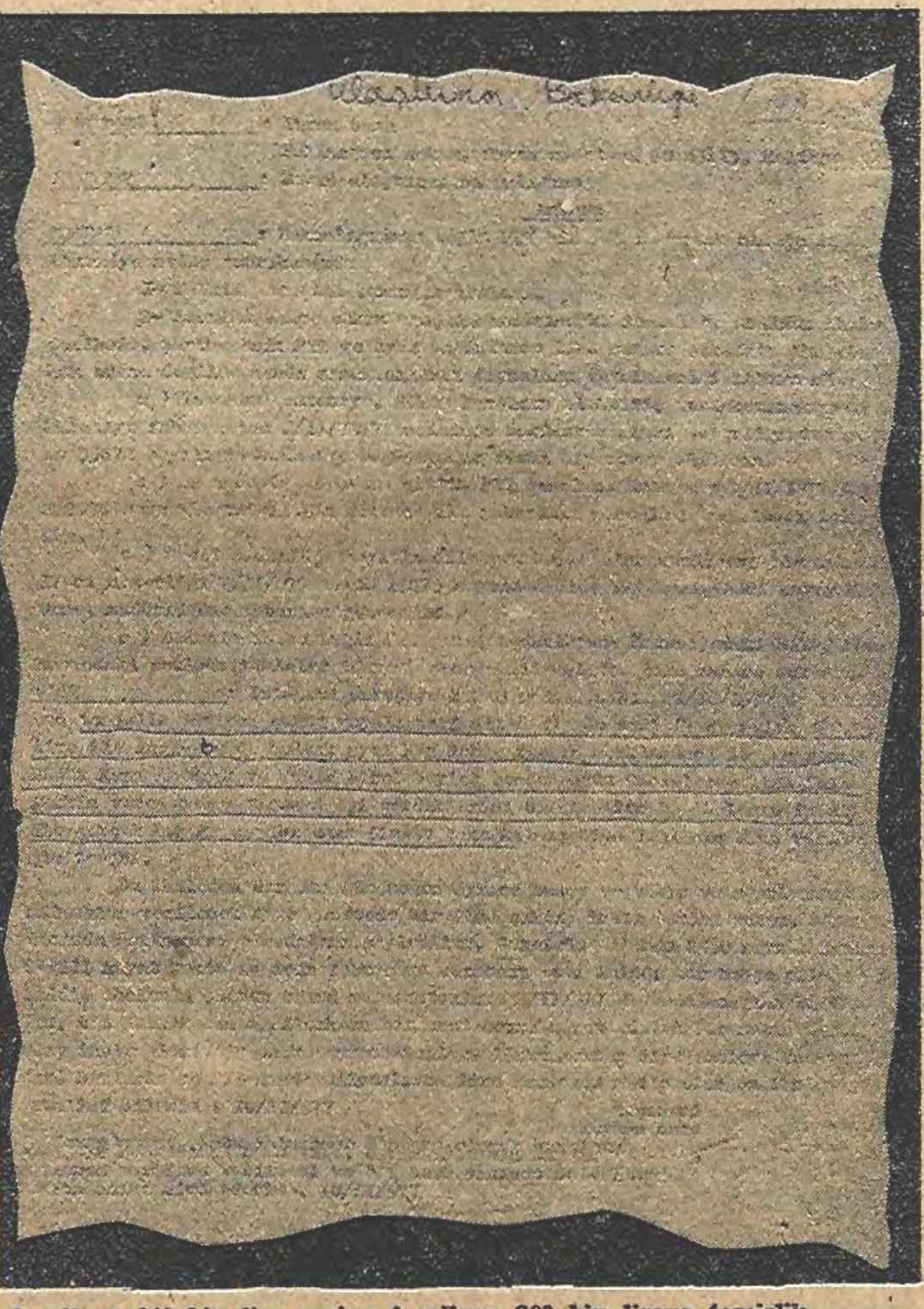

3 milyon 840 bin lira yerine 4 milyon 260 bin liraya temizlik ihalesinin Münip Birol ve Kunter Akyürek tarafından Klenko firmasına verilmesi üzerine Turhan Sun Ulaştırma Bakanlığına başvurduğunu gösterir fotokopi...

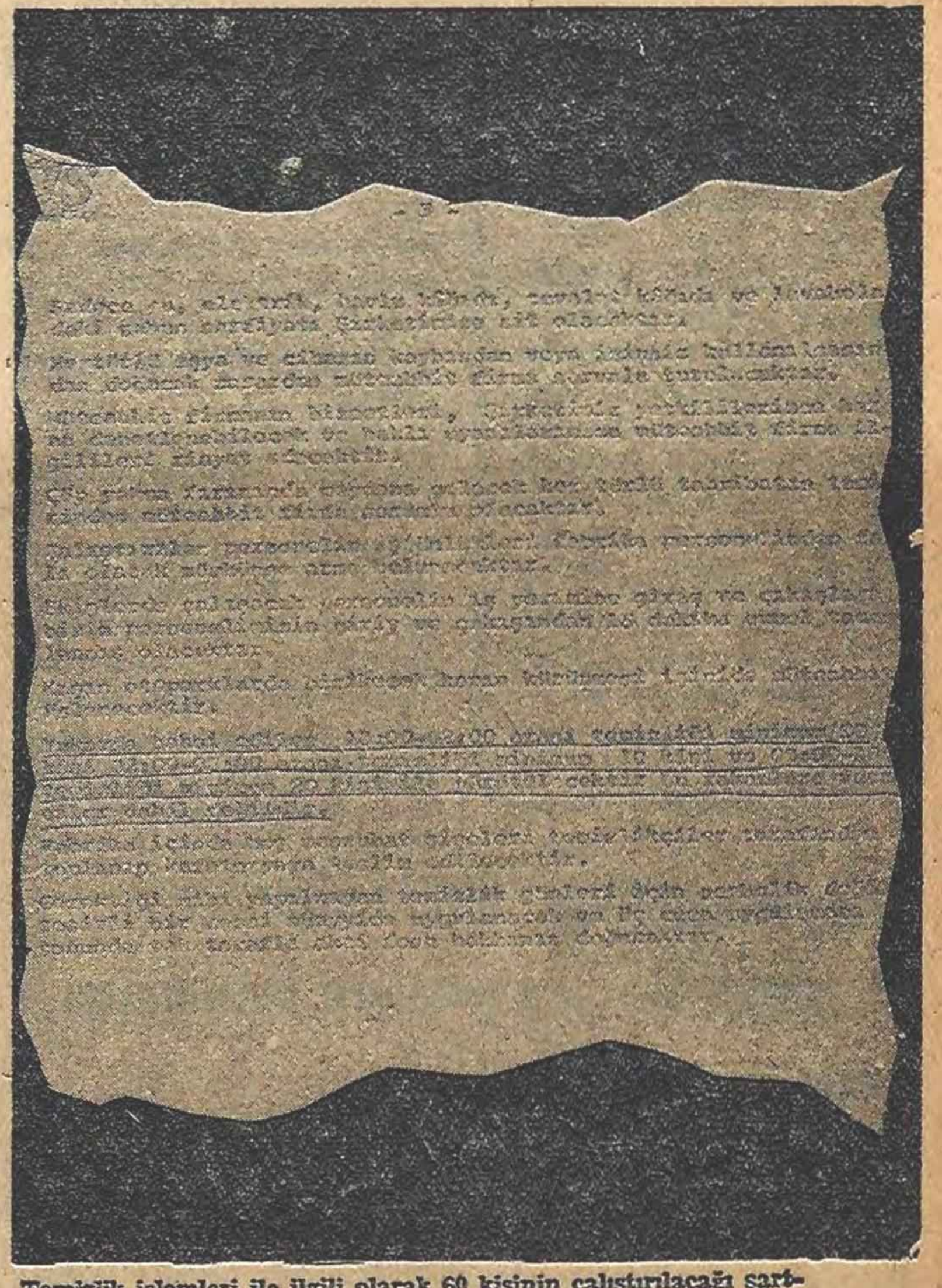

Temizlik işlemleri ile ilgili olarak 60 kişinin çalıştırılacağı şartnamede bildirildiği halde. Müdür Kunter Akyürek'in adamı olduğu söylenen Klenko firması 35 kişiyle bu işi yapıyor...

İstanbul'un Ümraniye semtinde Kanada-PTT Ortak yapımı olan **NETAŞ** fabrikasında hurda yolsuzluğundan sonra yeni bir yolsuzluk yapıldığı saptanmıştır. Fabrikanın temizliği için yapılan ihalenin 3 milyon 840 bin lira teklif eden **Turhan Sun** firmasına verilmesi gerekirken **NETAŞ** Müdürlerinden **Kunter Akyürek**'in tavsiyesi ile 4 milyon 260 bin lira teklif yapan **Klenko** firmasına verilmiştir. **Turhan Sun** firmasının başvurusu üzerine yeni hükümetin Ulaştırma Bakanı **Güneş Öngüt**, olaya el koyduğunu bildirmiştir.

Yüzde 51 hissesi Kanada'ya ait bulunan **Northern Electric Telekominikasyon (NETAŞ)** fabrikasında 21 Ekim 1977 tarihinde fabrikanın senelik temizliğinin yapılacağını belirten duyuru yayınlanmış ve ilgilenen firmaların tekliflerini işyerine bildirmeleri istenmiştir. İhaleye kapalı zarf usulü ile **Kartal Maltepe Sakızağcı Sokak Özgen Apartmanı 43/13** adresinde kurulu bulunan **Turhan Sun** firması ve 1966-1972 yılarında Almanya, 1972-1977 yılları arasında da İstanbul'da faaliyete geçen **Klenko** firması ile birlikte 4 firma daha katılmıştır. Fabrikanın temizliği için yapılan ihaleye katılan **Klenko** firmasının 4 milyon 260 bin liralık teklifine karşı **Turhan Sun** firması 3 milyon 840 bin lira teklifle ihaleyi kazanmıştır.

OLAY

NETAŞ işyerinin temizliği için yapılan ihalede en az ücret teklif ederek ihaleyi kazanan Turhan Sun aynı gün ihalenin kendisine verildiğinin açıklanmasını beklerken aradan 10 gün geçtikten sonra ihalenin 4 milyon 260 bin lira teklif eden Klenko firmasına verildiği fabrika müdürlerinden **Kunter Akyürek** tarafından bildirilmiştir. Kendisiyle görüştüğümüz **Turhan Sun** aradaki 420 bin liralık farkın fabrika müdürü **Kunter Akyürek** ve **Münip Birol**'a **Klenko** firması tarafından rüşvet olarak verildiğini ileri sürmüştür.

ŞİKÂYET

İhalenin daha az ücret teklif ettiği halde kendisine verilmemesi üzerine Turhan Sun 14 Kasım 1977 tarihinde fabrikanın ortağı PTT'ye başvurmuştur. PTT Genel Müdürü **Naci Ünver** de 15 Kasım 1977 tarihinde **Turhan Sun**'a konunun ilgilenilmesi için şirketin PTT'li Yönetim Kurulu üyelerine ve Murakıplarına verildiğini bildirmiştir. Turhan Sun ayrıca 10 Kasım 1977 tarihinde Ulaştırma Bakanlığına da olayı anlatan bir dilekçe vermiştir. Dilekçede «Bahis konusu ihale şirketimizce teklifi en uygun görülen firmaya verilmiştir.. itham ve iftiralarınıza derhal son vermenizi ihtar eder...» şeklinde **Mete Gülsur** imzalı bir de tehdit telgrafı çekildiğini belirtmiş, olayın aydınlatılmasını istemiştir.

BAHÇE İHALESİNDE DE AYNI DURUM

Fabrikanın temizlik ihalesinden ayrı olarak aynı tarihlerde bahçe bakım ve ağaçlandırma işlemlerinin de kapalı zarfla teklif almak suretiyle yapılacağı şeklinde ikinci bir ilanı da **Hürriyet** ve **Milliyet** gazetelerinden takip eden Turhan Sun, en geç teklif alma tarihinin ilanda belirtilmesi üzerine şirkete başvurduğunda kendisine teklif dosyası olmadığı vaziyet planı bulunduğunu ve bunun da 8 Kasım 1977 günü verilebileceğinin belirtildiğini bildirmiştir. Sun, teklif tarihinden önce yaptığı müracaatta teklif süresinin 2 Kasım 1977 günü bittiğini ve bu iş için sadece 1 teklif mektubu bulunduğunun Netaş Müdürü Kunter Akyürek tarafından kendisine söylendiğini ifade etmiş **«Bu teklif mektubu da yapılan ayak oyunları ile yine Klenko firmasına verildi»** demiştir.

Turhan Sun, her iki iş için de şartnamede en az 60 işçi çalıştırılması gerektiği belirtilirken fabrikanın iç temizliği ile bahçe ve ağaçlandırma işlemi için Klenko firmasının 35 işçi çalıştırdığını söylemiştir.

HAKİME DOSYA VERİLMİYOR.. WATT'IN DA HABERİ VAR

Kendisine yapılan haksızlıklar ve yolsuzluklar üzerine mahkemeye başvuran Turhan Sun Üsküdar Asliye Hukuk Hakimi Hulusi Çelik, Kâtip Cemal ve bilirkişi olarak da Halk Bankası Müdürü Ahmet Yaman ile birlikte işyerine ihale dosyalarını incelemeye gittiklerini 18 Kasım 1977 saat 15'deki tesbit sırasında fabrika yetkilileri dosyaların kendilerinde değil Münip Gürol'un çekmecesinde olduğunu ve çekmecenin de Münip Gürol olmadığı için kapalı bulunduğunu söylemiştir. Sun her iki olaydan fabrikanın Kanadalı Genel Müdürü **Watt'ın** da haberi bulunduğunu belirtmiş **«Kanadalı Genel Müdür de olaya kendi menfaatleri olduğu için ses çıkarmıyor. Çünkü Müdür Kunter Akyürek'in uyguladığı usulsüz ihaleleri vergiden düşürerek milyonlarca lira dövizi Kanada'ya aktarıyorlar»** demiştir.

YENİ BAKAN OLAYA EL KOYDU

1 yıl boyunca yapılan şikâyetlerinin bir sonuç vermediğini söyleyen Turhan San 2 hafta önce yeni hükümetin Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt'e konuyu iletmek için Ankara'ya gittiğini, Bakanın Teftiş Kurulu Başkanına gerekli emirleri vererek işyerine müfettişler gönderdiğini ve konuyu sonuna kadar takip edeceğini bildirdiğini söylemiştir.

TELEVİZYON

18.00 BİR KÖPEGİN SERÜVENLERİ
Dersleriniz bitti mi ?

18.30 KÜÇÜK HAKAN (2)
Halen yapacak ödeviniz kalmıştır

19.00 UZAY 1999
Dizi sürüyor

20.00 HABERLER

20.40 BEŞ DAKİKA
Yararlı

20.45 EKRANIN İÇİNDEN
Müzikli bir saat

21.45 TELEVİZYONDA SİNEMA
Vahşi mücadele. Haydi ekran başına

23.15 GÜNE BAKIŞ

RADYO

TRT 1

05.00 AÇILIŞ
05.05 Günaydın
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberler
07.30 Haberler
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
10.21 Oyun Havaları
10.30 Hafta Sonu
12.55 Reklamlar
13.00 Haberler
13.15 Oyun Havaları
15.00 Kısa Haberler
15.01 Üç Soru, Üç İstek
15.20 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
15.40 Şarkılar
16.05 Çok Sesli Koro
16.20 Halk Müziği
16.40 Tangolar
17.00 Kısa Haberler
17.02 Dilek Kutusu
17.50 Hafif Müzik
19.00 Haberler
20.15 Konuşa Konuşa
20.35 Şarkılar
21.00 Kısa Haberler
21.02 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
21.17 Şarkılar
21.30 Dinleyici İstekleri
22.00 Kısa Haberler
22.02 Beraber ve Solo Şarkılar
22.30 Türk Yorumcuları, Türk Bestecileri
23.00 Haberler
23.10 Cumartesiden Pazara
00.55 Kısa Haberler

TRT2

01.00-05.00 Gece Yarısı
08.00 GÜN BAŞLIYOR
09.00 Türküler Geçidi
09.20 Şarkılar
09.40 Sularımızdaki Servet
10.10 Çeşitli Sololar
10.30 Şarkılar
11.00 Taş Plaklarda
11.20 Türk Halk Çalgıları
11.35 Siyasal Hayat
11.55 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
12.10 Türk Edebiyatında Hiciv ve Mizah
12.30 Klâsik Koro
13.00 Haberler
13.15 Hafif Müzik
13.30 Halk Ozanları
14.00 Öğretmenler Odası
14.20 Şarkılar
14.40 Çevre Sorunları
15.00 Küçük Konser
15.30 Trafik
15.50 Folklorumuzdan
16.20 Arkası Yarın
16.40 Türk Hafif Müziği
17.00 Şarkılar
17.30 Yurttan Sesler
18.00 Cumartesi Konseri
18.45 Türküler
19.00 HABERLER
19.30 Hafif Müzik
19.45 Beraber Şarkılar
20.15 Çok Sesli Koro
20.30 Haftanın Ülkesi
21.00 Caz Sevenler İçin
21.30 Erkekler Faslı
22.00 Türküler
22.30 Gece Konseri
23.00 Türküler
23.15 Şarkılar
23.30 HABERLER
23.35 Türk Hafif Müziği
23.55 KAPANIŞ

BULMACA

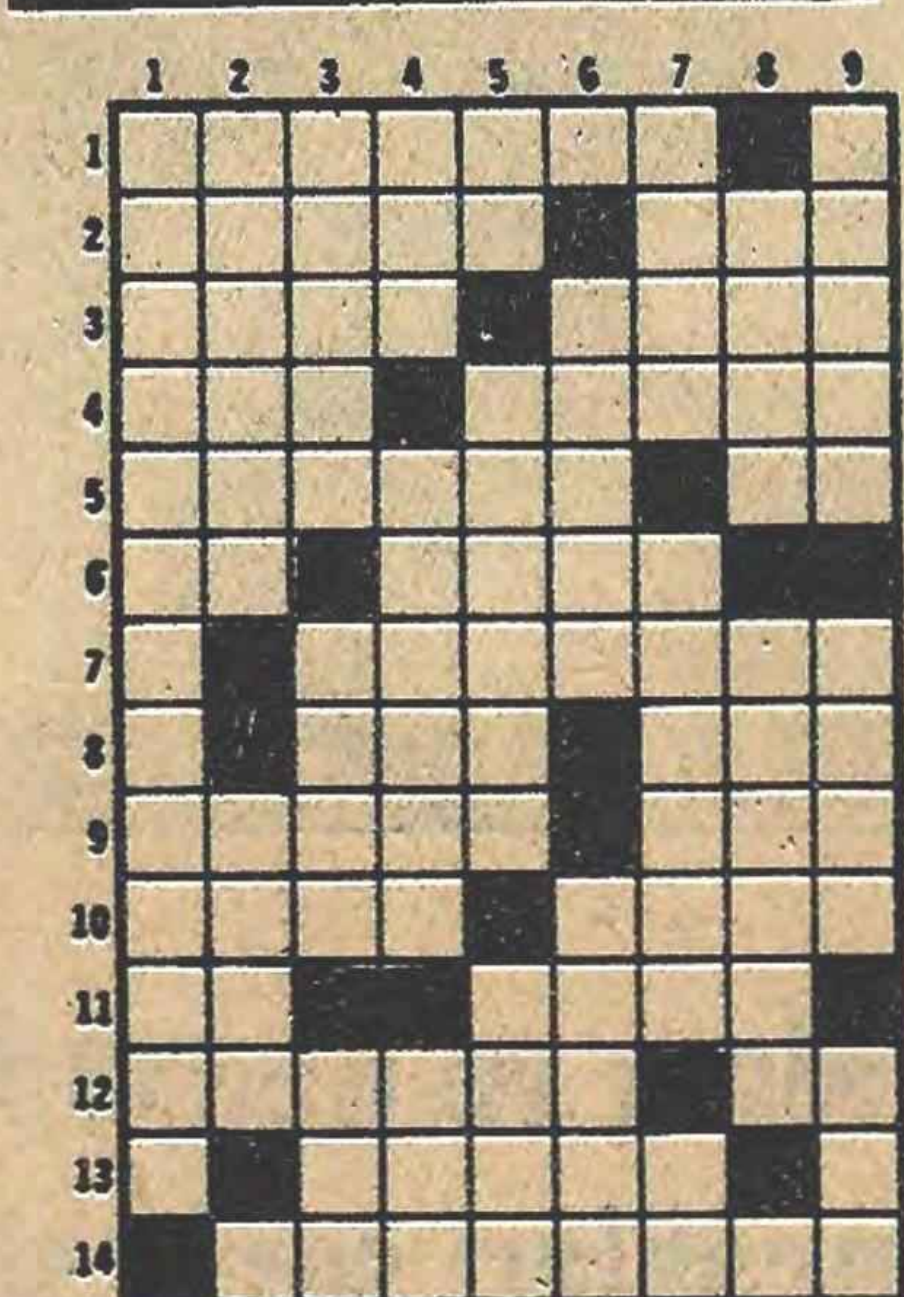

SOLDAN SAĞA:

1 — Bir ilimiz. 2 — Halk - Yapma, yerine getirme (eski dilde). 3 — Kayıp, yitik - Sevap; ücret (eski dilde). 4 — Birden - Geri karşıtı. 5 — Yemekte dize örtülen bez parçası - Bir ünlem. 6 — (Çocuk dilinde) Kazanmaktan emir-TERSİ, Araplarda başkan. 7 — Damlarda kullanılır. 8 — Geniş düzlük arazi - avuçiçi. 9 — Hastalık (eski dilde) - TERSİ, Fransa'da bir nehir (okunuş). 10 — TERSİ, Bir erkek adı - Aptesane. 11 — Yabancı - Kesin. 12 — Kapitalist dünyada tüketimi teşvik aracı - İlgi zamiri. 13 — Bir edebi tür. 14 — İftira.

YUKARIDAN AŞAĞI:

1 — John Steinbeck'in ABD'de kapitalizmin halkı nasıl ezdiğini anlatan yapıtı (iki sözcük). 2 — Dünclik - Toplumun en küçük birimi. 3 — Sürüm değeri (eski dilde) - Çocuklarda bir sinir hastalığı - TERSİ, Su yolu. 4 — TERSİ, Bir bağlaç- Ermenistan'da bir şehir - Bir cins peynir. 5 — Bir nota - Karşı çıkış - Bir çeşit bıçak. 6 — Sınavla seçim yapma - Yük taşıyan kişi. 7 — Kaç, ne kadar - Birine muhafaza etmesi için bırakılan şey- Sodyumun simgesi. 8 — Yoksul halkın belini büken masraf - Sahiplik. 9 — Bir bilim dalı - Kaygı- Dolaylı anlatım (eski dilde).

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA:

1 — Çingene. 2 — Efor - Elbe. 3 — Ratanya. 4 — Enez - vE. 5 — riveR. 6 — Şu - Tane. 7 — elO - zuB. 8 — Vur - erasU. 9 — SS - ilaR. 10 — klaK - Me. 11 — İade - Eti. 12 — Şenol - Ve. 13 — Omlet - Kim. 14 — AET - Elçi.

YUKARIDAN AŞAĞI:

1 — Çernişevski. 2 — İfa - Uluslaşma. 3 — Noter - Or - Adele. 4 — Granit - ekeneT. 5 — Nevale - Ot. 6 — Neyzen - Rimel. 7 — Ela - Rezalet - Kl. 8 — USA - iviÇ. 9 — Petersburg - Emi.

TRT3

07.00 AÇILIŞ
07.02 Salon Orkestraları
08.00 Sabah İçin
09.00 Sabah Konseri
10.00 Türküler ve Oyun Havaları
10.30 Müzik Stüdyosu
11.15 Öğleye Doğru
12.15 Türküler Geçidi
12.45 Tatil Müziği
13.15 Solistlerden Seçilmiş Eserler
13.45 Müzik Köşesi
14.30 Türk Bestecileri
15.00 THM Toplu Programı
16.00 Saz Eserler.
16.30 Barok Müzik
17.00 Kadınlar Topluluğu
17.30 Gençlerle Birlikte
18.30 Türk Bestecileri
19.00 Cumartesi Konseri
20.00 Müzik Sözlüğü
20.30 Dünya Radyolarından, Müzik Festivallerinden
21.30 Senfonik Müzik
22.30 Klâsik Türk Musikisi Korosu
23.00 Gecenin Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Program ve Kapanış

TİYATRO

ANKARA

DEVLET TİYATROLARI:
KÜÇÜK TİYATRO: (11 11 69) «Sekiz Kadın» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30.
YENİ SAHNE (11 72 40) «Aklı Başında Bir Adam» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30
ALTINDAĞ (16 59 02) «Babaevi» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30
DEVLET OPERA VE BALESİ (11 24 30 - 21 30 19) «Halka» (S. Moruuzsko). «Madam Butterfly» (Puccini). «Romeo Juliet» (Prokofyef «La Traviata» (Verdi).

ÖZEL TİYATROLAR:
ÇAĞDAŞ SAHNE (27 77 01) Arturo Ui'nin Önlenebilir Yükselişi 16.45-18.15.
AST (17 56 31)
«Sakıncalı Piyade» Pazartesi hariç her gün 15.30-18.30-20.30. (Pazartesi film gösterileri)
NİSA SEREZLİ-TOLGA AŞKINER (25 08 16) «Nalınlar» Pazartesi hariç her gün 18.30-21.15.
ANKARA BİRLİK (29 62 80) «Güneşin Katli» 16.00-20.30.

İSTANBUL

ŞEHİR TİYATROLARI:
FATİH: (26 53 80) «İşgal» Perşembe, Cuma C.tesi 21.00, C.tesi 15.00. «Yolcu» Çarşamba 21.00, Pazar 15.00 ve 18.00. «Palyaço» (Çocuk Oyunu) Pazar 11.00.
HARBİYE: (40 77 20) «Eşeğin Gölgesi» Pazar, Pazartesi, Salı dışında her gece 21.00 C.tesi 15.30 «Coriolanus» Pazar 15.30. «Hadi Öldürsene Canikom» Pazar 18.30.
KADIKÖY: (36 31 21). «Hülleci» Çarşamba, Perşembe 21.00 «Büyük İkramiye» Cuma 21.00, C.tesi 15.30. «Sapak» C.tesi 21.00. Pazar 15.30 ve 21.00.
TEPEBAŞI DENEME SAHNESİ: (44 79 58) «Cesaret Ana ve Çocukları» Çarşamba, Perşembe, Cuma 18.30, C.tesi 15.30 ve 21.00 Pazar 15.30.
ÜSKÜDAR: (33 03 97) Pazartesi, Salı oyun yok. «Ay Işığında Şamata» Her gece 21.00 C.tesi 15.30. «Yorgun Savaşçı» Pazar 15.30. «Taranta Babu'ya Mektuplar» Pazar 13.00. «Birlikten Kuvvet Doğar» (Çocuk Oyunu) Çarşamba 14.30 Pazar 11.00.

ÖZEL TİYATROLAR:
DOSTLAR TİYATROSU:
«Devrik Süleyman» (Anya Manya Tiyatrosu) Salı, Pazar 21.30. Çarşamba, C.tesi 15.30 ve 18.30, Perşembe, Cuma 18.30. Pazar 15.30 ve 21.30. «İkili Oyun» (Küçük Sahne) Çarşamba 15.15, Perşembe, Cuma, C.tesi, Pazar 18.30.
DEVEKUŞU KABARE: (44 46 75) «Çıktık Açık Alınla» P.tesi dışında 21.30, Çarşamba, C.tesi, Pazar 18.30.
ÇEVRE TİYATROSU: (25 01 78) «Olur Böyle Vakalar» P.tesi, Salı dışında her gece 21.15. C.tesi, Pazar 15.00 ve 21.15.
KENT OYUNCULARI: (46 35 89) «Bir Daha Oyna» Salı, Perşembe 21.15. Çarşamba 15.00 ve 21.15. «Seneye Bugün» Cuma 21.15. «Yürüyen Geceyi Dinle» C.tesi 18.00 ve 21.15. Pazar 15.00 ve 18.15.
A. POYRAZOĞLU, K. ABAY TİYATROSU: (K. Sahne 49 56 52) «Bizim Sınıf» P.tesi dışında 21.15, Çarşamba 18.30, C.tesi, Pazar 15.30.
G. ÖZCAN-G. ÜLKÜ TİYATROSU: (46 80 91) «Yeter Artık» P.tesi dışında her gün 21.00, C.tesi, Pazar 16.00.

İKİLİ OYUN

Dostlar Tiyatrosu oyuncularından Genco Erkal ve Meral Onuktav'ın başarıyla canlandırdıkları, Macit Koper'in yönetmenliğini yaptığı «İkili Oyun» Küçük Sahne'de 100. oyununa gidiyor. Bilgesu Erenus'un yazdığı «İkili Oyun» iki küçük burjuva aydının dar çevrelerini, entellektüel çıkmazlarını sergileyen önemli bir yergi niteliğinde.

MUTLAKA GÖRÜLMELİ

SİNEMA

ANKARA

KÜÇÜKESAT:

KIZILIRMAK (25 53 93) Animal «Hayvan» (3. Hafta) J. P. Belmondo - R. Welch 4.15-16.30-18.45-21.15.

KAVAKLIDERE - ÇANKAYA:

ÇANKAYA (28 07 80) Taksi Şoförü - K. İnanır - B. Alkan 14.30-16.45-19-21.15.
SİNEMA AKÜN (27 76 56) Suspria (3. Hafta) Full Stereofonicsaund 12.15-14.30-16.45-19.00-21.15
TALİP (28 00 39) Adalar Güzeli - Zeudi Araya - Beba Paglini 14.30- 16.45- 19.00-21.30.

BAHÇELİEVLER:

ARI (13 48 73) Kelebek (2. Hafta) S. Mc. Queen - D. Hofman 14-16.15-18.30-21.00

YILDIZ (13 56 84) 1. Deprem - T. Şoray-K. İnanır 2. Kapıcılar Kralı - K. Sunal-S. Ferdağ 12.30 devamlı

SARAY (11 88 33) 1. Taksi Şoförü - K. İnanır - B. Alkan 2. Otobüs - T. Okan - T. Kurtis.

İSTANBUL

BEYOĞLU:
AS (47 63 15) Kelebek (3. Hafta) S. Mc. Queen Rl.

EMEK (44 84 35) Kartal Kondu (2. Hafta) M. Caine.
DÜNYA (49 93 61) Hayvan (3. Hafta) J. Paul Belmando - RF.
FİTAŞ (49 93 61) Stunts - «Korkusuzlar» R. Foster - Rl.

KONAK (48 26 06) Hayvan (3. Hafta) J. Paul Belmando - RF.

LALE (44 35 95) Acı Hatıralar, Emel Sayın - S. Alışık.

YENİ MELEK (44 42 89) Kelebek (3. Hafta) S. Mc. Queen - Rl.
İSTANBUL:
İPEK (22 25 13) 1. Derbeder - F. Tayfur (2. Hafta) 2. Bodrum Hakimi - T. Şoray.
ŞAFAK (22 25 13) Kelebek (2. Hafta) S. Mc. Queen - RT.
KADIKÖY:
ATLANTİK (58 84 64) Şeref Madalyası - J. Coburn - S. Berger - RT.
OCAK (36 77 71) Beşinci Taarruz (3. Hafta) - RT.
KADIKÖY (37 74 00) Büyük Sahtekar - Yves Montand - RF

ÖNEMLİ TEL.

ANKARA

Demiryolları Danışma: 11 06 20
Türk Hava Yolları Danışma: 22 27 20.
Yangın: 00
Sıhhi İmdat: 08 - 24 13 20
Elektrik Havagazı arıza: 29 34 25
Su arıza: 10 55 15
Belediye Zabıtası şikâyet: 24 32 85
Trafik şikâyet: 19 33 81 - 19 33 82
Karayolları Haberalma: 17 49 93
Ankara Hastanesi: 19 21 80
Atatürk Sanatoryumu: 14 30 86
Doğumevi: 24 22 93
Tıp Fakültesi Hastanesi: 19 21 60
Belediye Hastanesi: 25 06 05

İSTANBUL

YANGIN:

Fatih	24 11 24
Beşiktaş	48 33 84
Sarıyer	62 14 06
Adalar	51 60 81
Beyoğlu	40 77 77
Üsküdar	33 20 30
Kadıköy	36 08 72
Bakırköy	71 64 69
İstinye	63 60 20

TREN:
Haydarpaşa: 36 04 75 - 36 20 63
Sirkeci: 27 00 50
VAPUR:
Şehir Hatları Danışma: 44 42 33
Deniz Yolları Danışma: 49 18 96
UÇAK:
Taksim: 45 24 54
Sirkeci: 22 88 88 - 28 48 08
Gümüşsuyu: 45 70 55

NÖBETÇİ ECZANELER

ANKARA

BAHÇELİEVLER:
GONCA (Balgat Cevizli Dere Mah. No: 517), KOÇ (3. Durak No: 108/C), Cumhuriyet (42. Sokak Bağ Apt. No: 6/C).
YENİMAHALLE:
DEVA (Serdar Sokak No: 107. Tel: 15 59 07), EROL (İvedik Cad. No: 175/A), YENİ DERMAN (Demetevler 2. Cadde No: 6/A).
CEBECİ:
MİMARSİNAN (Mamak Caddesi No: 13/B-C), DOĞUMEVİ (Çadırcıoğlu Çarşısı No: 24. Tel: 11 93 39) TUZLUÇAYIR (Abidinpaşa Tuzluçayır yol ağzı No: 2/B).
KAVAKLIDERE:
HÜRRİYET (Küçüesat Cad. Dörtyol No. 32-1, Tel: 17 31 37) NUR (Tunalı Hilmi Cad. No: 95/D, Tel: 18 24 99). DOĞAN (Hoşdere Cad. No: 57/C), AYŞEGÜL (A. Ayrancı Güvenlik Cad. No: 69/21), GÜLÇİN (Çankaya Cinnah Cad. No: 7/B).
YENİŞEHİR—KIZILAY:
AYKUN (İzmir Cad. No: 47/A), SÜMER (Maltepe Onur Sokak No: 28/A, Tel: 18 00 43), İNCESU (İmrahor Cad. No: 20, Tel: 12 20 60), TUNA (Mithatpaşa Tuna Cad. No: 14, Tel: 18 36 25), İBRİŞİM (Meşrutiyet Cad. No: 20/D).
SAMANPAZARI—ULUS
ŞULE (Anafartalar Cad. No: 37/B), KANAAT (İtfaiye Meydanı Gazi Lisesi karşısı No: 8-B, Tel: 11 57 51), EGE (Koyunpazarı Cad. No: 21, Tel: 11 73 46).
ALTINDAĞ:
DİLEK (Siteler Karacakaya Cad. No: 87), ACAR (Aydınlıkevler Çetin Sokak No: 44), YENİ KIZILIRMAK (Etlik Cad. No: 76), TEMEL (Sağ Sokak No: 5/A), AKÇAOĞLU (Keçiören Kızlar Pınarı Cad. No: 120/3).
SİNCAN:
YENİ CEYLAN (Vatan Cad. Bila No.).
GÖLBAŞI:
ÖZSOY (Konya Yolu Üzerinde No: 104/A)

İSTANBUL

BEYOĞLU:
ÖZLER (49 34 18), SEBAT (49 31 52), EMEL (53 39 44), IŞIK (44 69 11), YONCA (Hasköy), BÜLENT (44 32 58)
BEŞİKTAŞ:
NERMİN (40 38 22), BAŞAK (66 27 13), AKGÜL (65 25 68), AŞAN (47 19 46), CEM (63 52 01)
ŞİŞLİ:
ETFAL (47 79 23), BOZKURT (48 21 00), MUTLU (47 22 51), ÖMÜR (47 55 12), ARZUMAN (Gültepe).
SARIYER:
BÜYÜKDERE (62 02 60), ŞİFA (Yeniköy Arpacı Ali Sokak No: 10).
FATİH:
TÜZÜN (23 63 15), FETİH (21 81 40), TOPKAPI (21 16 85), GÜLHAN (21 50 43), DOĞUŞ (21 80 39).
EMİNÖNÜ:
ŞİFA (22 63 61), ALEV (Cağaloğlu), YILDIZ (27 40 80).
EYÜP:
GÜVEN (21 65 54), YENİ ÜMİT (76 00 65), GÜNER (21 65 51), NÜMUNE (21 66 85).
ZEYTİNBURNU:
FUAT (72 63 32)
GAZİOSMANPAŞA:
SEYHAN (73 02 07), NUR (Küçükköy Cengiz Topel Cad. No: 39/C).
KADIKÖY:
AYLA (37 83 10), MISIRLIOĞLU (36 92 09), H. PAŞA SAĞLIK (37 08 83), FÜSUN (58 46 67).
ÜSKÜDAR:
İMRAHOR (33 28 50), GÜMÜŞ (33 09 18), NÜKHET (Kısıklı), İLKİN (33 27 20), NUR (Ümraniye).
KARTAL:
İSTASYON (53 37 35), ÜSTÜN (54 02 26), SELÇUK (Kartal.Maltepe), ERGÜN (Küçükyalı), ÇINARDİBİ (Cevizli)
ADALAR:
KINALIADA (Kınalıada), BÜYÜKADA (Büyükada).

İLÂN

Petrol Ofisi İzmit Bölge Müdürlüğü ile gerekli hallerde İpraş Rafinerisinden Ereğli Demir Çelik Fabrikalarına bir yıl müddetle 4.380.000 litre motorin 2.007.500 litre benzin, 109.500 lire gaz naklettirilecektir.

Teklifler engeç 23.2.1978 günü İzmit Bölge Müdürlüğünün Muhaberat servisine verilmiş olacaktır.

Bu işle ilgili şartnameyi iş günü ve iş saatlerinde İzmit Bölge Müdürlüğünün malzeme Şefliğinden ücretsiz olarak alabilirler.

Ofisimiz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

(Basın: 11559) — 172

IRKÇILIKLA MÜCADELENİN KALESİ GÜNEY AFRİKA GERÇEĞİ

2

Hazırlayan LEVENT OĞUZ

SOWETO AYAKLANMASI TÜM ŞİDDETİYLE SÜRÜYOR

Siyah polisler hiç ses etmeden üstlerinin emirlerini yerine getiriyorlardı

AYAKLANMANIN İKİNCİ GÜNÜ: 17 Haziran Perşembe: Halk, önü alınmaz bir öfke ve öc alma duygusu ile dolu idi. Öğrenci grupları, beyazlara ait olan dükkânları tahrip etmeye başladılar. Gazeteler ise, olayları «serseriler»in yarattığını söylüyor, olayları dünya basınına böyle yansıtıyorlardı.

Polis taktik değiştirmişti. Sistemli olarak ateş ediyor, grup başlarını vurmaya çalışıyordu. «İktidar» diye bağırıp yumruğunu sıkan herkes ise polis için lider demekti. Görgü tanıkları, polisin cinsel organlara da nişan aldığını söylüyorlardı. Caddeler yine cesetlerle dolmuştu.

Küçük öğrenci grupları Soweto'dan komşu kasabalara gidip destek istediler. Kagiso ve Tembisa'daki öğrenciler, Soweto öğrencileri ile bir dayanışma gösterisi düzenlediler. Witwatersrand Üniversitesi'ndeki 400 bedüzenlediler. Witwatersrand Üniversitesi'ndeki 400 beyaz öğrenci de bir dayanışma yürüyüşü yaptı. Ama, zincir ve demir çubuklarla silahlanmış bir grup beyaz bunlara saldırdı. Daha sonra saldırganların polis olduğu anlaşıldı. Alexandra'da da gösteriler yapıldı. Barikatlar kurulup resmi daireler, Pucto şirketinin otobüsleri, araçlar yakıldı. Polis burada da yaylım ateş açıyordu.

Soweto'da ise, Pucto otobüs şirketi, otobüs servislerini kaldırdığı için kimse işe gidememiş ve caddeleri doldurmuştu. Polis de bu kalabalığın üzerine hiç bir şey söylemedn ateş açıyordu. Yangınların dumanından artık helikopterler iş göremiyordu. Gençler bazı bölgeleri barikatlarla çevirip «girilmez bölge»ler oluşturdular. Polis arabalarını taşlıyor, araçları ateşe veriyorlardı. Yollardaki arabaları da taşladıklarından trafik durmuştu. Polis merkezlerinin ve hastanelerin önlerinde kalabalıklar birikmişti. Buralara sürekli olarak yaralı ve ölüler getiriliyordu. Polis bunların çoğunu kapılarda bekletiyor, bu nedenle siyah hemşirelerin saldırısına uğruyordu. Hemşireler bakım yapabilmek için depolardan gizlice ilaç çalmak zorunda kalıyorlardı. Polis bütün gazetecileri kapılardan uzaklaştırdı.

Geceleyin yapılan resmi açıklamada, 2'si beyaz 58 ölü ve 5'i beyaz 788 yaralı olduğu belirtildi. Bölgede de 1000 kadar polis bulunduğu tahmin ediliyordu.

Geceleyin Soweto sakin [illegible] ma başka iki kasabada [illegible] çıktı ve en az 5 kişi öldü.

AYAKLANMANIN ÜÇÜNCÜ GÜNÜ: 18 Haziran Cuma: Polis cinayetlerinin duyulduğu her yerde protestolar yükseliyordu. Soweto'nun 1000 kilometre uzağındaki Cape bölgesinin siyah kasabalarında polisin muhtemel protetolara karşı önlem alması, olayların patlamasına yetti.

Soweto bölgesindeki Vosloorus kasabasında ise sabah Johannesburg'daki işlerine gitmek üzere bekleyen işçiler, yoldaki aramalar nedeniyle otobüslerin kendilerini almaya gelmekte gecikmesine kızdılar. Otobüsler gelince de bunları yaktılar. Olay yerine gelen iki polis kamyonu da yakıldı. Alexandra'da da birçok bina yakılmış, «girilmez bölge»ler oluşturulmuştu. Yollardaki araçlar taşlandığından kasabalar arası ulaşım durdu. Bütün polis önlemlerine karşın Johannesburg çevresindeki bütün kasabalar ayaklanmışlardı. Soweto'dan 500 kilometre ötedeki bir kentte de üniversite öğrencileri ayaklanıp okul binalarını yaktılar. Soweto'daki çatışmalarda, sakin geçen geceden sonra yine başlamıştı. Çatışmalarda yeralan siyah polisler, hiç ses etmeden üstlerinin emirlerini yerine getiriyorlardı. Karakolların çevresi yine taşınıp getirilen cesetlerle dolmuştu. Bunların biraz uzağında da kalabalık gruplar oluşuyor, polis gaz bombası ile bunları dağıtıyor, sonra yine gruplaşıyorlardı. Karakollardan, işkence gören insan çığlıkları gelmeye başlayınca polis gazetecileri oradan uzaklaştırdı. Akşama dek bütün resmi binalar tahrip edilmiş, 120 araç yakılmıştı.

AYAKLANMANIN DÖRDÜNCÜ VE BEŞİNCİ GÜNLERİ: 19-20 Haziran Cumartesi-Pazar: Yerleşim merkezlerinde gergin bir durgunluk vardı. Soweto'da dükkanların çoğu kapanmış, yiyecek dağıtımı yapan kamyonlar halk tarafından durdurulmuştu. Bazı binalar hâlâ yanıyor, buna karşın itfaiye Perşembe gününden beri çalışamıyordu.

Bu arada, bir eğitim yetkilisi, Afrikans dilinin zorunlu tutulmadığını ve olayların «yanlış anlamalar» nedeni ile çıktığını açıkladı.

Aynı gün, Veliler Birliği, ölüler için toplu bir cenaze töreni düzenlemeye karar verdi.

AYAKLANMANIN ALTINCI GÜNÜ: 21 Haziran Pazartesi: Pratorya kentinin çevresindeki bütün kasabalarda ayaklanmalar başladı. Çarşılar yakılıyor, molotof kokteylleri atılıyor, otobüs şirketlerinin otobüsleri ateşe veriliyordu. Çatışma bütün gün sürdü. Pretorya'da çalışanların büyük çoğunluğu işlerine gitmemişlerdi. Zaten gidenler de polis tarafından kentin girişinden geri çevriliyordu.

Öğleden sonra, Johannesburg'da bir siyah beş tane beyazın üzerine saldırdı. Biraz sonra da polis kurşunu ile yaralanmış olarak karakola götürüldü ve dördüncü kattan atılarak öldürüldü.

AYAKLANMANIN YEDİNCİ GÜNÜ: 22 Haziran Salı: Resmi açıklamada, bir önceki gün çıkan çatışmalarda 10 kişinin öldüğü söyleniyordu. Ama morgun önündeki kalabalık bu sayının çok daha yüksek olduğunu gösteriyordu. Polis, cesetleri vermek için ölü başına 200 rand istiyordu. (Bir haftalık siyah işçi ücreti 100 randdan biraz çoktur).

Bazı yerlerde çatışmalar yine sürdü ve yine ölenler oldu.

AYAKLANMANIN SEKİZİNCİ VE DOKUZUNCU GÜNÜ. 23-24 Haziran Çarşamba - Perşembe: Polis, ana-babaların çocukları evlerinde tutmalarını isteyen bir açıklama yaptı. Ama ana-babaların çocuklarını denetleyemedikleri açıktı. Hükümet sözcüleri ise ayaklanmaları «liberal» beyazların kışkırttığını iddia ediyorlardı.

Son resmi açıklamada 176 kişinin öldüğü söyleniyordu. Ama morgların önü hâlâ büyük kalabalıklarla dolu idi. Hem de sürekli olarak birçok cesedin ailelerine geri verilmesine rağmen. Bu aileler, toplu bir tören yapmayı kararlaştırdılar. Şehirlerde dolaşna polis devriye arabaları alışılmışbir görüntü olmuştu.

Bu arada hükümet, kabile ayrılıklarına dayandırılan ve kendi denetimindeki siyah yedek birlik gruplarını devreye sokmaya karar verdi.

YARIN:

KANLI AĞUSTOS GÜNLERİ

Güney Afrika Ordusu

Güney Afrika ordusu son 4-5 yılda 4 katına çıkarılarak 200.000 kişiye ulaştı. 75.000 kişilik komando ve 50.000 kişilik polis birliği bulunmakta. Ayrıca, şehirlerde kullanılan yarı-askeri polis birlikleri vardır. Bütün bunların, birbirlerinden fazlaca farkı bulunmayıp, aynı eğitimi görmekte, aynı silahları kullanmaktadırlar. Böylesine büyük bir güç yalnızca beyazlardan sağlanamayacağından, aralarında siyahlar da bulunmaktadır. Bunların yanı sıra, kabile ayrılıklarına dayanılarak yaratılan bölünmelerle, siyahlar arasında yedek sivil birlikler bulundurulur. Bunlardan Zulu'lar, grev kırıcılığı için kullanılmıştı. Resmi ordulara ek olarak bütü nbeyaz halk ağır biçimde silahlıdır.

Güney Afrika'da ülke içindeki şirketler, tabancadan rokete, gemiden uçağa kadar çeşitli silahların büyük kısmını yapabiliyor. Ama bunu, özellikle İngiltere, Fransa, Federal Almanya, İtalya, ABD, NATO'dan aldıkları parasal ve teknik yardım ile gerçekleştirirebiliyor. Hem de, 1963 ve 1977 BM silah ambargosu kararlarına rağmen. Emperyalist ülkeler bu kararı tanıdıklarını söylemelerine karşın, doğrudan silah satışlarını sürdürdüler. Ayrıca, bu ülkedeki diğer yabancı sanayi yatırımları silah sanayisi için gerekli olan yan sanayileri oluşturmakta, ürünlülerinin çoğu bu silah sanayine çkmaktadır.

İngiltere'nin bu ülkedeki yatırımları, İngiltere denizaşırı yatırımlarının % 10'unu, Güney Afrika'daki yabancı yatırımların % 50'sini oluşturur. Ülkenin en büyük iki bankası İngiltere kontrolu altındadır. Elektronik araç üretiminde İngiliz Plessey, Raca ve Marconi şirketlerinin yardımı vardır. Ferret zırhlı aracı İngiliz patenti ile üretilir. ICI şirketi G. Afrika'da dünyanın en büyük barut fabrikasını açmıştır. Leyland şirketi, Land Rower fabrikası açmıştır. Bu silahların çoğu, Zimbabwe kamplarına ve Mozambik'e saldırılarda kullanıldı. Ayrıca, hükümetten hükümete parasal yardım yapılmaktadır.

Fransa, Frelon helikopterleri, Transall nakliye uçakları, Namibya ve Zimbabwe'ye karşı kullanılan Miraj uçakları, Mozambik sınırına yerleştirilen «Kaktüs» roketleri, Puma helikopterleri satar. Ayrıca bir atom reaktörü kurulması için anlaşmaları vardır.

Federal Almanya'nın kimyasal madde üreten Hoechst ve BASF şirketleri ile Wolksvagen ve BMW'nin yatırımları vardır. Bir Federal Alman şirketinin Hayfa'da (!) inşa ettiği dört tane gemi, Daimler'den UNIMOG askeri kamyonları, Thyssen'den tanklar almıştır. Federal Almanya, bölgede casusluk yapan Advocat gözetleme sistemini kurmuş, bir zırhlı araç fabrikası açmıştır.

İsrail, esas olarak ticarette aracı rolü oynar. Ayrıca, «deneyimden geçmiş» çöl tankları ve Kfir avcı uçakları Güney Afrika'nın ilgisini çekiyor.

NATO'nun kurmayları bu ülkeyi gizlice politik olarak desteklerler. Ordu ve polis eğitimi, nükleer ve roket teknolojisi, gözetleme sistemlerinin kullanılma tekniğini Güney Afrika'nın emrine vermektedir.

Bu yardımlar, hem Güney Afrika'daki yatırımları korur, hem de kendileri başlıbaşına birer yatırımdır. Güney Afrika'nın, Namibya, Zimbabwe, Mozambik saldırıları ve Angola topraklarına dalması, silah satışlarının ve diğer «sanayi yatırımları»nın bölge ve dünya barışı için ne denli tehlikeli olduğunu göstermeye yeterlidir.

Güney Afrika ordusu en modern silahlarla donatılmıştır. Ayrıca beyaz halkın da tümü silahlıdır

GUNS! GUNS! JUST ARRIVED
A large shipment of handguns, shotguns
Anarchy

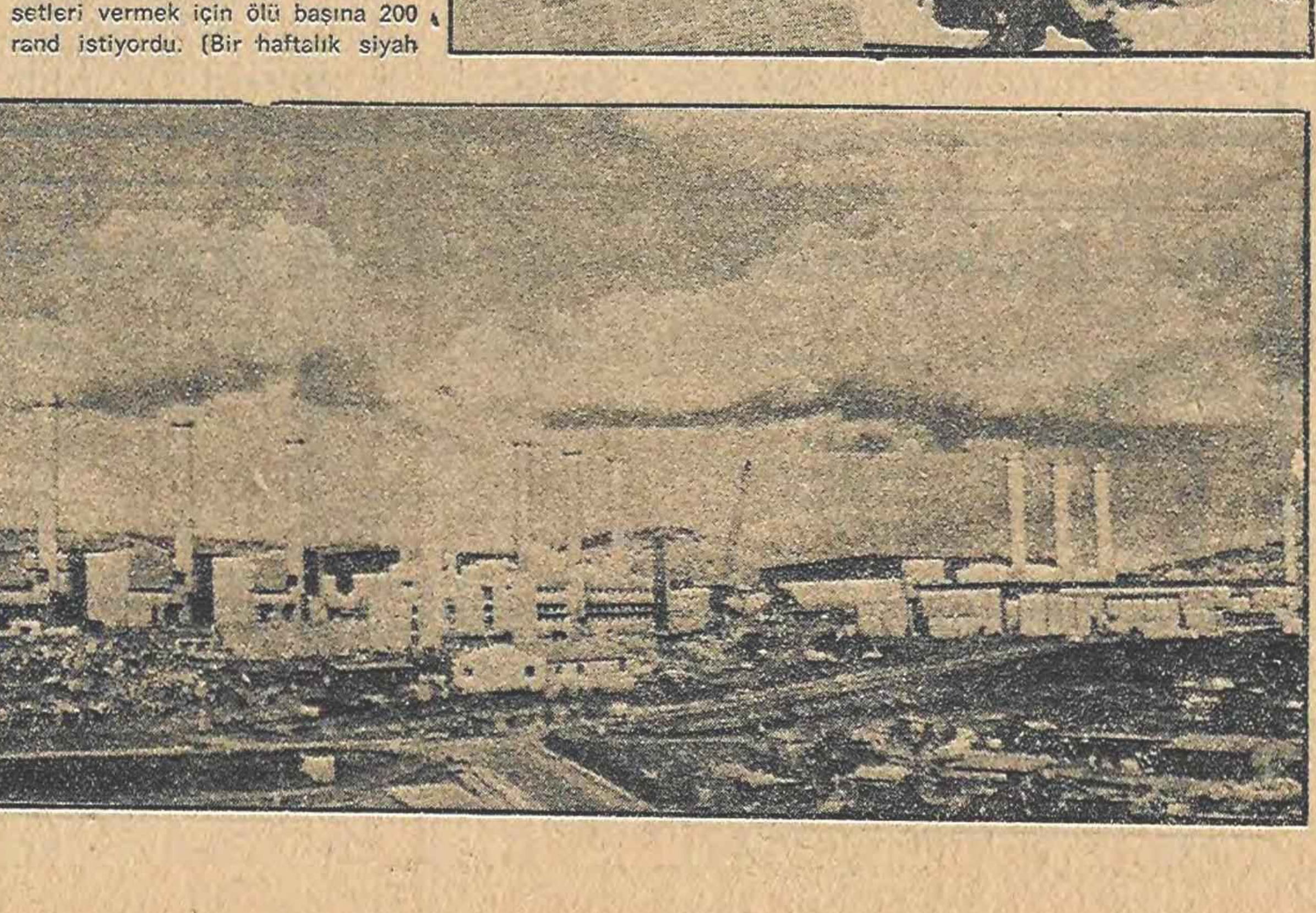

GUNEY AFRİKA'DA ATOM MERKEZİ

"tırmık"

AYDIN ENGİN

MESS denedi, simdi sıra "bunlarda,,

Biz daha önce bu köşede «Erostrates ya da Zemzem kuyusuna işeyen Arap»tan söz etmiştik. Hatırlanır herhalde, «tarihe geçmek» tutkusu ile yanıp tutuşan ve fakat tarihe geçebilecek hiçbir hüneri, yetisi, yeteneği, becerisi, erdemi olmayan Erostrates, Efes'teki Athena tapınağını yakmış; aynı tutkularla kavrulan bir fukara Arap da Zemzem kuyusuna işemişti. Ve evet tarihe geçmişlerdi. Yüzyıllardır adlarından, ünlerinden söz ediliyor nitekim...

Şükrü Özbayrak adını duymuşluğunuz oldu mu hiç? Hiç olmazsa son üç beş güne kadar duymuş muydunuz?

Biz ki iyi kötü gazetecilik mesleğinin olanaklarından yararlanırız, nerede, kim, ne iş yapar konusunda kulağımıza «sizlere göre» daha çok bilgi gelir. Buna rağmen biz bile, bu soruyu üç beş gün önce şöyle bir iki dakika düşünmeden «tanıyorum, Maden İş Sendikası'nın Ereğli'deki 9. Bölge Temsilcisidir» diye cevaplayamazdık.

Şimdi siz de, biz de, pek duraksamadan, Şükrü Özbayrak adını duyunca «A, tabii, tanıyorum, şu şike Erdemir grevini tezgahlayan, sonra da bağımsız bilmemne sendikasını kurmaya kalkışan adam değil mi?» diyeceğiz.

Kişilerin ille de geniş kitlelerce tanınması gerekmez. İşçi sınıfının tarihinde Lenin gibi, Nazım Hikmet gibi milyarlarca kişinin saygınlığını ve kapitalist sınıfın kinini kazanmış önderler, yiğitler, sanatçılar vardır. Ama işçi sınıfının milyonlarca ve milyonlarca «adsız erleri» de vardır. Ne ün, ne şan, ne çıkar beklemeksizin savaşsız, sömürüsüz bir dünya için mücadele etmiş adsız erlerdir bunlar.

Kişilerin yığınlarca tanınması söz konusu ise adam Lenin gibi, Nazım Hikmet gibi, Lois Corvalan gibi tanınmalı. İlle de komünistleri seçmiyoruz. İşte Patrice Lumumba, işte Salvatore Allende, işte Nadya Komaneçi, işte Charlie Chaplin, işte Albert Einstein, işte Madam Cruie... İsterseniz önceki yüzyıllara dönelim, işte Sophokles, işte Homeros, işte Descartes, işte Moliere, işte Shakespeare, işte Cervantes...

Bir de yine yığınların tanıdığı ve fakat tanıdığı zaman adlarını «tükürürcesine» andığı kişiler var: Adolf Hitler, Benito Mussolini, Soljenitsin, Kautsky... Dilerseniz geçmiş yüzyıllara Papaz Rasputin, Neron, Erostrates, Zemzem kuyusuna işeyen Arap...

Dilerseniz Türkiye'ye gelelim. Mahir Kaynak (Hani şu ünlü ajan provokatör) Yahya Kahyâ (hani Mustafa Suphi ve 15 arkadaşını Karadeniz'de öldüren kiralık katil), 12 Mart'ın nice eli kanlısı, işkencecisi, provokatörü...

Nerden nereye... Söze Erostrates'le girdik. Sonra Şükrü Özbayraktan söz ettik. Ardından Lenin gibi, Nazım Hikmet gibi, Lumumba, Allende gibi insanlığın «yüzakları»na getirdik sözü. Sonra adından «tükürürcesine» söz edilenlerden bir iki örnek verdik ve geldik dayandık yazının burasına...

Maden-İş, DİSK'in kurucu sendikası. Maden-İş bugün Türkiye işçi sınıfının en bilinçli, en fedakar, en savaşkan unsurlarını yığınsal olarak bağrında taşıyan bir sendikal örgüt. Sınıf ve kitle sendikacılığını ilkesiyle, pratiğiyle yaşatan ve yeşerten bir örgüt Maden-İş.

Yani Türkiye tekelci sermayesinin, Türkiye'de siyasal ve ekonomik iktidarı elinde tutanların boy hedefi olması için gerekli bütün nitelikleri ve özellikleri taşıyor Maden-İş.

MESS grevleri bunun kanıtı oldu. MESS saldırısı, yani tekelci sermayenin saldırısı, Maden-İş üzerinde odaklandı. Burjuvazinin değirmenine su taşıyan ne kadar «sağ gösterip sağ vuran» ve «sol gösterip sağ vuran» anti-komünist, sapık ve sapkın varsa Maden-İş'e saldırma yarışında idiler.

Olmadı. Tutmadı. Maden-İş bilinçli tabanıyla birlikte bu saldırıyı def etti.

MESS denedi, beceremedi ve sırasını savdı yani.

Şimdi sıra burjuvazinin bir başka saldırı «müfrezesi»nde. Şükrü Özbayrak'lı, Hakkı Öztürk'lü bir çete saldırıyor şimdi Maden-İş'e. Ereğli Demir Çelik'i pilot bölge olarak seçmişler anlaşılan. Önce bir şike grev, ardından bir naylon sendika... Amaç: Maden-İş'in savaşkan kollarından birini, devrimci bir geleneğin anıtlaşmış kalesi Erdemir'i koparmak. Erdemir işçilerini burjuvazinin dipsiz kenef çukurlarına çekmek ve sınıf savaşımını kırmak...

Hey, yavrum hey... MESS denedi, beceremedi. Etiniz ne budunuz ne? Maden-İş kayasına çarpmaya kalkışırken, hesaplamadınız mı ki serttir bu kaya? Hesaplamadınız mı ki kayaya çarpan kafalarda bazı «arazlar» ortaya çıkar?...

Düşünemediniz mi? (Bizim ki de soru mu şimdi? Düşünebilseler bunu yaparlar mıydı?)

Biz bu yazıyı burada bitereceğiz. Yalnız galiba yazıda ipin ucunu kaçırmışız. Öyle ya o başta sözünü ettiğimiz Erostratesler, Zemzem kuyusuna işeyen Araplar ne oldu? Sonra insanlığın adını anarken «tükürür» gibi olduğu heriflerden niye söz ettiydik acaba?...

Biz bu son soruyu cevaplayamadık.

Siz cevapladınız mı?

Türk Nazileri ve 1944 Turancılık olayı

Ender Kâmil Boyacı

17

"Gürem,, gizli cemiyeti neydi ve kimler karışmıştı ?

İddianame daha sonra şöyle devam ediyor:

"Bir taraftan milli bünyemize ve hükümete hazırladıkları kundağı takviyeye çalışan maznunlar, diğer taraftan müstakbel şefliklerinden endişelenerek propaganda yaptıkları ırkçılık silahlarını birbirlerine tevcih etmişlerdir. Irk karışıklığından bahisle evvela İsmet Tümtürk'ü ve bilahare muhtelif vesileler ile Nurullah Bariman, Yusuf Kadıgil ve Hamza Sadi Özbek'i Gürem'den uzaklaştıran Nihal Atsız'la da araları açılan Reha Oğuz Türkkan Cemiyetin diğer azaları Cihad Savaşfer, Muzaffer Eriş, Fehiman Altan, Zeki Özgür, Hikmet Yanyu ile 5/II/1942 tarihinde neşrettiği GÖKBÖRÜ mecmuası arkasına çekildiği, bu tarihten sonra birbirleri aleyhine broşürler neşrederek içyüzlerini ve gizli faaliyetlerini efkarı umumiyiye açıklayan maznunların bu hallerinden telaşlanan Zeki Velidi Togan, Hüseyin Namık Orkun, Doktor Hasan Ferid Cansever'in faaliyete geçerek gerek şifahen ve gereken tahriren mütemadi telkinlerle bu grupları birleştirmeye çalıştıkları ve nihayet Zeki Özgür'ün teşebbüs ile elele veren TECRÜBELİ liderlerin 2 Mart 1944 Salı günü Zeki Velidi Togan'ın evinde Reha Oğuz Türkkan, Cihad Savaşfer, Muzaffer Eriş, Zeki Özgür'ün grubu ile Nihal Atsız, Necdet Özgelen, Dr. Hasan Ferit Cansever toplanarak saatlerce devam eden görüşmeler neticesinde menfi faaliyetten beş defa kapatılmış olan Bozkurt mecmuasının imtiyazı Dr. Hasan Ferid Cansever'e devredilmek ve Zeki Velidi Togan'ın bizzat kaleme aldığı dört maddelik barışmanın kırşılaştırılmasından [illegible] sonra dağıldıkları, bu suretle GÜREM'den darılarak alakalarını kesmiş bulunan İsmet Tümtürk'ün tekrar iltihak ettiği, maznunların açık itirafları, bunu müeyyid mahkemece okunmasına karar verilen Mehmet Külahlıoğlu ve Necdet Özgelen'in ifadeleri, Hüseyin Namık Orkun'dan Nihal Atsız'a hitaben yazılıp gönderilen 3 Şubat 1943 ve Zeki Velidi Togan tarafından Reha Oğuz Türkkan'a hitaben yazılan 24/12/1941 bilhassa 10/1/1943 tarihli mektubundaki meşruhat, hepsinin imzasını havi anlaşma, barışmayı müteakip Nihal Atsız'ın Reha Oğuz Türkkan'ın hareketleriyle şubut bulmuştur.

Devlet siyasetine muhalif neşriyattan defalarca kapatılmış bir mecmuanın imtiyazını devralmak ve bilhassa esrarengiz cemiyetler halinde faaliyette bulundukları broşürleriyle açığa vurulmuş olan bu adamları barıştırmak, aynı nevi faaliyetleri tek ve daha kuvvetli cephe halinde devamını temine çalışmaktan başka türlü tefsir olunamaz.

ANKARA NÜMAYİŞLERİ

Nihal Atsız, umumi efkarı hükümet aleyhine tahrik emel ile sayın Başvekile hitaben İkinci Açık Mektup neşretmiş ve İstanbul'da bazı talebelerin son tahkikat kararında belirttiğimiz müessif hareketlerini mübalağalı bir şekilde yakın elemanlarına bildirmek suretiyle etrafa yayarken diğer taraftan Reha Oğuz Türkkan da İstanbul'dan Ankara'ya giderek Tapu Kadastro Okulunda Gürem elemanlarından Zeki Özgür ve Hikmet Tanyu'nun gayretleriyle içlerinde Cemal Oğuz Öcal, Fazlı Hisarcıklı, Cebbar Şenel bulunan 50 kadar talebeyi toplayıp Nihal Atsız'a yardım ve Ankara'da [illegible] Türkçülük hareketine teşvik etmiştir.

25 Nisan 1944 Salı günü Ankara'ya gelen Nihal Atsız kendisini bir kısım gençlerle istasyonda karşılayan Cemal Oğuz Öcal'la birlikte yakınlarından Hüseyin Namık Orkun, Orhan Şaik Gökyay'ı ziyaret ederek; güya aleyhine açılan davanın hükümet erkanının, Sabahattin Ali'yi teşviki neticesi bulunduğunu öğrendiği, esasen her hareketiyle hükümete karşı direnen bu adam her zaman olduğu gibi bu dedikoduyu dafırsat ittihaz ederek 2 Mayıs 1944 Salı günü Cemal Oğuz Öcal Cebbar Şenel'le birlikte bir nümayiş tertibine karar verdikleri, bunu müteakip faaliyete geçen Cebbar Şenel'in milli hadiselere karşı heyecanlarını bildiği yakın arkadaşlarından Sait Bilgiç ve Osman Yüksel delaletiyle Samanpazarı'nda yüksek mektep talebelerinden 15 kadar gencin iştirakiyle bir toplantı tertip ederek tafsilatı son tahkikat kararında arzolunan ve huzurunuzda da teeyyüd eden nümayiş programını kararlaştırdıkları, bu programı amme şahidi Nezahat Uran Ülker Kaşlı yanında Nihal Atsız ve Cemal Öcal'a bildiren maznun lüzumlu direktifleri alarak Cemal Oğuz Öcal'la birlikte 3 Mayıs 1944 günü Adliye Sarayı önünde iğfal edilerek toplanan gençlerin başına geçtikleri, müdahele eden polislerin vazifelerine engel olmak için devletimizin şeref ve haysiyeti, bilhassa istiklalimizin timsali olan İstiklal Marşını bir hile vasıtası olarak istimal ettirdikleri, Samanpazarı'nda nümayişin Adliye binasının önünde hitamı kararlaştırıldığı halde öne fırlayan iki müşevvikin milli hissiyatları tahrik edilen kitlenin başına geçerek Ulus Meydanına ve oradan Başvekaletin önüne sürükleyip (Başvekili isteriz, Maarif Vekili istemiyoruz vesaire) [illegible] yeniçeri usulü hareketlere sevkettikten sonra, Büyük Millet Meclisine gitmek üzere iken polis tarafından dağıtıldıkları ve bu suretle Nihal Atsız aleyhine açılmış bir davayı, ammenin telaş ve heyecanını mucip olacak, halkı maarife ve bin netice hükümete karşı itimatsızlığa sevk maksadiyle mübalağalı bir şekilde yaydıkları;

NİHAL ATSIZ'IN TAHRİKATI

Cemal Oğuz Öcal'ın bunu müeyyid itirafları, huzurda dinlenen amme şahitlerinden Ülker Kaşlı'nın sözleri ve gene ifadesinin okunmasına karar verilen İsfendiyar Barlönü, Nezahat Uran'ın şahadetleri, Osman Yüksel'in huzurda vaki şahadeti, nümayiş ini Nihal Atsız, Cebbar Şenel ve Cemal Oğuz Öcal tarafından tertip edildiğine dair olup muhtevasının doğruluğu taraflarca kabul edilen nümayiş yapılmadan bir gün evvel Nihal Atsız ve Cemal Oğuz Öcal'ı evine davetinde öğrendiğine dair beyan ile subüt bulmuştur. Her ne kadar huzurunuzda nümayişe iştirakini Nihal Atsız kabul etmemekte ise de:

Her üç maznun nümayişe birlikte karar vermeseydiler Samanpazarı'ndaki toplantıyı müteakip Cebbar Şenel bu kararı kendilerine bildirir miydi? Cebbar'ı görünce, "Gel bakalım Cebbar anlat, neler kararlaştırdınız" der miydi? O sırada tesadüfen yanlarında bulunan Ülker Kaşlı'dan mahremiyete riayet edeceğine dair vaad alır mıydı?

Huzurunuza nümayiş hâdiseleriyle ilgili olarak sekkettiğimiz maznun Said Bilgiç'in hakiki gayeyi bilmeyerek diğer masum arkadaşları gibi Cebbar Şenel'in tahrik ve teşvik ile yalnız Samanpazarı'ndaki toplantıya iştirak etmek suretiyle karıştığı, nümayişlere dahi fiilen iştirak etmediği tebeyyün etmiştir.

ORHAN ŞAİK GÖKYAY

Taşkın ve menfi neşriyatından kapatılmış olan ORHUN mecmuası imtiyazının alınmasına tavassut ettiğini, yazı kontrolörlüğünü ifa ettiğini, esasen Nihal Atsız'ın eski bir arkadaşı bulunduğunu, birlikte Malatya ve Edirne'de öğretmenlik yaptıklarını itiraf eden maznun, Irkçılık ve Turancılıktan mahkumiyeti huzurunuzda şeref telakki ettiğini söylemekten çekinmeyen bu adamın acayip ifadeleriyle adeta müdafaasını da deruhte etmiştir.

Mahkemece tetkik olunan 23 Nisan 1944 tarihli mektubunda "Sen altın yumurtlayan tavuğun bütün yumurtalarını almak için onu kesen insana benziyorsun. Onu bu şekilde elden kaçırmak ülkeye zararlı olmuyor mu? Teşvikler görüyorsun bunların yarısı kendi siyasi ihtiraslarına senden fayda bulduklarından sen de önde bir bayrak taşıyorsun. Civarına birikan seyircileri arkandan geliyor sanıyorsun. Bunlardan yarıdan çoğu külah peşindedir"tarzındaki mektubunun açık ifadeleriyle faaliyetinin gayelerini ve iştirakini tebarüz ettirmiştir.

Huzurunuzda hüsnüniyet izhar eden bu maznun Nihal Adsız ve Cemal Oğuz'u evine davetinde Nihal Atsız'a Sabahattin Ali'nin gazetelerin yazdığı gibi vekalet emrine alınmadığını bunların uydurma olduğunu, davayı bile tahrik ile [illegible] açtığını söylemek suretiyle onu menfi hareketlere körüklemiştir.

DEVAM EDECEK

Dev Maden-Sen, Ege Metal'de de örgütlendi

- **Maden Federasyonundan ayrılıp Dev Maden Sen' e geçen işçilerin işten çıkarılmakla tehdit edildikleri bildiriliyor**

EGE METAL Madencilik Anonim Şirketine ait Mersin'de kurulu Akarca Krom İşletmelerinde çalışan 100 işçi Türk-İş'e bağlı Maden Federasyonu'ndan ayrılarak DİSK üyesi Dev. Maden-Sen'e geçmişlerdir.

Dev. Maden-Sen Genel Başkanı Yılmaz Döner, Maden Federasyonu'na bağlı Matas-İş Sendikası'nın yetkiyi almak için çeşitli oyunlar düzenlediğini ancak gelecek yıl binden fazla işçinin çalışacağı işyerindeki işçilerin tamamının Dev. Maden-Sen'e üye olduklarını belirterek «Uzlaşmacı ve sarı sendikalara karşı DİSK'in ve Dev. Maden-Sen'in sınıf sendikacılığı ve sınıf mücadelesi ilkelerinde birleşen işçiler, sarı sendikacılara bir şamar daha vurmuşlardır. Dev. Maden-Sen'in mücadelesi sürerken sarı sendikalar ve işveren işçileri işten atma tehdidi ile karşı karşıya bırakmaktadırlar. Ama tüm bunlar Dev. Maden-Sen'in mücadelesini engelleyemiyecektir.» demiştir.

IKD, Maden-İş'in MESS'e karşı verdiği savaşımı kutladı

İKD Genel Başkanı Beria Onger Kemal Türkler'e kutlama mesajı gönderdi

İSTANBUL (İSTA)

İlerici Kadınlar Derneği Genel Başkanı Beria Onger MESS'e karşı verdiği, sekiz ay süreli savaşımı başarı ile sonuçlandıran Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler'e gönderdiği kutlama mesajında «Türkiye işçi sınıfı savaşkan gücünü, en savaşkan erleri, Maden-İş üyeleri, Maden-İş'in sekiz ay süren destansı savaşımları ile bir kez daha kanıtladı» demiştir.

«Grev boylarında açlığa, soğuğa, tüm baskı ve tehditlere karşın yiğitçe direnen Maden-İş üyeleri kimimizin anası, babası, kimimizin sözlüsü, evladı idi.» diyen Beria Onger mesajına şöyle devam etmiştir:

«Bu somut durum, büyük bir savaşıma, bu büyük grevlere ilgi duymamız nedenlerinden biridir. Ama daha önemlisi, savaşsız, sömürüsüz bir dünyayı kurmadan kadının toplumdaki gerçek yerini bulamayacağını ve bu amaca ulaşmak için verilecek savaşımın boyutları için bu savaşımın mutlaka utkuya kavuşturulmasına olan inancımızdandır.»

Bu nedenle İ.K.D. üyelerinin ve emekçi kadınların sekiz ay boyunca kendilerine düşen yükümlülüğü bilerek grev boylarına koştuklarını belirten Beria Onger, «Savaşsız sömürüsüz bir dünya için tekellere ve faşizme karşı verilen savaşıma yepyeni boyutlar kazandıran bu büyük grevler, yalnızca sekiz ay boyunca aç susuz direnebileceğini göstermiş olmakla bile bize yadsıması olanağı olmayan kalıcı kazanımlar bıraktı» demiştir.

Deniz Ulaş-İş Aygaz'da sözleşme görüşmelerini sürdürüyor

İSTANBUL (İSTA)

Türk-İş'e bağlı Deniz Ulaş-İş Sendikasının Aygaz Anonim Şirketi ile toplu iş sözleşmesi görüşmelerini sürdürmekte olduğu bildirilmiştir.

Deniz Ulaş-İş Sendikasının yayın organında çıkan habere göre, görüşmelerle ilgili olarak sekizinci kez oturum yapılmış, ancak görüşmelerin tümünde henüz anlaşmaya varılamamıştır. Sözleşme görüşmelerinin 67 gemi adamını kapsadığı belirtilmiştir.

Türkiye'de kişi başına düşen yakacak miktarı enaz ısınma miktarının altında

YAKIT GEREKSİNİMİNİN KARŞILANMASI		
Bölgeler	Enaz Gereksinme	Ortalama tüketim
Trakya	950 Kg/Kişi-Yıl	655 Kişi-Yıl
Karadeniz Kıyıları	941 »	733 Kg/Kişi-Yıl
Marmara ve Ege Kıy.	941 »	672 »
Akdeniz Kıyıları	817 »	700 »
Batı Anadolu	992 »	872 »
İç Anadolu	1025 »	756 »
Güney Doğu An.	937 »	731 »
Doğu Anadolu	1055 »	845 »
Ankara-İstanbul İzmir	963 »	911 »
Ortalama	970 »	777 »

- *Yakacak maddelerinin yüzde 67'sini odun ve tezek oluşturuyor*

Kış Mevsimlerinin sert geçtiği ülkemizde gerçek ve tam bir ısınmanın sağlanamadığı, en az ısınma gereksinimini karşılamak için kişi başına 970 Kg linyit karşılığı yakıt tüketilmesi gerekirken, 1975 yılı içinde kişi başına yakıt tüketim oranının ancak 777 kr'a mı bulduğu belirlenmiştir.

Türkiye Mimar ve Mühendis Odaları Birliği tarafından hazırlanan «Yakacak Raporu»nda Türkiye'nin yakacak ve ısınma sorunu ele alınarak incelenmiştir. Araştırma ülkemizde yakacak ihtiyacının yüzde 67 gibi büyük bir bölümünün odun ve tezek gibi ilkel maddelerden karşılandığını ortaya koymuştur. Araştırmanın bir başka bölümünde ülke şartlarında en az ısınmanın kişi başına ne kadarlık bir tüketimle karşılanacağı hesapedilmiştir. Yapılan hesaplamanın sonucunda en az ısınmanın ancak 970 Kg linyite eş değer bir yakıtla sağlanabileceği sonucuna varılmıştır. Öte yandan ülkemizde halen fert başına genel tüketimin 1975 yılı içinde 777 Kilograma ulaştığı saptanmıştır. Bu sonuç genel yakıt tüketiminin enaz ortalamanın altında olduğunu ortaya koymuştur.

TMMOB araştırmasının bir başka bölümünde Türkiye'de ısınmak için kullanılan belli başlı maddeler ele alınarak incelenmiştir. Bu inceleme ilginç sonuçlar doğurmuş örneğin Türkiye'de halen yakıt olarak Tüketilen tezeğin gübre olarak kullanılması sonucu 10 milyar liralık bir tarımsal üretim artışı sağlanacağı hesaplanmıştır. Öte yandan tezek yakımı sonucu yılda 70 Milyon ton gübre, 250 bin ton azot, 125 bin ton fosfor 250 bin ton potas'ın bitki besleme gücünden yararlanılmadan yok edildiği hesaplanmıştır. Araştırmanın odun tüketimini konu alan bölümünde ise endüstriyel değeri çok fazla olan odunun yüzde 65 oranında yakılarak tüketildiği belirtilmiş, bu oranın bir çok batı ülkesinde oldukça düşük olduğuna değinilerek, odun yakımı nedeniyle Milyonlarca liranın israf edildiği görüşü savunulmuştur.

Araştırmada ülkenin içinde bulunduğu yakıt sorunun çözümlenebilmesi için bazı önerilerde de bulunmuştur. Bu öneriler şu başlıklar altında toplanmıştır.

— Tüm Enerji kaynakları kamulaştırılmalıdır.

— Yakacak madeleri ticareti yasalarla düzelenmeli, bu konuda kooperatiflerle işbirliği yapılmalı, karaborsaya son verilmeli, yakacak ticareti aracılardan arındırılmalıdır.

— Kömür kaliteleri, yakma sistemleri standarda bağlanmalıdır.

— Büyük Kentlerde merkezi ısıtmaya gidilmelidir.

— Yakacak içinde odunun payı azaltılmalı, tezek kaldırılmalı, bunlardan doğacak boşluk kamu tarafından kapatılmalıdır.

— Kırsal bölgelerde coğrafi özelliklere uygun yakma sistemleri geliştirilmelidir.

— Orman tahribatı önlenmeli ağaçlandırma çalışmalarına hız verilmelidir.

Maden-iş Sendikası Eğitim Görevlileri Yetiştirme Seminerlerinden geçen işçilere eğitim görevlisi kartını veriyor

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası eğitimi daha geniş bir düzeye yaymak nedeniyle sürdürdüğü Eğitim Görevlisi Yetiştirme Seminerlerinde başarılı olan işçilere Bölge Temsilciliklerinde yaptığı toplantılarla Eğitim Görevli Kartı vermektedir. Fabrikalarda geniş işçi kitlelerine sendikal eğitim verecek olan görevliler sendikanın eğitim programları içinde çalışmalar içine gireceklerdir.

DİSK' in 11. Kuruluş Yıldönümü için!

Dev Maden-Sen
Genel Başkanı:
Yılmaz DÖNER

"DİSK BÜTÜN EMEKÇİLERİN UMUT KAYNAĞI OLUYOR"

- "İlkeleri, amaçları ve verdiği mücadelesi ile Türkiye tarihinin en şanlı sayfalarına adını kazıyan DİSK' ten onur ve kıvanç duymaktayız"
- **"Dev Maden-Sen için en yüksek onur payı DİSK' in şanlı mücadele tarihinin sayfalarına yapacağı katkılar olacaktır.Sendikamız bu gün böylesi bir onuru kazanmanın hırsı, azmi ve kararlığı içindedir"**

11 yıl önce başlatılan sınıf Sendikacılığının Bağımsız örgütlendirilmesi kavgası bu gün yüksek boyutlara ulaşmıştır. 30.000 üye ile 1967 de dikilen bayrak 1978 de toplumun en yüksek burçlarında ...Emekçi halkın bilincinde ve yüreğinde en saygın yerlerde dalgalanıyor. Bu gün bu kutsal bayrağı tutan eller yarım milyonu aşmıştır.

DİSK nice destancı mücadelelerin, sayısız şehitlerin, binler, onbinler, 15-16 Haziran'larda, DGM direnişlerin de yüzbinlerce isimsiz kahramanın, nice yiğit sıra neferlerinin eseridir. O bütün işçi sınıfımızın tüm ilerici - demokrat - yurtseverlerin, Devrimcilerin ortak eseridir. Bu yüce abidenin yapı harcı alınteri ve ıstıraplarla karıldı... DİSK şehit kanlarıyla sulanmış toprakta filiz verdi... Ozanın dediği gibi «Hiç bir toprak şehit kanları ile sulanmış toprak kadar bereketli olamaz...» Filiz birken bin verdi... 30.000 ken 11 yılda 20 defa büyüdü.

Bu büyüme salt sayısal, nicelikse! bir olay değildir. Bu büyüme DİSK'e hayat veren ilkelerin en geniş işçi yığınlar için deki kök salmasının ürünüdür. DİSK Bağımsızlık - Demokrasi ve Sosyalizm doğrultusundaki Ulusal ve Toplumsal Kurtuluş davamızın ilkelerini bugüne değin azimle savunmuştur ve savunmaya devam edecektir.

DİSK hayatın çarkını kendi elleri ile döndürüyor. Her gün dünkünün ileri, yarınkinden geridir. DİSK Genel Başkanından yerin yedi kat altında cev her söken sade üyesine kadar bütün halinde bu gelişmenin ta kendisidir. Biz yalnızca hayatın gelişimi içinde ortaya çıkan olaylara yön veren, değil daha çok ve esas olarak sınıfsal amaçlarımız doğrultusunda verdiğimiz kavga ile bizzat hayata yönvermenin davasını güdüyoruz.

İşçilerin kurtuluşu işçi sınıfının bizzat kendi hareketinin bir eseri olacaktır ve işçi sınıfı kendisi ile birlikte bütün ezilen ve sömürülen emekçileri kurtaracak olan, bu görevle yükümlü biricik sınıftır.

DİSK bunun bilinciyle bugün yalnızca işçi sınıfının değil tüm emekçilerin kavgasını omuzluyor. O bütün emekçilerin umut kaynağı oluyor.

İlkeleri amaçları ve verdiği mücadelesi ile Türkiye tarihinin en şanlı sayfalarına adını kazıyan Konfederasyonumuz DİSK'in 2,5 yıldan bu yana üyesi olmakla DEV, MADEN - SEN kıvanç ve onur duymaktadır.

11 yıldır gerici faşist ve sarı sendikalar tarafından onların patronları emperyalist sermaye ve Türkiye'deki işbirlikçileri tarafından yürütülen bütün saldırıları DİSK yiğitçe defetmiştir. Kurulmuş bütün tuzaklardan ustaca atlamıştır. Düzenlenmiş nice sinsi hain tertipleri akıllıca boşa çıkarmıştır. Böylesi bir örgüte üyelik herkese şeref verir. Dev-Maden-Sen bu şerefi taşıyor. Yaşadığı sürece taşımaya devam edecektir.

Dev - Maden - Sen için en yüksek onur payı DİSK'in şanlı mücadele tarihinin sayfalarına yapacağı katkılar olacaktır. Sendikamız bugün böylesi bir onuru kazanmanın hırsı azmi ve kararlılığı içindedir.

Biz her zaman olduğu gibi bu günde ta mbir örgütsel disiplin içinde, demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı ilkeleri doğrultusunda Konfederasyonumuz DİSK tarafından verilen her türlü görevi yapmaya hazırız ve daima hazır olacağız.

İş bulma ümidi kırılanların sayısının 1 milyon 250 bine ulaştığı bildiriliyor

Açık işsiz sayısı her geçen gün daha da artıyor

ANKARA (ANKA)

Devlet Planlama Teşkilâtı Sosyal Planlama Dairesi Uzmanlarınca istihdam sorunu üzerinde yapılan çalışmalar, istihdam sorununun, dış açık ve hızlı fiyat artışlarıyla birlikte ekonominin önde gelen sorunları arasında bulunduğunu ortaya koymuştur. 1977 yılı için yapılan hesaplamalar Türkiye'de açık işsiz sayısının 2 milyon kişinin üzerine çıktığını ve açık işsizlerin toplam işgücü arzının yüzde 13'ünü oluşturduğu belirtilmiştir.

İşsizlik oranı, Birleşik Amerika'da yüzde 6, Federal Almanya'da yüzde 5 ve İngiltere'de yüzde 7 dolayındadır.

İŞGÜCÜNE KATILMA

DPT Uzmanlarının çalışmaları, Türkiye'deki açık işsizliklerin sayılarının yüksekliğine karşın, yaygın bir işsizlik biçiminde görülmediğini yansıtmaktadır. Ancak bu durum, istihdam ile ilgili politika ve tedbirlerin uygulanmasındaki başarı yerine, özellikle toplam işgücüne katılma oranlarındaki düşüşle açıklanmaktadır.

İktisaden faal sayılan 14-64 yaş grubunu oluşturan nüfus 1962 yılında 17.069 bin kişi iken, 1977'de 24 milyon 655 bin kişiye çıkmıştır. İktisaden faal nüfustaki yüzde 45 oranındaki bu artışa karşın, işgücü arzı yüzde 22 dolayında bir çoğalmayla 13 milyon 663'den 16 milyon 691'e yükselmiştir. Buna göre, 1962'de yüzde 80 olan işgücüne katılma oranı 1977'de yüzde 68'e gerilemiştir.

İşgücüne katılma oranının düşüşü, eğitim olanaklarının artması, yurt dışına gönderilen işçilerin gelirlerindeki artışlar ve kır-kent işgücü göçlerine bağlanmaktadır. İstihdam sorununa ilişkin olarak ayrıca, aşağıdaki nedenler üzerinde de durulmaktadır.

1 — Özellikle tarım dışı kesimde ücretli ve maaşlı istihdam olanakları yeterince arttırılamamıştır. Tarım dışı maaş ve ücretliler, 1962 yılında 2-1 milyon iken 1977'de 4,5 milyona çıkmıştır. Bu yüzde 5,2 oranında bir yıllık artışı ifade etmektedir. Buna karşın, anılan dönemde kentli nüfusun artış hızı yüzde 6,2 olmuştur.

İstihdam dokusunun çok yavaş değiştiğini ortaya koyan bu gelişme sonunda, ücretli istihdam dışındaki işlerde çalışanlar hızlı bir biçimde çoğalmıştır. Ücretli istihdam dışındaki işlerde çalışanlar 1962 yılında 1,3 milyon kadarken 1977'de 1,7 milyona ulaşmıştır.

2 — Verimli ve ücretli iş olanaklarının kıtlığı, özellikle tarım dışı kesimde çağ nüfusunda olmakla birlikte, ne iktisaden faal nüfus ve ne de iktisaden faal olmayan gruplar içinde görünmeyen bir meslek siz ya da mesleği bulunmayan grup ortaya çıkmıştır. Bu grupta bulunanların sayısı sürekli olarak artmaktadır. Ancak bunlar açık işsizler olarak piyasada iş aramamaktadırlar. DPT uzmanlarınca «iş bulma ümidi kırılmış işsizler» olarak tanımlanan bu grubun giderek büyümesi, bağımlılık oranlarındaki artışın önemli nedenlerinden biri sayılmaktadır. Bu grubun varlığı kısmen aile yapısının geleneksel niteliğine, kısmen de iş bakımından umut ve bekleyişler ile piyasadaki işler arasındaki uyumsuzluklara bağlanabilmektedir.

«İş bulma ümidi kırılmış işsizler» grubunun büyüklüğü 1962'de 330 bin iken, 1977'de 1 milyon 250 bine ulaşmıştır. Grubun yarısı 15 24 yaş grubunda bulunmaktadır.

3 — 1965 yılından itibaren dönüm noktasına gelmiş bulunduğu belirtilen tarım istihdamındaki daralmanın beklenenden az olması tarım dışında iş arayanların sayısını sınırlamış bulunmaktadır.

4 — Yurt dışına işgücü göndermeleri 1974 yılından itibaren önemini kaybetmiş olmakla birlikte yurtiçi işgücü piyasasında büyük oranda rahatlatıcı etki yapmıştır. Yurt dışına giden 800 bin dolayındaki ve büyük çoğunluğu iş sahibi olan kişilerden boşalan işler, işgücü piyasasına yeni giren kişiler tarafından doldurulmuştur. Yurt dışına işgücü gönderilmesinin işgücü piyasasında meydana getirdiği bu doğrudan olumlu etki yanında, bir de dolaylı olumlu etkisi görülmüştür. Bu etki, hane halkı gelirindeki ani artış sonucu özellikle çalışan kadınların belli oranda ev kadını durumuna geçmeleri, çocukların ise büyük oranda öğrenci grubuna kaymaları biçiminde ortaya çıkmıştır. Her iki olayın etkisi işgücü katılma oranlarındaki düşüşe yansımış bulunmaktadır.

FİDEF'in Eğitim Kurultayına sunduğu rapor

FİDEF 1977

Eğitim ve Öğretim alanında bir kaç milyar Mark tasarruf için, yüzbinlerce genç insanın geleceği tehlikeye giriyor

BU EĞİTİM FACİASININ NEDENLERİ

Yabancı işçi çocuklarının ve gençlerinin eğitim ve öğrenim durumlarının nedenleri çok yönlüdür. Yetkili mercilerin bu sorunu genellikle ciddi bir şekilde dikkate almamakta direnişleri büyük bir rol oynamaktadır. Olayın içyüzü şu nedenlerde yatmaktadır:

Federal çalışma mercileri ve hükümet yetkilileri 1973 yılına dek geçen yıllarda büyük tekellerin çıkarları doğrultusunda işgücü ithali politikasını yürütürken onlar için öndegelen. Federal Almanya için sosyal yükümlükler getirmeyen, mümkün olduğu kadar ucuz işgücünü işverenlere sunmaktı. **Rotasyon Politikası uygulamasında gösterilen gayret bundan kaynaklanır; yalnızca genç sıhhatsiz ve ailesiz işçileri getireceksiniz, birkaç yıl sonra tekrar defedeceksin ve yerini, taze, kullanılmamış işgücü ile dolduracaksın. Bunun için insanlık onurunu kırıcı sağlık kontrolleri, bunun için ailenin birliğine konan sınırlamalar, bunun için oturma izninin kısa süreli verilişi ve daha bir dizi engelleme. Yabancı işçi çocukları, o dönemde elbetteki bu politik hesapların kapsamı içinde görülmemişti. Plân, belli az gelişmiş ülkeleri sağlıklı ve ucuz işgücü daimi kaynağı olarak sömürmek, lakin bu işgücünün yeniden üretimi ve yetiştirilmesi ve yıpratıldıktan sonra bakımı, yani ihtiyarlık sigortası için gerekli harcamaları işçi gönderen ülkenin sırtına yüklemek idi.**

ROTASYON POLİTİKASI

Büyük tekeller birkaç yıldan beri, yeni işgücü getirecek lerine işçilerin sırtından çıkarıl mış sermayeyi yoğun bir şekilde dış ülkelere aktarmaktadır. Rotasyonve ailenin birleştirmesi kısıtlama tasarılarının sınıf savaşımındaki genel güçler dengesinden ötürü işverenlerce tam olarak gerçekleştirilmemiş olması buna eklenebilir. Bunun sonuçlarından biride Federal Almanya ve Batı Berlin okullarında bugün yaklaşık olarak 1 milyon yabancı çocuğun bulunuşudur. Bu gelişmeden bağımsız olarak egemen güçlerin güttükleri politika yabancı işçi çocukları için yapılacak eğitim ve öğretim harcamalarının elden geldiği kadar dar tutulması ve büyük bir kesiminin ise işçi gönderen ülkenin sırtına yüklenmesi doğrultusundadır. Böylesine olumsuz politikanın olumsuz sonuçları kendisini gelecekte gösterecektir. Sonuçların boyutları açısından sorun Eğitim Bakanlıklarının yetki alanını aşar. Bu nedenle eğitim bakanlıklarıda bu konu üzerine düşmenin gereksiz olduğuna inanmaktadır. Dahası var kotarılmış kanunlar ve genelgeler yoluyla yetersiz eğitim ve öğretim sonucu çaresizlik içine düşüp neticede bir dizi sosyal sorunu doğuracak tüm yabancı çocukları ve gençleri ana - babalarının geldiği ülkeye sürebilmek için tüm olanakları açık tutmaktadırlar. Eğitim ve öğretim alanında bir kaç milyar Mark tasarruf edebilmek için yüzbinlerce genç insanın geleceğinin yıkılması göze alınıyor. Çünkü, açıkça inanılmaktadırki, yabancı işçi çocuklarının yığını, gerektiğinde, kendi eğitim politikalarının süprüntüsü olarak kapı dışarı edilebilecek ve ana-babalarının geldiği ülkelerinde kendi kaderleriyle başbaşa bırakabilecektir. İnsan haklarına böylesine ters, demokrasiye böylesine karşı ve halka böylesine karşı ve halka böylesine düşman bir politika Federal Almanyadaki - yerli, yabancı - tüm demokratik güçlerin ortaklaşa direnişi ile kırılmalıdır.

Bunun ötesinde, Federal Alman Eğitim Bakanlıklarının genel olarak genç neslin vasıf kazandırıcı bir eğitim ve öğrenim üzerine olan temel hakkının nasıl ayaklar altına alındığı artık görülmelidir. Bu mercilerin uyguladıkları politika gençliğin haklarını korumaya yönelik değildir, tamamen tersine, genç neslin elbetteki bu arada elverdiği ölçüde masraflardan tasarruf edilmesi böylece çalışan insanlardan sağlanan vergi paralarının başka alanlardan silahlanma harcamaları, tekellere vergi hediyeleri, «yatırım teşvikleri», sözde «işyeri ve eğitim yeri» temini için kotarılmış programlar v.b biçimlerde, avuç avuc tekellerin cebini doldurmaya yöneliktir. Bu gerici eğitim ve öğretim politikası çoğunluğu işçi çocuğu olan yerli Hauptschule öğrencilerinin % 20'sinin diploma alamamasını beraberinde getirmektedir.

Yabancı işçi çocuklarının eğitim ve öğretim üzerine olan haklarını kabul ettirmek söz konusu olduğunda, onların eğitim olanaklarının yerli işçi çocukları ve gençlerinin düzeyine çıkarılması bu nedenden ötürü yeterli değildir. Bu yüzden Alman ve Yabancı ana ve babalar ve gençler, işçi gençliğin, modern, insancıl ve bilime dayanan bir eğitim görme hakkı için ortaklaşa savaşım vermelidir.

YABANCI İŞÇİ ÇOCUKLARININ İKİLİ DURUMU

Nasılki, yabancı işçiler hem Federal Almanya işçi sınıfının bir parçası iseler, gene ayni şekilde yabancı işçi çocukları hem Federal Alman işçi gençliğinin, hemde anayurtlarındaki işçi gençliğinin bir parçasıdırlar. Bu şu anlama gelir: Yabancı işçi çocukları beride, özde, yerli işçi çocuklarıyla birlikte ayni çıkarlar, ayni amaçlar için, ayni koşullarda ayni düşmana karşı savaşırken, ötede ana-babaların geldiği ülkedeki gelişmeler den yakından ilgilenecekler. Ve bu [illegible] bir kısmı — isteyerek yada zorlanarak — bu ülkeye geri dönecektir. Bu çifte görevde hiçbir çelişki yoktur. Türk işçi gençlerinin, bir yandan Federal Almanya ve Batı Berlin'de yerli işçi gençlerle omuz omuza gençler arasında yaygın olan işsizliğe karşı ve daha iyi bir eğitim ve öğretim uğruna savaşması, diğer yandanda Türkiye'de ki ilerici güçlerle dayanışmaya girmesi, hiçte çelişkili değildir.

Federal Almanya'daki Türk işçi gençliğinin hem Türkiye, hemde Federal Almanya işçi gençliğinin bir parçası olduğu şu gerçeklikte ifadesini buluyor: Bu çocukların hiçbiri için sürekli olarak bu ülkede kalacakları veya ana - babalarının anayurduna dönecekleri konusunda önceden kesinlikle bir şey söylenemez. Ve hatta Federal Almanya gerici «yabancılar yasasından ötürü, bir Türk işçi çocuğunun Federal Almanya'da başlamış olduğu okul eğitimi veya mesleki eğitimini sona erdirip erdiremiyeceği veya Federal Almanya'yı terke, böylece öğretimini kesmeye zorlanıp zorlanmıyacağı önceden kestirilemez. Ancak durum böyle olmasa bile, yabancı işçi çocuklarının eğitim ve öğretimlerinde ikili durumlarının yeteri kadar dikkate alınması, bu çocukların vazgeçilmez hakkıdır.

Alman ve yabancı ilerici güçlerinin Alman ve yabancı işçi çocuklarına vasıflı bir eğitim ve öğretim olanaklarının sağlanması için, Eğitim Bakanlıkları ve Eyalet Hükümetleri üzerine yeteri kadar büyük baskı kurabilmesi sorunudur. Bu alanda içerikçe ve maddece ön koşullar kabul ettirildiği ölçüde, görülecektirki «ikili görev ve entegrasyon ve reentegrasyon arasında seçim yapma lafebeliğinin amacı, çocuklarımızın vasıflı bir eğitim ve öğretim istemlerinden saptırabilmek için ileri sürülmüş bir bahanedir.

YARIN: AYRIMCILIK DURDURULMALIDIR

Eskişehir'de 515 fırın işçisinin greve gidebileceği açıklandı

- **Tek Gıda - İş Eskişehir Şube Başkanı Türkiye' de en ucuz ekmeğin Eskişehirde çıktığını söyledi**

Tek Gıda-İş Sendikası Eskişehir Şubesi Eskişehir'de bulunan 31 fırında toplusözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlandığını açıklamış 1 Mart'ta doğan grev hakkının kullanılacağını belirtmiştir.

Eskişehir Şube Başkanı'nın yaptığı açıklamaya göre fırın işçilerinin büyük sıkıntıları olduğunu belirterek, 31 fırında çalışan 515 işçinin en yüksek brüt ücretinin 140 lira olduğunu söylemiştir. Şube Başkanı işçinin hakkını istediklerini de söyleyerek istedikleri zammın verilmesi halinde de Türkiye'nin bütün kentleri arasında en ucuz ve kaliteli ekmeğin yine Eskişehirlilerce elde edinileceğini öne sürmüştür.

Gıda-İş Sendikası'nın, SEK hakkında açtığı dava, sonuçlandı...

DİSK'e bağlı Türkiye Gıda-İş Sendikası Süt Endüstrisi Kurumu İstanbul Süt Fabrikası Yöneticileri hakkında Bakırköy İş Mahkemesine açılan davanın Sendika lehine sonuçlandığı bildirilmiştir.

Gıda-İş Sendikası işçilerin hak ettikleri halde ödenmeyen 3. işçi ikramiyelerinin verilmesi için işverene defalarca uyarıların yapıldığı, bu uyarıların sonuç vermemesi üzerine mahkemeye başvurulduğu belirtilerek şöyle söylenmektedir:

"Haklılığımızı kanıtlayan Bakırköy İş Mahkemesinin kararını kamuoyuna ve ilgililere aynen iletiyoruz. İstanbul Süt Fabrikası yöneticilerinin partizan ve kasdi davranışları ile devleti zarara uğratmalarının devamını önlemek amacıyla sorumlular hakkında gerekli takibatın yapılması için ilgili adli ve idare mercilere başvuracağını duyuruyoruz."

KISA HABERLER

Yol-İş Federasyonu kooperatifleşme için 100 milyon lira ayırdı

ANKARA, (İSTA)

Yol-İş Federasyonunun, büyük bir bölümü yapı kooperatiflerinde kullanılacak olan 100 milyon liralık bir fonu işçilerin kooperatifleşmesi için ayırdığı bildirilmiştir.

Yol-İş federasyonundan dün yapılan yazılı açıklamada yürütme kurulunun aldığı karar gereğince ayrıca 350 işçi çocuğu için de yüksek tahsil kredisi verileceği kaydedilerek şöyle denilmiştir:

«Belirli merkezlerde kurulacak ve işyerlerine ulaşacak tüketim kooperatifleri yalnız işçilere değil, halka da ucuz tüketim maddeleri satacaktır. Yol-İş'in girişimiyle Batı Avrupada örnekleri çok görülen kooperatif - sendikacılık hareketi Türkiye'de de başlatılmış olacaktır.»

Oleyis İzmir Şubesi "Özyönetim" uygulamasına geçiyor

DİSK'e bağlı Oleyis Sendikası İzmir Şubesi Sekreteri örgütlenmiş bulundukları Turizm Bankası İşyerlerinde özyönetim uygulamasına geçeceklerini belirtmiştir. Toplu sözleşmelerde ilk maddenin öz yönetim uygulaması olacağını belirten Şube Sekreteri **«işçi yönetime ortak olunca işine kendi işi gibi bakacaktır»** iddiasında bulunmuş. Ayrıca bu koşullarda işçinin **«canla başla»** çalışacağını da söylemiştir.

Türk-İş 3.Bölge Temsilcisi irade beyanını savundu

Türk-İş Üçüncü Bölge Temsilcisi Ertuğrul Bulmamış Çalışma Bakanlığının «İrade Beyanı» üzerine genelgesini yerinde bulduklarını söyleyerek, işyerlerinde yetki belirlenmesinde karışıklığı önleyeceğini belirtmiş ve Bölge Çalışma Müdürlüklerinin bu uygulamayla rahatlıyacağını açıklamıştır. Bulmamış irade beyanının kolay ve doğru kararlar için gerekli olduğunu ifade etmiştir.

Likat-İş vergi kaçakçılığının önlenmesini istedi

Türk-İş'e bağlı Likat-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu'nda konuşan sendika genel başkanı Ahmet Kurt Türkiye'deki vergi sistemini eleştirerek işçi ücret ve haklarının sınırlandırılması girişimlerinin «talihsizlik» olduğunu söylemiştir.

Otomobil-İş 7 fabrikada sözleşme görüşmelerine başladı

Bağımsız Otomobil-İş Sendikası grev uygulamasına geçtikleri 2 ve sözleşmeleri aşamasında olan 7 fabrikada sözleşme görüşmelerine başlayacaklarını açıklamıştır. Sendika merkezinden yapılan açıklamaya göre 7 fabrika MESS'e bağlı işyerleridir. Otomobil-İş Sendikası alınacak sonuçların bütün sorumluluğunun MESS'e ait olduğunu daha görüşme masasına oturmadan işveren sendikasının zaman öldürttüğünü de söylemiştir.

Seka Dalaman Müessesesi Müdürlüğünden

Müessesemiz ihtiyacı olarak aşağıda isim ve miktarı yazılı ambalaj malzemeleri kapalı zarfla teklif almak suretiyle satın alınacaktır.

MALZEME ADI	MİKTARI
Plastik Bant	5.000 KG.
Ambalaj çemberi	30 TON
Çember tokası	3.000 KG.
Madeni Kleps	500 KG.
Zick-Zack Bant	150.000 ADET

Malzemelere ait şartname ve numuneler Seka İstanbul Alım Satım Müdürlüğü (Karaağaç Caddesi No: 115 Sütlüce/İSTANBUL) Seka İzmir Alım Satım Müdürlüğü (27 Mayıs Meydanı Gümrük İş Hanı Kat: 3 No: 42 KONAK/İZMİR) Seka Ankara İrtibat Bürosu Müdürlüğü (Hanımeli Sokak 13/8 Sıhhiye/ANKARA)'da mesai saatlerinde görülebilir.

İlgilenenlerin kapalı teklif ve numunelerini en geç 1.3.1978 tarih ve saat 17.00'ye kadar Müessesemiz Haberleşme Şefliğine teslim etmeleri rica olunur.

Postadaki gecikmeler dikkate alınmaz.

Müessesemiz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

(Basın: 11759) — 193

Politika

SAHİBİ
Politika
Basım—Yayın A.Ş adına
Kemal TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü:
Aydın ENGİN
Müessese Müdürü:
Haluk YETİŞ

Yazışleri Müdürü: Aydın ŞENESEN
Teknik Yönetmen: Yavuz KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (Süleyman COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın AŞ. IBM ve Lynotip Tesisleri
BASKI: İstanbul Matbaası Tesisleri
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A. Ş.

Abone koşulları
Yurt içi Yıllık 750 TL— 6 aylık 400 TL— 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL— 6 aylık 500 TL— 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200-TL
İstanbul Baskısı 100-TL Yayın İlanları 50-TL

Sayı: 1685 — Yıl: 5

YAŞAMAZ

(Baştarafı 1'de)

maz gerekçesi ile ölüme terkedilmiş, ancak bebek sabaha kadar yaşadıktan sonra donarak ölmüştür.

Sheraton Otelinde santral memuru olarak çalışan **Leyla Meto**'nun çocuğu önceki gece saat 22.00 sıralarında 6 aylık olarak dünyaya gelmiştir. **Leyla Meto**'nun erken doğum yapması nedeni ile Doktor **Mürvet Türkeli** çocuğun yaşayamayacağını belirterek bebeği bırakıp gitmiştir. Anne **Leyla Meto**, doğan çocuğunun temizlik bezleri gibi kullanılan paçavralara sarıldığını ve ölür diye bir kenara atıldığını söylemiştir. Hademelerden alınan bilgiye göre bebek sabaha kadar ağlamış ve yaşamına devam etmiştir. Sabahleyin Kliniğe gelen doktorlar çocuğun yaşadığını görünce müdahale etmek istemişler, fakat Küvöz'ün bozuk olmasından dolayı **Zeynep Kamil** Hastanesine göndermek istemişlerdir. **Zeynep Kamil** Hastanesinin uzak olmasından dolayı bundan vazgeçilmiş ve bebeğin Çapa'ya götürülmesine karar verilmiş ve daha 12 saat önce doğan bebek açıkta Çapa Hastanesine götürülmüştür. Saat 9.00 sıralarında Çapa'ya götürülen bebek saat 11.00 sıralarında gereken ilginin gösterilmemesi nedeni ile donarak ölmüştür.

Öte yandan **Leyla Meto**'nun arkadaşları, Doktor **Mürvet Türkeli** hakkında dava açılacağını belirtmişlerdir.

Leyla Meto erken doğum yapmasının nedenini çalışma şartlarının çok bozuk olmasına bağlamıştır. Az ışıklı, havasız bir yerde çalışması Sigorta Hastanesinde doktorların gereken ilgiyi göstermemesi nedeniyle doğumun erken olduğunu söyleyen **Leyla Meto,** ayrıca birçok mesai arkadaşının da işyerinde doğum yaptığını sözlerine eklemiştir.

YENİ DEVALÜASYON

(Baştarafı 1'de)

zenlemelerin tamamlanarak önümüzdeki hafta içinde tasarının Türkiye Büyük Millet Meclisine sevki beklenmektedir. Aynı kapsamda, «savurganlığın önlenmesi» amacıyla bir yetki yasa tasarısı da Meclislere gönderilecektir.

Türk parasının uluslararası piyasalardaki değerinin son günlerde yakından izlendiğini belirten yetkililer, son dövize çevrilebilir mevduat kur garantisinin kaldırılmasının ardından uluslararası piyasalarda Türk parasının olacağı değere göre gerekli düzenlemenin yapılmasının asgari ölçüde olacağını belirtmişlerdir. Bilindiği gibi halen 19,25 lira olan doların resmi kuruna karşılık Zürih piyasasında dolar 22,60 liradan işlem görmektedir.

Maliye Bakanlığı, Merkez Bankası ve Devlet Planlama Teşkilatı yetkilileri, son alınan ekonomik kararların «hatalarının düzeltilmesi ve karar alınabilecek bir ortama kavuşulması» niteliğinde olduğunu belirtmişler ve döviz kazandırıcı önlemlerin bundan sonra alınabileceğini belirtmişlerdir. Edinilen bilgiye göre, son kararların ardından uluslararası bankalar, finansman kuruluşları ve diğer alacaklılar ile ilişkiler daha açık bir biçimde sürdürülecektir. Halen Türkiye'de bulunan yabancı banka yetkililerinin dış borçların birleştirilmesi konusundaki önerilerine karşılık Maliye Bakanlığının da yeni bir erteleme önerisi hazırlaması beklenmektedir. Ancak, Maliye Bakanlığı yetkilileri, böyle bir taslağın taraflara bildirilmesinden önce yeni bazı iç ekonomik düzenlemelere gidilmesinin gerektiğini de belirtmektedirler.

İç ekonomide alınacak ekonomik önlemlerin başında faiz ve kredi politikasında yapılacak değişikliğin geldiğini belirten yetkililer, faizlerin yükseltilmesi konusundaki kararnamenin tamamlandığını önümüzdeki günlerde açıklanacağını, kredi denetimi ve reeskont limitlerinin ise Merkez Bankası Banka Meclisi tarafından alınan kararlar politikasında yürütüleceğini söylemişlerdir.

TÜRKİYE

(Baştarafı 1'de)

lecek sağlamak için ortak düşmanları emperyalizme karşı birlikte bir savaşım sürdürmeleri gerektiğine inandıklarını" belirtmişlerdir.

Açıklamalarında Kıbrıs sorunun adil ve barışçı bir çözüme ulaştırılmasını istediklerini belirten delegeler, "Bu konuda her üç ülke kadınlarına da önemli görevler düştüğünü, Gerek Akdeniz'de gerekse dünya da barışın sağlanması için Türkiye ile Yunanistan arasında iyi dostluk ve komşuluk ilişkilerinin geliştirilmesi gerektiğini" söylemişlerdir.

FAŞİSTLERİN YENİ BİR

(Baştarafı 1'de)

Sendikası Genel Merkezinde yine **MİSK'e bağlı Türk Demir-Sen** ve **Türk Ağaç-İş** Sendikaları **Düzce Bölge Temsilciliğini yapan Suat Önder'e** işkence yapıldığı öğrenilmiştir. **Kahramanmaraş'ın Elbistan** ilçesinde ise **Ülkü Ocakları** Başkanı tabanca ile bir arkadaşını yaralamıştır.

MİSK'E AİT İŞKENCE EVİ

Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonu (MİSK)'e bağlı Cevher-İş Sendikası Genel Merkezinde gene MİSK'e bağlı, Türk Demirsen ve Türk Ağaç-İş Sendikalarının Düzce Bölge Temsilcisi **Suat Önder**'e işkence edildiği açıklanmıştır. Emniyet yetkilileri Önder'in Sendika Genel Merkezine çağrılarak üzerinde bir tek kilot kalana dek soyulduğu ve ölümle tehdit edildiğini belirtmişler, 21 adet açık bono imzalattıklarını açıklamışlardır. Yetkililer komandoların Önder'i daha sonra Büklüm Sokak Büklüm Apartmanı 34/5'deki eve götürerek işkenceye devam ettiklerini bildirmişlerdir.

EYLEMLER FİNANSE EDİLİYOR

MİSK Sekreter Yardımcısı Fahri Öztaş, yine MİSK'e bağlı Çelik-İş Sendikasında memur olarak çalışan Hüseyin Bayrak ve Sağlık Sosyal Yardım Bakanlığı Nüfus Planlaması Genel Müdürlüğünde çalışan Kadirin Berberoğlu ile halen askerlik yapmakta olan Bahri Öztaş adlı kişilerin bu çalışmaları finanse edenler olduğunun saptandığını ve suçüstü yakalandıklarını bildiren Emniyet yetkilileri arama sırasında ODTÜ öğrencilerinin adresleri, isimleri ile birlikte çeşitli semtlerde girişilecek olan eylem planları ele geçirdiklerini söylemişlerdir.

Diğer suç aletlerinin de Cevher-İş Sendikasına ait 38 DK 138 plakalı araba ile sanıkların üzerinde bulunduğunu bildiren yetkililer bu evin Zekeriya Korkmaz ve ortakları adına Makel İnşaat Kollektif Şirketi olarak kiralandığını belirtmişler bir yıl kadar önce Zekeriya Korkmaz'ın binayı komandolara terkedip Almanya'ya gittiğinin saptandığını açıklamışlardır.

Yetkililer işçi temsilcisi Önder'in kurtarıldığını belirtmişler soruşturmanın sürdürüldüğünü söylemişlerdir...

SİTE ÖĞRENCİ YURDUNDA İŞKENCE

Ankara Site Öğrenci Yurduna yolda tanıştığı bir kişi tarafından götürülen **Nevzat Çelebi** adındaki işçiye burada işkence yapıldığı belirtilmiştir.

İstanbul'dan Ankara'ya bir iş takibi için geldiğini söyleyen işçi Nevzat Çelebi, yolda tanıştığı bir şahıs tarafından Site Öğrenci Yurduna götürüldüğünü belirtmiştir.

Daha sonra Site Öğrenci Yurdunda bulunan sağcı öğrenciler tarafından sorguya çekildiğini, kendileriyle aynı görüşü paylaşmadığının öğrenilmesi üzerine işkenceye uğradığını ve yanında bulunan 2500 liranın alındığını söyleyen işçi **Nevzat Çelebi** olayı şöyle anlatmıştır:

«Bir iş takibi için İstanbul'dan Ankara'ya geldim. Bu arada yolda tanıştığım bir şahıs tarafından Site Öğrenci Yurduna davet edildim. Öğrenci yurduna girdiğimde bir müddet oturduktan sonra bazı öğrenciler yanıma yaklaşarak Ülkücü olup olmadığımı sordular. Olmadığımı söyleyince yurdun alt katında bulunan bir odaya götürerek feci halde dövülmeye başlandım. Daha sonra beni Yozgat Öğrenci Yurduna götürerek işkence yaptılar. Çıplak vücuduma demir çubuklarla vurmaya ve ellerimde sigara söndürmeye başladılar. Bu arada dışarıda meydana gelen bir gürültü üzerine oda içerisinde beni yalnız bırakıp çıktıklarında, pencere camını kırarak kendimi dışarıya attım.

Beni döven 15 kişilik grup, benim yanımda yemin ederek gece tren yoluna bağlayıp öldüreceklerini söylediler.»

Kendisine işkence yapan şahısların bazılarını tanıyabileceğini belirten **Nevzat Çelebi**, **«Bana işkence yaparlarken isim ve soyadlarını öğrendiğim Arif Polat, Erdoğan Şahin ile sadece isimlerini öğrenebildiğim Kemal ve Savaş'ı nerede görsem tanırım. Bu şahıslar yanımda bulunan 2500 lirayı ve palto, ayakkabı ile çoraplarımı da aldılar.**

Kendimi kurtardıktan sonra olayı haber vermek için gittiğim Demirlibahçe Karakolu görevlileri benimle ilgilenmedi. Götürdükleri doktor da hiç bir muayene yapmadan 15 günlük rapor verdi.» demiştir.

CEYLANPINAR'DA İŞKENCE YAPILIYOR

Ceylanpınar Devlet Üretme Çiftliğinde işverenin 138 işçinin görevlerine son vermesi ve yasa dışı olarak lokavt uygulaması üzerine direnişe geçen işçilerden 12'sinin tutuklanarak işkence yapıldığı bildirilmiştir. DİSK'e bağlı Tarım İşçileri Sendikası (TİS) Genel Başkanı **Mahmut Gündüzbey** işverenin yasal sürece uymayan bir şekilde lokavt ilân ettiğini ve vasıflı 138 işçinin iş akitlerini feshettiğini ifade ederek direnişin çok doğal bir sonuç olduğunu açıklamıştır.

TİS Genel Başkanı Gündüzbey Ceylanpınar Devlet Üretme Çiftliğinde çalışan 300'den fazla sürücülük yapan vasıflı işçi bulunduğunu, oysa işverenin bu işçilere düz işçi gibi taban ücret vermeye kalkıştığını belirtmiş **«işçiler 138 işçinin yeniden işe alınması için direnişe geçmişlerdir. Bunun halen devam etmekte olan toplusözleşme müzakereleriyle bir ilgisi yoktur»** demiştir.

Gündüzbey, işverenin bu direnişle birlikte bir taşla iki kuş vurmaya çalıştığını, hem sendika ile işçiler arasında bir ikilik varmış gibi göstermeye çalıştığını hem de sendikanın dışında korsan bir sözleşme olduğunu yayma girişiminde bulunduğunu açıklamıştır. TİS Genel Başkanı, 12 işçinin tutuklandığını ancak bu işçilere işkence yapıldığını sanmadığını sözlerine eklemiştir.

ELBİSTAN ÜLKÜ OCAĞI BAŞKANI TABANCASINI KURCALARKEN ARKADAŞINI YARALADI

Elbistan ilçesi Ülkü Ocağı Başkanı Hasan Bulut kendisine ait tabanca ile oynarken aniden çıkan kurşundan bir kişinin yaralanmasına neden olduğu gerekçesiyle tutuklanmıştır.

İl Basın Bürosundan alınan bilgiye göre, Elbistan Ülkü Ocağı Başkanı Hasan Bulut Ülkü Ocakları binasında oturmakta iken kendisine ait tabancayı temizlemek istemiş, ancak aniden ateş alan tabancadan çıkan kurşun yanında oturmakta olan Ticaret Lisesi 2. sınıf öğrencisi Mehmet Alp (20)'ye isabet etmiştir. Sağ elinin işaret parmağından yaralanan genç, ilçe hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

FAŞİSTLER BİR KİŞİYİ YARALADI

Öte yandan silâhlı saldırılar dün gece de sürmüş Gültepe'de **Necdet Çelik** isimli bir şahıs faşistler tarafından silâhlı saldırıya uğramıştır. Saldırganların üç kişi olduğu tespit edilmiştir. Yaralanan Necdet Çelik Şişli Çocuk Hastahanesine kaldırılmıştır.

İSTANBUL'DA AFİŞ ASAN 8 KİŞİ YARALANDI

İstanbul'da dün gece 19 Şubat 1972'de öldürülen **Ulaş Bardakçı**'yı anma ile ilgili olarak afiş asan 8 kişi yakalanarak gözaltına alınmıştır. Ayrıca afiş asanların üzerlerinde yapılan aramada bir tabanca bulunduğu öne sürülmüştür.

BARTINSPOR KULÜBÜ MÜDÜRÜ BIÇAKLANDI

Bartın Eğitim Enstitüleri öğrencileri Bartınspor kulüp binasına saldırmışlar, bu arada Kulüp Müdürü **Asım Çiftçi** bıçakla yaralanmıştır.

İGD KARŞIYAKA ŞUBESİ 1 AY KAPATILDI

İlerici Gençler Derneği Karşıyaka Şubesi hiçbir gerekçe gösterilmeden 1 ay süreyle kapatılmıştır. Kapatma kararının ise derneğe bildirilmediği belirtilmiştir.

ANTALYADA BİR YAZIHANEYE DİNAMİT ATILDI

Antalya'da dün gece sabaha karşı bir kereste tüccarının yazıhanesine kimlikleri bilinmeyen kişilerce patlayıcı madde atılmıştır.

Muratpaşa Mahallesi Dolaplı Sokakta **Hüseyin Tataroğlu**'na ait kereste yazıhanesine atılan patlayıcı madde, hasara yol açmıştır.

GÖLCÜK'TE PROTESTO YÜRÜYÜŞÜ YAPILIYOR

Levent ÖZGÜL Bildiriyor

KOCAELİ — Gölcük Belediyesi ile Kocaeli bölgesindeki bazı fabrikalardaki haksız işten çıkarmaları ve faşist saldırıları protesto mitingi düzenlenmiştir. Bugün saat 14.00'de Gölcük İskele meydanında başlayacak mitinge 38 demokratik kuruluş katılacaktır.

Konuyla ilgili bir açıklama yapan Tertip Komitesi Başkanı ve Aster-İş Sendikası Gölcük Şube Temsilcisi **Cihan Özarı**, Tertip Komitesi üyesi TÖB-DER Gölcük Şubesi Başkanı **Temel Bilgili** ve Halk Eğitim Kültür ve Dayanışma Derneği Başkanı **Zeki Aycan**, «38 kuruluş tarafından desteklenen yürüyüşe İstanbul, Sakarya ve Bursa İlerici Gençler Derneklerinin ve DİSK'e bağlı sendika yöneticileri ile üyelerinin katılacağını belirtmişlerdir.

Tertip Komitesi Başkanı **Cihan Özarı** konuyla ilgili olarak şunları söylemiştir:

«Yürüyüşün amacı sadece baskı ve işten çıkarılmaları protesto etmek değil, faşist olarak adlandırdığımız Ülkü Ocaklarının saldırılarını da kınamaktır. Ayrıca bu gibi yerlerin kapatılmasını da istiyoruz.»

Yürüyüşe katılacak olan 38 Demokratik kuruluşun temsilcileri basına yaptıkları ortak açıklamada, ayrıca Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal'a bir telgraf çektiklerini ve bu telgrafta, bölgedeki Demokratik kuruluşlar olarak DGM direnişinde işten atılan işçilerin yeniden işe alınmalarını istediklerini» söylemişlerdir.

FAŞİZME

(Baştarafı 1'de)

tiğini belirten Soğanlık Belediye Meclisi üyesi Halit Başıbüyük "AP'den istifa eden, başta Tekel Bakanımız Tuncay Mataracı olmak üzere diğer bağımsız bakanların yurtseverliğini ve yurdumuzu faşistlerin işgaline karşı koruduklarını çok iyi anladığım" belirtmiştir.

Dilekçesinde yıllardır Adalet Partisine hizmet ettiğini ve 1977 yerel seçimlerinde Soğanlık Belediye Meclisi üyeliğine seçildiğini belirten Halit Başıbüyük bu konuda şunları söylemiştir. "Tekel Nakliyat Grup Müdürlüğünde işçi olarak çalışıyordum. 2. MC'nin Tekel Bakanın Grup Müdürlüğüne atanan Satılmış Erdal tarafından Cibali işyerine sürüldüm. Dördüncü sınıf takipçi iken, gece bekçiliğine atandım. MC döneminde ilgili kurumlara bir çok kez başvurdum ancak, hepsi sonuçsuz kaldı. MC yıkıldığında yasalar uygulandı ve eski görevime döndüm."

MC dönemindeki faşist saldırılar sonucu AP'den istifa ettiğini belirten Halit Başıbüyük, "Bu davranışı ile yurttaşlık görevini en iyi şekilde yerine getirdiğini" söylemiştir.

SAVURGANLIĞI

(Baştarafı 1'de)

bağlandığını belirtmiş, «bu bütçenin, tüm özlemleri karşılayacak bir bütçe olmadığı açıktır.» demiştir.

Maliye Bakanı, konuşmasına özetle şu görüşlere yer vermiştir:

«— Görülmemiş boyutlara varmış bulunan enflasyon nedeniyle bütçenin hacmi bu yıl her zamankinden daha önemli olduğundan, kamu harcamalarının belli bir düzeyde tutulması zorunluluğu vardır. Esasen uzun yıllar savsaklanmış ve enflasyon nedeniyle büsbütün yozlaşmış olan vergi sistemimiz yüzünden yetersiz hale gelmiş bulunan kamu gelirleri, daha büyük bir bütçeye olanak tanımamaktadır. Bilindiği gibi ekonomimiz iç ve dışa dönük yönleriyle ağır bir bunalım içindedir. Bu bunalım ortamında enflasyon ve hayat pahalılığı görülmemiş boyutlara ulaşmıştır. İşsizlik büyük bir toplumsal yara haline gelmiştir. Döviz darboğazı ile enerji kıtlığı, üretim ve yatırım faaliyetlerini yer yer aksatmıştır. Yine döviz darboğazı nedeniyle dış ödemeler zamanında yapılamamaktadır. Bütçe açığı dolayısıyla iç ödemeler alanında da büyük güçlüklerle karşılaşılmaktadır. İşte bu yığınla karmaşık sorunlar nedeniyledir ki, bu yıl, bütçenin yanında, bütçe ile birlikte uygulanacak politikalar da büyük önem taşımaktadır. Bu anlayış içinde hükümetimiz, gelir-harcama alanında, tasarruf-yatırım alanında, para-kredi alanında ve dış ödemeler alanında yeni politikalar oluşturmakta ve bunları bütçe ile birlikte birbirleriyle uyumlu ve etkin bir biçimde uygulamayı öngörmektedir.

Kamu harcamalarında savurganlığı önlemek ve bu harcamaların etkinliğini ve verimi artırmak amacıyla üzerinde çalışmalara başlanmış bulunan bir yetki yasası tasarısı hemen hemen son şeklini almış bulunmaktadır.»

Dış ödemeler konusuna da değinen Maliye Bakanı, kısa vadeli borçlara itibar edilmeyeceğini belirtmiş, şöyle devam etmiştir:

«— Dış ödemeler alanında ise, çalışmalar iki yönde gelişmektedir. Döviz harcamalarında tutum sağlayacak önlemlerin bir bölümü dün yürürlüğe konulmuş bulunmaktadır. Öte yandan, dış borçlanma konusunda kısa vadeli borçlanmaya itibar etmemeye kararlı olan hükümetimiz bu alanda devletten devlete ikili, üçlü ilişkilerle uluslararası ilişkiler çerçevesinde var olan olanaklardan yararlanma ve dünya piyasalarında orta ve uzun dönemli kaynakları değerlendirme yoluna gidecektir.»

Bakan Müezzinoğlu 1978 mali yılı bütçesinin TBMM Bütçe Karma Komisyonunda anayasaya aykırı maddelerinin de temizlendiğini kaydederek özetle şöyle devam etmiştir:

«Bütçenin hizmet gücü artırılmıştır. Bu bütçeyle kırsal alanlara daha çok hizmet götürülecektir. Bu amaçla köy yolları, köprüleri, su işleri ve kooperatifler için Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığı bütçesine 1.5 milyar lira, devlet ve il yolları yapımı için Kara Yolları Genel Müdürlüğü bütçesine 2 milyar 310 milyon lira, köy okulları yapımı için Milli Eğitim Bakanlığı bütçesine 400 milyon lira ödenek eklenmiştir.

Bütçede üretken yatırımlara ağırlık verilmiş ve bu çerçeve için de enerji sorununun özel önemi dikkate alınarak, Maliye Bakanlığı bütçesindeki geniş fon olanakları ilgili kuruluşların bu alanda ilerde doğacak ihtiyaçlarını karşılayacak düzenlemeler yapılmıştır.

Geride bıraktığımız yıl Türkiye, Cumhuriyet Tarihinin en ağır bunalımını yaşamıştır. Şimdi bu bütçeyle ve onun yanında uygulanacak politikalarla hükümet, Türkiye'yi bu bunalımdan düzlüğe çıkarmayı amaçlamaktadır.»

UYSAL'IN KONUŞMASI

Bütçenin tümü üzerinde CHP grubu adına söz alan Sakarya milletvekili ve CHP Millet Meclisi grup başkan vekili **Hayrettin Uysal** MC dönemlerinde uygulanan ekonomik politikayı eleştirmiş bu politika nedeniyle Türkiye ekonomisinin uçuruma düştüğünü kaydederek, **«kuşkusuz uçuruma giden yalnız ekonomi değildir. Halkımız, özellikle dar ve değişmez gelirli halkımız da şimdi uçurumun dibindedir»** demiştir.

Yeni hükümetin ekonomiyi ve halkı da uçurumun dibinden kurtarmak amacında olduğunu belirten Uysal, 1978 bütçesinin herşeyden önce hedefler acısından yeni bir bütçe olduğunu belirtmiştir.

AP'LİLER TERKETTİ

AP sözcüsü **İsmet Sezgin'in** konuşmasından sonra Bütçe Karma Komisyonu Başkanı **Yılmaz Alpaslan** söz almış ve **İsmet Sezgin'in** konuşmasının yanlış verilere dayandığını söylemiştir.

Alparslan'ın Sezgin'i eleştiren konuşmasından sonra AP sözcüsü ayağa kalkmış ve kendisinin söylemediği sözlerin söylenmiş gibi gösterildiğini öne sürerek söz istemiştir. Ancak Meclis Başkanı **Karakaş** kendisinin iç tüzükle bağlı olduğunu belirtmiş ve **Sezgin'e** söz vermemiştir. Bunun üzerine AP'liler Başkanı protesto ederek bağıra çağıra Genel Kurul salonunu terketmişlerdir.

Duvar, Vezne, Işıklı Reklâm
Dolap. Banko ve
Giriş Kulübesi Yaptırılacaktır

Hâl Santral Müdürlüğünde duvar, vezne, ışıklı reklâm, dolap, banko ve giriş kulübesi yaptırılması işi 2490 sayılı yasanın 40. maddesi gereğince 1 ay müddetle pazarlığa bırakılmıştır.

1 — Tahmini bedeli 450533.53 TL. ilk teminatı 21771.30 TL. dir.

2 — İhalesi 1 Mart 1978 Çarşamba günü saat 15.00 te Belediye Encümen'inde pazarlıkla eksiltme yöntemi ile yapılacaktır.

3 — İhaleye gireceklerin işin keşif bedeli kadar resmi iş yapmış olduklarını gösterir belgeyi eksiltmeden 2 iş günü öncesi Fen İşleri Müdürlüğüne ibraz ederek Yeterlik Belgesi almaları gerekir.

4 — İsteklilerin ihale günü saat 15.00'e kadar Encümen Kalemine müracaatları gerekir.

Encümen ihaleyi yapıp yapmamakta serbesttir.

İZMİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
(Basın: İ - 547 — 11568) — 171

İstanbul Asliye (üçüncü)
Hukuk Hakimliği'nden

977/693

Davacı Saim Çetintaş tarafından davalı Sabahat Çetintaş aleyhine açılan boşanma davasında:

Kalyoncu Kulluk ad. No: 131/8 Beyoğlu-İst. adresinde Mukim Sabahat Çetintaş'a tebligat yapılamamış emniyetçe adresinin meçhul olduğu bildirildiğinden ilânen tebligat yapılmasına karar verilmiştir.

Adı geçen davalının 21.3.1978 saat 11.00 de duruşmada hazır bulunması veya kendisini bir vekille temsil ettirmesi tebliğ yerine kaim olmak üzere ilân olunur.

(Basın: 1187) — 201

TCDD İskenderun Liman İşletmesi
Müdürlüğüne Klavuz Kaptan alınacaktır

TCDD İskenderun Liman İşletmesi Müdürlüğüne Klavuz Kaptan alınacaktır.

1 — Klavuz Kaptanlığa Ulaştırma Bakanlığından klavuz yeterlikleri hakkındaki yönetmelik şartları aranır.

2 — Klavuz Kaptan işçi statüsünde hizmet görecektir.

3 — Saat ücreti başlangıçta tatil gün zamanı zammı ile 35.50 TL.'dir. Ayrıca klavuzlama primi verilecektir.

4 — Klavuz Kaptana lojman tahsis edilecektir.

5 — Fazla çalışma hallerinde ücreti ayrıca ödenecektir.

6 — Melbusat, iaşe ve ibadeleri karşılanacaktır.

(Basın: 11805) — 202

Makina Mühendisleri Odası Genel Kurulu bugün toplanıyor

ANKARA-(İSTA)- TMMOB Makina Mühendisleri Odasının iki gün sürecek 24'üncü Olağan Genel Kurulu bugün toplanacaktır. Genel Kurul Selanik Caddesi No. 76'daki Makina Mühendisleri Odası Konferans Salonunda yapılacaktır.

MESS GREVLERİ, İŞÇİ SINIFIMIZIN

(Baştarafı 1'de)

tika Gazetelerini imha ederek konunun duyulmasını önlemeye çalışan Şükrü Özbayrak dün bir basın toplantısı düzenlemiş ve bağımsız devrimci Maden-İş Sendikasını neden kurduğunu açıklamaya çalışmıştır. Erdemir işçileri arasında hiç bir desteği kalmayan Özbayrak, Maden-İş Sendikasını uzlaşmacı sendikacılık ile suçlamış, sendikanın grevci işçileri MESS'e sattığını iddia etmiştir.

Ayrıca, önceki gün bazı gazetelerde 5000 işçinin Maden-İş'i protesto ettiği şeklinde yayınlanan haberlerin Erdemir'de protesto edildiği öğrenilmiştir. Erdemir işçileri kamuoyunu yanıltmayı amaçlayan bu asılsız haberi veren ajans ve muhabiri kınamakta, Özbayrak'ın 30 - 40 kişiye dayandığını, asla bir kitle desteği bulunmadığını belirtmektedirler.

MADEN-İŞ'İN BASIN TOPLANTISI

Basın toplantısında Genel Başkan Kemal Türkler, olağanüstü toplanan Genel Yönetim Kurulu adına bir açıklamada bulunmuştur. 10 - 11 Şubat tarihlerinde Ereğli Demir - Çelik Fabrikalarında yapılan grevin şike bir grev olduğunu yineleyen Türkler, bu grevi haklı gösterecek en küçük bir kanıtın olmadığını belirtmiş, bunun nedenlerini şöyle sıralamıştır:

«Çünkü bu grevle, grevden önce sendikamızın işveren yetkilileriyle yaptığı görüşmeler sonucunda imzalanma aşamasına getirdiği toplu sözleşmeye yeni bir şey ilave edilmemiştir. Söz konusu grevle yeni bir hak kazanılmamıştır.

■ Sendikamızın savaşım geleneğine ters düşülerek, yetkili organlarımızdan kaçırılırcasına söz konusu girişim karar organlarımızın bilgisi dışında gerçekleştirilmiştir.

■ Grev 10 Şubat Cuma gecesi başlatılmış ve Cumartesi-Pazar günleri, yani hafta tatilinde sürdürülmüştür.

Genel Yürütme Kurulumuzun, IX. Bölge Temsilcisi Şükrü Özbayrak ve onunla birlikte hareket eden bir grup Bölge Yöneticisini görevlerinden alma ve yapılacak ilk seçimlere kadar yerlerine yenilerini atama kararını oybirliğiyle onaylıyor ve destekliyoruz. Çünkü:

■ Bu kişiler, işçi sınıfımızın etkin savaşım araçlarından olan grev silahını yozlaştırmaya, etkisizleştirmeye kalkışmışlardır;

■ Bu kişiler, şike grev yoluyla ve sendikal sorumluluklarını, temsil etmek zorunda oldukları üyelerimizi, sendikamızı kullanarak üyesi oldukları bir parti içindeki destekledikleri gruba ve kendi kişisel çıkarlarına alet etmeye kalkışarak PARTİ YARDAKÇILIĞI yapmışlardır;

■ Bu kişiler, böylece, örgütümüzün örgütsel bağımsızlığını ve değişik partilerden ve siyasal görüşlerden olan tüm üyelerimiz arasındaki sınıfsal bütünlüğü ayaklar altına almışlardır;

■ Bu kişiler, şike grev yoluyla sendikamız ile hükümet arasındaki, özellikle CHP ile olan ilişkilerimizi zedelemeyi, kamuoyunda örgütümüzü ve karar organlarımızı küçük düşürmeyi, sendikamız yönetimi ile tabanımız arasındaki sıkı bütünlüğü parçalamayı amaçlamışlardır:

— Bu kişiler, böylece sendikamızın ilkelerini ve amaçlarını çiğneyerek, işkolumuzun tek demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü olan örgütümüzü parçalayarak yeni bir sendika kurmaya yönelmişlerdir.

— Bu kişiler, tekelci sermayenin en saldırgan örgütlerinden olan MESS'e karşı 8 ay yiğitçe direnerek Türkiye ve Dünya sendikal hareketi tarihine altın bir sayfa armağan eden binlerce üyemizin başarıyla sonuçlanan ekmek ve onur savaşımını gölgelemeyi ve kirletmeyi amaçlamışlardır. Tüm bu nedenlerden dolayı Genel Yönetim Kurulumuz Şükrü Özbayrak ve arkadaşlarını işçi sınıfımıza ve onun yükselen sınıfsal hareketine karşı ihanet içinde olduklarını kamuoyuna oybirliğiyle ilan eder.

Genel Yönetim Kurlumuz ayrıca, Sendikamız bünyesinin neresinde olursa olsun parti yardakçılığı yaparak örgütsel bağımsızlık ve bütünlüğümüzü parçalamaya, sendikamızın demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı temeline dayalı ilke ve amaçlarını, Genel Kurulumuz ile karar organlarımızda alınan kararları çiğnemeye yönelik tavır içinde bulunanlara karşı daha etkin ve daha hızlı önlemler alınması için, Genel Yürütme Kurulumuza oybirliğiyle yetki vermiştir."

Son günlerde CHP'li işçilerin sendikadan ihraç edildiğine ilişkin asılsız iddiaların da ortaya sürüldüğünü kaydeden Türkler, böyle bir şeyin sözkonusu olmadığını, sendikada siyasi görüşleri farklı işçilerin bulunduğunu ve bulunacağını ancak örgütsel bağımsızlık ilkesine, Maden-İş'in amaç, tüzük ve kararlarına gölge düşüren hiç bir tavra müsamahalı davranamayacaklarını da belirtmiştir. Bu yalanı ortalığa sürenlerin amacının sendikayı bölmek olduğunu belirten Türkler, böylesi kişilerin en kısa zamanda sendika bünyesinden temizleneceğini de sözlerine eklemiştir. Türkler, açıklamasına şöyle devam etmiştir:

«IX. Bölge Temsilciliği'ndeki son gelişmeler, burjuvazinin sınıf sendikacılığını geriletmeye, yok etmeye ve uzlaşmacı sendikacılık içinde eritmeye, kapitalizmin bunalımının ağır yükünü emekçilerin sırtına yüklemeye, sendikaları kapitalizmin ve sermaye güçlerinin güdümüne sokmaya, Maden-İş'i tecrit etmeye ve işçi sınıfımızın DİSK çatısı altındaki sendikal birliğini önlemeye yönelik planının ayrılmaz bir parçasıdır. Sendikamız, yönetimi ve tabanıyla bir bütün olarak nereden ve kimden gelirse gelsin, bu tür oyunları ve planları bozmaya kesinlikle kararlıdır.

Maden-İş Sendikası'nın üyeleri arasında hiç bir ayrım yapmadan tüm işçileri ekonomik, sınıfsal çıkarları etrafında birleştirdiğini ve haklarını koruduğunu belirten Türkler, Genel Yönetim Kurulunun tüm Bölge Temsilcilerinin aynı görüşleri paylaştığını saptadığını söylemiş ve şöyle devam etmiştir:

«MESS'le imzalanan ve 63 işyerini kapsayan son toplusözleşmeleri de görüşen Genel Yönetim Kurulumuz, bunu, 8 ay gibi uzun bir süre en güç koşullar altında savaşımlarını sürdüren yiğit Maden-İş üyelerinin tarihlere geçecek önemli bir başarısı olarak değerlendirmiştir.

İlk defa bu kadar çok sayıda işçiyle ve bu kadar uzun süre ve çok az bir parayla grev savaşımını sonuna kadar sürdürmüş olan ve yine ilk defa işverenlerin MESS içindeki birleşik gücü karşısında yılmadan direnmiş olan Maden-İş ve onun yiğit üyeleri, imzalanan sözleşme ile önemli kazanımlar elde etmişlerdir. Ülkemizde ekonomik ve politik bunalımın en yoğun, faşist tırmanışın en hızlı olduğu bir dönemde tam bir disiplin, bilinç ve kararlılık içinde süren savaşımla, MESS birçok konuda geriletilmiştir.

Genel Yönetim Kurulumuz, bu şanlı savaşımda üyelerimiz ve örgütümüzle dayanışma içine girmiş olan tüm ulusal, demokratik kuruluşlara ve tüm ilericilere, başta üyesi bulunduğumuz Uluslararası Metal İşçileri Sendikaları Birliği ile DSF olmak üzere, yanımızda yer alan tüm uluslararası kuruluşlara ve Batı Avrupa'daki işçilerimizin, ilericilerimizin örgütlerine teşekkür etmeyi bir borç bilir.

Genel Yönetim Kurulumuz, MESS'e karşı yürütülen savaşımın bu aşamasında, sonuçta işçi sınıfının kazançlı çıktığı ve bunun büyük bir başarı olduğunu saptamıştır. Genel Yönetim Kurulumuz ayrıca, MESS'e karşı yürütülen savaşımın henüz sona ermediğini, yeni dönemde bu savaşımın yeni boyutlarda süreceğini ve bunun gereklerini yerine getirebilmek için Sendikamızın anti-tekel mücadeleye daha iyi hazırlanmasını, örgütlenmesini her düzeyde pekiştirmesi gerektiğini kararlaştırmış, bu konuda gereken her türlü önlemin alınması için Genel Yürütme Kurulu'nu yetkili kılmıştır.»

TÜRKLER BASIN EMEKÇİLERİNİN SORULARINI YANITLIYOR

Kemal Türkler, açıklamadan sonra basın emekçilerinin sorularını yanıtlamak istediğini söylemiş, yöneltilen soruları yanıtlamıştır.

İmzalanan sözleşme protokolünün geleceğiyle ilgili bir soruya Türkler şöyle yanıt getirmiştir: **«Sendikamızın Toplu Sözleşme Dairesi, imzalanan sözleşme protokolünün redaksiyonunu tamamlamıştır. Önümüzdeki günler de Erdemir işvereni ile oturulup, bu redaksiyon aşamasından sonra biçimsel bir yasal formalite olan sözleşmenin imza aşaması da tamamlanmış olacaktır.»**

Türkler, Erdemir'e Cevdet Yılmaz'ın Bölge Temsilcisi olarak atandığını, bu arkadaşla birlikte 81 kişinin de yeni görevlerine başladığını bildirmiş, söz konusu 81 kişinin 77'sinin Erdemir'de bulunan 11 lokal'in 7'şer yöneticisinden oluştuğunu, geri kalanların dördünün Genel Yönetim Kurulu üyesi olduğunu açıklamıştır.

Türkler, Genel Yönetim Kurulunun, Şükrü Özbayrak hakkında Yürütme Kurulu tarafından verilen kararı oybirliğiyle benimsediğini sözlerine eklemiş, bu kişiyle birlikte diğer sorumluların kesin ihraç talebiyle Merkez Onur Kuruluna sevkedildiklerini açıklamıştır.

SÖZLEŞMEDEN YALNIZCA MADEN-İŞ ÜYELERİ YARARLANACAK

Öte yandan, İSTA Muhabirinin edindiği bilgiye göre, Çalışma Bakanı ile imzalanan protokolün bir maddesine göre, sözleşmeden yalnızca Maden-İş üyeleri yararlanacaktır. Eski Ereğli Bölge Temsilcisi Şükrü Özbayrak ise dün bir basın toplantısı düzenlemiş, Maden-İş Sendikası Merkez Yürütme Kurulunu uzlaşmacılıkla suçlamış, MESS ile birleştiklerini, işçiye ihanet ettiklerini söylemiş, Erdemir işçisinin hakları üzerinden çıkar sağlamayı amaçladıklarını iddia etmiştir. Özbayrak, bu nedenle bağımsızlıklarını ilân ettiklerini ve bağımsız devrimci Maden-İş Sendikasını kurduklarını söylemiştir.

EREĞLİ'DE SON DURUM

Ereğli de durumun sakin olduğu bildirilmektedir. İSTA muhabirinin edindiği bilgiye göre fabrikalarda herhangi bir üretim aksaması yoktur. Yeni atanan Maden-İş Bölge Temsilcisi ve diğer görevliler, işlerine başlamışlardır. Polis, Özbayrak tarafından verilmek istenmeyen Maden-İş Sendikası arabalarına el koyarak yeni bölge temsilcisine teslim etmiştir. Maden-İş Sendikası avukatları ise yasal girişimlerini sürdürmektedirler.

Gelişmeler Özbayrak'ın durumunu iyice sarsmış bulunmaktadır. Erdemir işçisi Özbayrak ve arkadaşlarını yalnızlık çemberine almıştır ve sözleşme protokolünün redaksiyonunun tamamlanarak imzalanması beklenmektedir.

DİSK:"DEMOKRATİK

(Baştarafı 1'de)

bat 1978 tarihleri arasında yaptığı toplantıda alınan kararlar üzerine basına yaptığı yazılı açıklamada, sendikal örgütlenmenin sorunları üzerine kararlar alındığını belirterek Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu içinde yer almaya çalışacaklarını ve Dünya Sendikalar Federasyonu ile ilişkilerin sürdürüleceğini açıklamıştır.

DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, Genel Yönetim Kurulu kararlarıyla ilgili olarak yaptığı basın açıklamasında, Konfederasyonun işkollarındaki örgütlenmesinin varolan örgütlenmeyi geliştirip güçlendirici doğrultuda gerçekleştirileceğini, sendikalaşma hakkı bulunmayan emekçi katmanların sendikalaşma mücadelesine katkıda bulunacaklarını belirtmiştir. DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk kitle örgütleriyle dayanışmanın ilerletileceğini de kaydetmiş ve şunları belirtmiştir.

"Yüksek örgütlenme düzeyine ulaşmış bir demokratik potansiyelin varlığını göz önünde tutan DİSK Genel Yönetim Kurulu köylülerin üretici birliklerinden, memur, öğretmen, teknik eleman ve toplumun öteki emekçi kesimlerinden oluşan büyük kitle-örgütlü gücünün demokratik platformda, işçi sınıfımızın sendikal örgütü ile birlikte sağlamaya, demokratik haklar ve özgürlükler için bu birliğin ortak eylemlerine büyük önem verilecektir.

DİSK Genel Yönetim Kurulu, yaşanılan siyasal dağınıklık döneminde Konfederasyonumuza siyasal parti işlevinin yüklenmeyeceği, bilimsel gerçeğinden hareketle birlikte, demokratik platformda kitle örgütlerini işçi sınıfı bilimi doğrultusunda yönlendirmeyi her somut durumda görev bilecektir. DİSK; itici, sekter bir politika izlemeyecek fakat işçi sınıfının bilimine ters, bozguncu eğilimlere karşı duracak, mücadelesini bu yönde de sürdürecektir.

DİSK Genel Yönetim Kurulu, işçi sınıfı içinde yayılmasına çalışılan burjuva dünya görüşüne, burjuvazinin beyin yıkama çabalarına karşı yoğun bir savaş açacaktır. İşçi sınıfı içinde sosyalist bilincin yaygınlaştırılması için eğitsel çalışmaları bilimsel metodlarla sürdürecek ve yayınlarla bu bilincin yaygınlaştırılması başarılacaktır. DİSK üyeleri sendikal pratik içinde, sendikal yayınları izleyerek ve düzenli eğitim çalışmalarıyla işçi sınıfının kurtuluşunun kendiliğinden değil, bilinçli bir mücadelenin sonucuyla sağlanacağı gerçeğini daha iyi göreceklerdir. Böylece sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerine sahip çıkarak, işçi sınıfı bilimi doğrultusunda eğitilen üyelerimizin yaşantısı ile içiçe varacağı düşünce ve davranış biçimini, henüz sınıf bilincine erişemeyen kardeşlerine iletmede görev üslenecektir.

Sendikal mücadelede dış ilişkilere önem verilirken yabancı ülkelerdeki işçilerimizin gereksinmeleri, sorunlarının çözümü, eşit haklarla çalıştırılmalarıstemlerine uygun mücadele vermeye devam edilecektir. Bu işçilerimizin sorunlarının çözümü için, o ülkelerdeki sendikal örgütlerle işbirliği yapılırken doğrudan işçilerimizle ilişkileri kurarak, var olan ilişkileri geliştirerek çalışmaya öncelik verilecektir. Ayrıca yurda dönüş yapacak işçilerimizin başta emeklilik konusu olmak üzere, tüm sorunlarının çözümünde, yasalara yön vermeye çalışılacak, onların biriktirdikleri ücretlerinin sermaye piyasasında başkaları yararına kullanılmasının önlenmesi için eğitsel çabalar harcanacaktır.

DİSK Genel Yönetim Kurulu, cana ve mala, kişilere ve örgütlere yönelik öldürme, bombalama, terör yaratma yoluyla faşizan amaçlara ulaşım aracı verenlerin cinayetlerine bir an önce son verilmesini istemektedir. Can güvenliğinin sağlanabilmesi için idarenin hiç bir kişi, kuruluş ve örgüt çıkarı gözetmeden devlet hizmetini etkin şekilde sürdürmesi gereğine inanan Genel Yönetim Kurulumuz, bu öldürme, bombalama, kaçırma, yaralama ve soygunların yoğunlaştırılması ile sabık iktidarın davranışları sonucu kamçılamış olduğu hayat pahalılığı, geçim sıkıntısı, enflasyon ve benzeri ekonomik güçlüklerin bazı çevrelerce geri plana itilmesini sağlamaya çalıştıklarının kuşkusunu açıklamada yarar görür."

DİSK GENEL BAŞKANVEKİLLERİ SAPTANDI

DİSK Genel Merkezinden yapılan açıklamaya göre, DİSK Anatüzüğüne göre Yönetim Kurulunda seçilen Genel Başkanvekilleri saptanmıştır. Seçilen Genel Başkanvekilleri şunlardır: Kemal Nebioğlu (Gıda-İş), Mukbil Zırtıloğlu (OLEYİS) ve Rıza Güven (Tekstil).

Yönetim Kurulunun aldığı diğer bir karara göre, Madencilik işkolunda örgütlü bulunan Yeraltı Maden İş Sendikası da DİSK üyeliğine kabul edilmiştir. Aynı açıklamada diğer DİSK üyesi aynı işkolunda örgütlü Dev-Maden-Sen Sendikası ile Yeraltı Maden-İş Sendikası'nın birleştirilmesi ileri bir tarihte gerçekleştirilecektir.

TÜTED Yönetim Kurulu Ali Dinçer ve EGO Genel Müdürü'nü Onur Kuruluna verdi

ANKARA, (İSTA) — TÜTED Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Ankara Belediye Başkanı **Ali Dinçer** ve EGO Genel Müdürü **Ethem Özbakır**'ın ihracını istemiş ve onur kuruluna verildiği bildirilmiştir.

TÜTED Ankara Şubesi Yönetim Kurulu tarafından dün yapılan yazılı açıklamada Ankara halkının güvenini kazanmış yöneticilerin siyasi olmaktan da öte kişisel durumu güçlendirmeye yönelik ve kadrolaşma amacıyla yerlerinden uzaklaştırıldıkları belirtilmiş, Ankara Belediyesinde tam bir huzursuzluğun hüküm sürdüğü ifade edilmiştir. Açıklamada **Ali Dinçer'in** seçim kampanyası boyunca «faşistlerin yuvalandığı yerlerin elektrik ve suyunu kesmek»ten söz ederek oy topladığına değinilerek şu görüşlere yer verilmiştir:

«Belediye çalışanları arasında tam bir huzursuzluk ve giderek güvencesiz bir çalışma ortamı yaratılmaktadır. EGO Genel Müdürü tarafından yayınlanan genelgeyle yasa dışı bir biçimde, gazete okunması ve demokratik örgüt yayınlarının dağıtımı yasaklanmak isteniyor ve bu, bazı yetkililerin işyerleri ve okullardan politikayı sökeceklerini söylemeleriyle, baklanın ağızdan çıkması, maskelerin inmesiyle uygun düşüyor. Demokratik kitle örgütlerinin, üyelerinin en demokratik hak ve istemlerini savunmaları engellenmek isteniyor.»

Bunun bir parçası olarak, TÜTED Genel Başkanı Aykut Göker' in «TÜTED tüzüğüne göre basın açıklaması yapamayacağı» varsayılarak hakkında uzun süreli terfi durdurma istemiyle disiplin soruşturması açılmıştır. Bu soruşturmanın yönetmeliğin hangi maddelerine göre [illegible] belirtilmeyerek, «ilgili maddelere göre» savunma istenmiş ve bu yolla savunmasını neye dayandıracağı belirsizleştirilerek savunma yolu tıkanmaya çalışılmıştır.

TÜTED Ankara Şubesi Yönetim Kurulu olarak, CHP'nin çalışanlardan yana ve ilerici nitelikli her girişimini desteklemekle birlikte teknik elemanların temel hak ve özgürlüklerini, ekonomik ve demokratik haklarını, özlük haklarını savunma ve geliştirmeye yönelik çalışmalarımıza «bir örgüt üyesi olarak ters düşen, sözü geçen birliği işçi sınıfı ile teknik elemanlar ve teknik elemanların kendi arasında baltalayan, danıştay kararlarını hiçe sayan, Ankara Belediyesi'nin üst düzey yöneticileri olan üyelerimiz Sn. Ali Dinçer ve EGO Genel Müdürü Sn. Ethem Özbakır'ı sayılan nedenlerden dolayı kesin ihraç istemiyle onur kurulu'na vermekten başka yol kalmadığını bildirir, işten atılan işçi kardeşlerimizin ve örgütleri Genel-İş'in yanında olduğumuzu kamuoyuna duyururuz.

TÜRK

(Baştarafı 1'de)

başlamasının beklendiği açıklanmıştır.

Dışişleri Bakanlığı Enformasyon Genel Müdürlüğü'nün dün yaptığı konuya ilişkin açıklama şöyledir:

"Başbakan Bülent Ecevit ve Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün ile ABD Dışişleri Bakanı Mr. Vance arasında 20-21 Ocak 1978 tarihlerinde Ankara'da Türkiye, ABD ilişkileri konusunda yapılmış olan görüşmelerde, bu konudaki temasların devam etmesi üzerinde mutabık kalınmıştı.

"Barış ve Dostluk Gecesi"

Atina'da yapıldı

Yannis Ritsos

ΤΙ ΛΕΝΕ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Atina'da basılan «ELENOEROT YPIA» gazetesi geceyle ilgili olarak yaptığı yayında Ataol Behramoğlu'nun bir şiirine de yer verdi...

Maria Faranturi

12 Şubat akşamı Atina'daki kapalı spor sarayı görkemli bir «gece«ye tanık oldu. «Yunanistan Barış ve Uluslararası Detant Komitesi»nin düzenlediği ve çeşitli uluslardan birçok barışseverin bir araya geldikleri gecede, «Barış, Dostluk, Dayanışma» («İrini, Filia, Allilegi») belgisi bütün salonu saatlerce çınlattı. Yunanlı ve yabancı sanatçıların çeşitli gösterilerde bulundukları gecede uluslarm, halkların kardeşliği ve barış özlemi bir kez daha vurgulandı.

Gece Dünya Barış Konseyi Başkanı R. Shandra'nın açış konuşmasıyla başladı.

«Barış» adlı şiirini okuyan büyük şair Yannis Ritsos büyük coşkuyla karşılandı. Çağımızın en büyük şairlerinden Yannis Ritsos'un geceye katılması barışseverlere büyük güç kattı.

Portekizli iki sanatçının gitarla sundukları şarkılardan sonra, şair Ataol Behramoğlu «Ne Anlatır Yunan Şarkıları» şiirini okurken salonda bulunan Yunanistanlı, Türkiyeli ve öteki ülkelerin delegasyonları sık sık alkışladılar. Şiirin Yunancası da Türkçesiyle birlikte okundu.

Veli Öztürk ise sazıyla devrimci türküler söyledi. Veli Öztürk'e Gülsen Tuncer eşlik etti.

Yunanlı ünlü kadın şarkıcı Maria Faranturi gecede coşkuyla izlenen bir konser verdi. Bu arada Faranturi Türkçe bir şarkı da söyledi. Türk ve Yunan delegasyonlarının hep bir ağızdan türküler söylemesi ve sahnede el ele yürümeleri R. Shandra'yı ve salonda bulunanları çok etkiledi.

Geceye katılan Yunanlı sanatçılar Nazım'ın şiirlerinden yapılmış türküler okudular.

Ne anlatır Yunan şarkıları

Ne anlatır Yunan şarkıları
Geceye dair.. Aşka dair..
Ne anlatır Yunan şarkıları
Hayatımıza dair..
Ne anlatır Yunan şarkıları
İnsanı tepeden tırnağa saran bu hüzünle...
Sanki hep aldatılmayan bir şey kalmıştır
İçimizi ne kadar döksek de...
Ne anlatır Yunan şarkıları
Biten bir aşk mı... Başlayan bir aşk mı...
Bir kız mı, yüzünü hiç görmeyeceğimiz...
Çayırlarına hiç uzanamayacağımız kırlar mı...
Ne anlatır Yunan şarkıları
Bu sürekli, bu yumuşak ısrarla...
Ne anlatır Yunan şarkıları
Yüreğimize işleyen tempolarla...
Ne anlatır Yunan şarkıları
Sonsuz güzelliğe, sonsuz barışa dair...
Acılarla dolsak da ne kadar
Sımsıcak yaşamaya dair...
Ne anlatır Yunan şarkıları
Bir gün birleşeceğini mi bütün şarkıların...
Ne anlatır Yunan şarkıları
Bu kadar uzak... Ve bu kadar yakın.

Ataol Berhamoğlu

Politika'da Sanat - Edebiyat

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

"ULUSLARARASI PABLO NERUDA YARIŞMASI"NIN SONUÇLARI AÇIKLANDI

Uluslararası Öğrenci Birliği'nin (UÖB) Ekim-Kasım aylarında Sofya'da yapılan 12. Kongre hazırlık programı içinde düzenlenen **«Uluslararası Pablo Neruda»** yarışmasının sonuçları açıklandı. **«İlerici Yurtsever Gençlik»** gazetesinden öğrenildiğine göre genç sanatçılar arasında **«Edebiyat»**, **«Güzel Sanatlar»**, **«Müzik»** ve **«Fotoğraf»** alanlarında düzenlenen yarışmada **«Güzel Sanatlar»** dalında Türkiye'den Mükremin Mungan birinci oldu.

Prag'da toplanan Uluslararası jürinin açıkladığı öteki sonuçları ise şöyle:

EDEBİYAT:

1. Adı bilinmeyen bir yazar-URUGUAY
2. Jaroslava Janovska - ÇEKOSLOVAKYA
3. Cameli Senaya - GANA

GÜZEL SANATLAR:

1. Mükremin Mungan (heykeltraşlık) - TÜRKİYE
2. Alberto Texier (Resim) - ŞİLİ
3. Taher Ahmed Saleh (Resim) - SUDAN

MÜZİK:

1. Pham Tuyen - VİETNAM
2. Mustafa Aicha - FAS
3. Ödül yok.

FOTOĞRAF:

1. Vladimir Birgus - ÇEKOSLOVAKYA
2. Markus Beck - FEDERAL ALMANYA CUMHURİYETİ.
3. Peter Meissner - DEMOKRATİK ALMAN CUMHURİYETİ

Aşağıda Mükremin Mungan'la yaptığımız bir söyleşiyi okuyacaksınız.

HEYKELTRAŞ MÜKREMİN MUNGAN

Uluslararası Pablo Neruda Yarışması'nda *"Güzel Sanatlar" dalında* BİRİNCİ OLDU

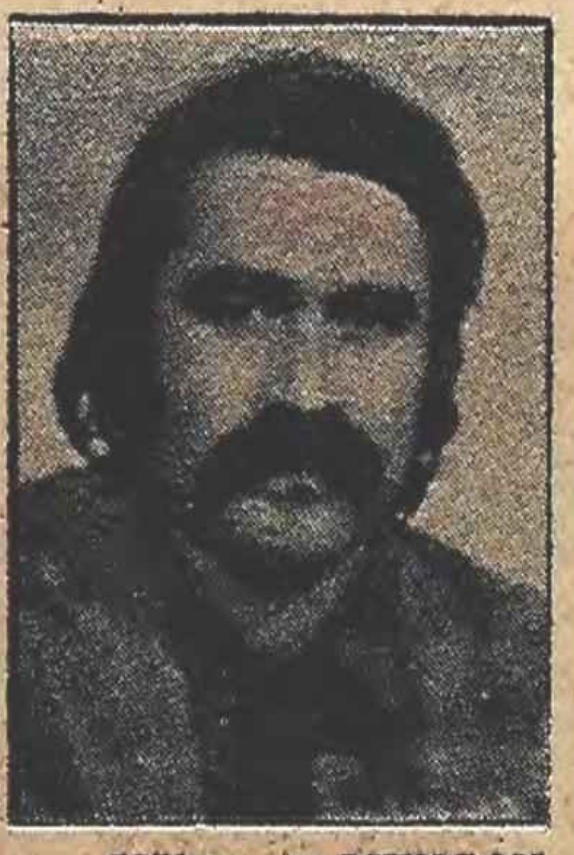

Mükremin MUNGAN

Çekoslovakya'da toplanan uluslararası jürinin birinci seçtiği "TARTIŞMA" adlı heykeli Devlet Resim ve Heykel Sergisi daha önce reddetmiş!..

SORU: «Uluslararası Pablo Neruda Yarışması»nın Güzel Sanatlar alanında dünya birincisi oldunuz' Şu andaki düşüncelerinizi anlatır mısınız bize?

MÜKREMİN MUNGAN: Çağımızda sanatçının bir sorumluluğu vardır. Bu sorumluluk da yaşadığı çağın sınıfsal ve toplumsal ilişkilerini, mücadelesini kararlı ve sağlıklı bir şekilde sürdürmesidir. Bu kavganın sürdürülmesi toplumsal öze bağlı kalınarak verilen ürünlerle ispatlanır. Hiç bir sanat ürününün ulusal ve toplumsal boyutlara ulaştırılmadan, evrensel boyutlara ulaşabileceği kanısında değilim. Toplumumuzun belli bir kesiminin ısrarlarına rağmen Türkiye'mizde gelişen ve serpilen toplumcu sanat ürünlerini hiç bir güç dışlayamaz, kulak ardı edemez. Giderek bu ürünler kitleler içinde yerlerini alacaklardır Sanat olayı, sanatçı, sanat ürünü için tarafsız olma, tarafsız kalma diye bir kavram yoktur. Bu noktadan yola çıkarak ben taraf olduğum sınıfın, işçi sınıfının savaşımını ürünlerimle verecektim, vermeliydim ve sürdürmeliyim. Bu bakımdan bu yarışmada aldığım ödül bugüne dek sürdürmek istediğim kavgam adına bana verilmiş bir çiçektir, diyorum.

SORU: «Pablo Neruda» yarışmasına katılmanın anlamı sizin için neydi?

MUNGAN: «Pablo Neruda» yarışmasını «Politika» gazetesinden öğrendikten sonra yarışmayı düzenleyen yerle ilişki kurdum. Uluslararası toplumcu-ilerici yarışmalara katılmak benim büyük isteklerimden biridir. Bu yarışmanın varlığı çalışmalarımı yeniden gözden geçirmemi ve toparlamamı sağladı. Yarışmanın adına düzenlendiği kişinin ve ülkenin çağımızdaki yerine göre eldeki eksiklerimi elden geçirerek yarışmanın özüne en uygun düşen eseri göndermeyi kararlaştırdım. Yurt içinde toplumcu nitelikteki çalışmalarımı sürdürürken elbette yurt dışındaki ilerici toplumcu yarışmaları izlememezlik edemezdim. Çekoslavakya'da Pablo Neruda adına düzenlenen bu yarışma bunlardan birisiydi. Ve elbette bütün barajlara rağmen yarışmaya katılmaya kararlıydım.

HEYKEL, ÖRGÜTLÜ VE ÖRGÜTSÜZ İKİ KİTLEYİ ANLATIYOR

SORU: Yarışmaya gönderdiğiniz yapıttan söz eder misiniz?

MUNGAN: Söz konusu heykelde örgütlü ve örgütsüz iki kitlenin birbirine yakınlaşmasını vermeye çalıştım. Örgütlü, hareketli kitle duran ve bir dayanışma içinde olan örgütsüz kitleye doğru yönelme içindeydi. Eserin malzemesi bronzdur. Ölçüleri 28x25x32'dir Dayanışma içinde olan örgütlenmiş ve örgütlenmemiş her iki kitle biçim itibariyle karınları boş, çalıştıkları için elleri gelişmiş ve uzun, kafaları yanlarındaki arkadaşlarına dayanmış, sırt sırta vermiş, her gün sokakta, fabrikada, iş yerinde gördüğümüz, birlikte yaşadığımız emekçilerden oluşuyordu. Niçin karınları boş, elleri gelişmiş insanlar bunlar? İşçi sınıfının bir bölümünü üç boyuta yansıtırken, yaşamındaki gerçekliği de yansıtmak durumundaydım. Insanlar açtı. Çünkü emekleri ve bedenleri sömürülüyor. Elleri gelişmiştir, pençeleşmiştir. Çünkü çalışmak ve çalıştıkları kadar yaşamak zorunda bıraktırılmışlardır. Sırt sırta vermişlerdi çünkü onlar her yerde ve her eylemde sırt sırta vermek zorundalardı.

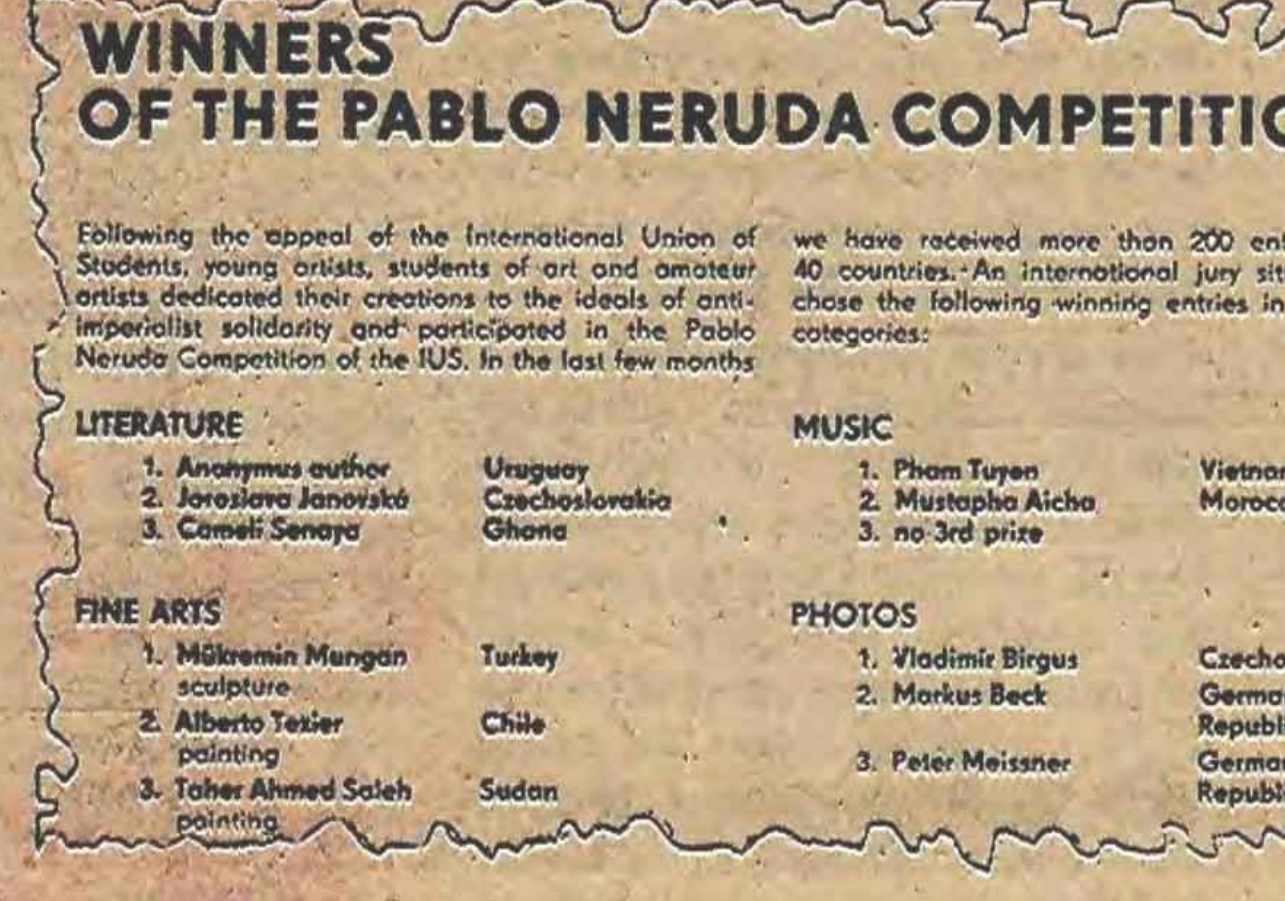

WINNERS OF THE PABLO NERUDA COMPETITION

Following the appeal of the International Union of Students, young artists, students of art and amateur artists dedicated their creations to the ideals of anti-imperialist solidarity and participated in the Pablo Neruda Competition of the IUS. In the last few months we have received more than 200 entries from over 40 countries. An international jury sitting in Prague chose the following winning entries in the individual categories:

LITERATURE

1. Anonymus author — Uruguay
2. Jaroslava Janovská — Czechoslovakia
3. Cameli Senaya — Ghana

MUSIC

1. Pham Tuyen — Vietnam
2. Mustapha Aicha — Morocco
3. no 3rd prize

FINE ARTS

1. Mükremin Mungan sculpture — Turkey
2. Alberto Texier painting — Chile
3. Taher Ahmed Saleh painting — Sudan

PHOTOS

1. Vladimir Birgus — Czechoslovakia
2. Markus Beck — German Federal Republic
3. Peter Meissner — German Democratic Republic

UÖB'nin aylık yayın organı «World Student News»in, yarışmanın sonuçlarına ilişkin yayını

SORU: Bize kendinizi tanıtır mısınız?

MUNGAN: 1944 yılında Mardin'de doğdum. Babam devlet memuru olduğu için orta öğrenimimi değişik illerde yaptım. 1966'dan bu yana yaşamımı çalışarak kazanıyorum. Hem çalışarak hem de geceleri okuyarak yüksek öğrenimimi tamamladım. Ankara Devlet Mimarlık Mühendislik Yüksek Okulu'nu bitirdim. 1965 yılında işçi statüsünde çalışmaya başladım. Sendikal mücadelenin içinde yer aldım. İşyeri temsilciliğinde ve baştemsilcilikte bulundum. 6 yıl eğitim ve yayın sekreteri olarak görev yaptım. Şimdi Ankara'da oturuyorum serbest mimar olarak çalışıyorum. Şimdiye kadar çeşitli sergilere ve yarışmalara katıldım. 1970 TRT Heykel Yarışması'nda «Yitik» adlı eserimle «Başarı Ödülü», 1976 yılında Görsel Sanatçılar Derneği'nin «Yılın Genç Sanatçıları Yarışması»nda «Hasret» adlı heykelimle mansiyon aldım. 12 yıldan bu yana heykel ve resimle uğraşıyorum. 1961-66 yılları benim için çıraklık yılları olmuştur. Verimli çalışmalarım bundan sonra gerçekleşmiştir.

SANAT VE GENÇLİĞİN ULUSLARARASI DAYANIŞMASI

SORU: Gençliğin Uluslararası dayanışması için ilerici sanatçıların ve heykeltraşların görevleri nedir sizce?

MUNGAN: Toplumun canlı, diri yanı olan ilerici gençlik hareketi özelde yaşadığı ülkede ve çağda kendine düşen sorumlulukları yerine getirirken, genelde de dünya ileri gençlik hareketinin, ulusların, halkların birbirine yakınlaşmasını sağlayan adımlardan birisidir. Bu yakınlaşma mekan açısından sınırlı olabileceği için büyük ölçüde kültürel ilişkilerle pekiştirilebilir. Burda da ilerici ve toplumcu sanatçıların ve özellikle genç sanatçıların bu birlikteliğe sağlıklı ve olumlu katkıları söz konusudur.. Resim, heykel de bunu sağlayacak sanat ürünleri arasındadır. Türkiye'de bu tür girişimleri ilerki günlerde görmek özlemlerimiz arasındadır.

Bu dileğimizle birlikte uluslararası bu tür ve bu anlayıştaki yarışmalara konulan bürokratik ve ekonomik zorlukların kaldırılması şarttır. İlk adımda, bu sağlanmadığı takdirde bu tip girişimlerin yapılmasının ülkemizdeki ilerici ve toplumcu sanatçılar için yarar getireceği kanısında değilim. Biz toplumcu sanatçılar, bir ölçüde örgütlenmemizi sağlıklı bir düzeye getirdiğimizde elbette bu barajların yıkılmasını çabuklaştıracağız. Bir özlemim de bu toparlanmanın bir an önce giderilmesidir.

DEVLET RESİM VE HEYKEL SERGİSİ REDDETMİŞ!..

Olayımızdan örnek verecek olursak, 1977 yılında devletin düzenlediği Devlet Resim ve Heykel Sergisi'nde reddedilen, Kültür Bakanlığı'nın belirlediği jüri tarafından sergilenmeye bile uygun görülmeyen bir eserin uluslararası geniş katılımlı ve geniş bir secici kurulun bulunduğu «Pablo Neruda Yarışması»nda birincilik ödülünü alması günümüzde devlet eliyle MC Kültür Bakanlığı'nın ve bakanlığın içindeki çağdışı kafaların yerini belirler.

SORU: Bir heykeltraş ve ressam olarak bugünün Türkiye'sinde karşılaştığınız başlıca zorluklar nelerdir?.

MUNGAN: Her toplumcu - ilerici sanatçının karşılaştığı birinci adımda zorluklar şöyle sıralanabilir:

1 — Eseri gerçekleştirmek için malzeme sorunu.

2 — Eseri gerçekleştirmek için maddi sorunlar.

3 — Üretilen eseri kitleye götürme sorunu.

Günümüzde açık hava sergileri gelenek olarak yerleşmediğinden sanatçılar ürünlerini 3 yerde sergileme olanağına sahiptir:

a) Kültür Bakanlığı'nın galerileri.
b) Belediye galerileri.
c) Özel şahıslara ait galeriler.

Kültür Bakanlığı'nın ve belediyelerin galerilerinde ürünlerin sergilenebilmesi için bu kuruluşların belirlediği jürilerden eserlerin sergilenebilir kabulünü almak şarttır. Bu olay bir anlamda, kitleye belli bir mesaj götürecek sanatçıları ve dolayısıyla yapıtlarına çağdışı bir kafayla ambargo koymaktır. Şunun için çağdışıdır. Esas yargılayıcı kitledir. Topluma sunulmamış eserleri toplumdan koparmak ve bir ölçüde toplumun beğenisine veya kusmasına imkân tanımamak çağdışı bir tavırdır. Toplumun önünde bütün sanatçılar eserlerini sergileyebilmelidir. Bu durumda toplumun önüne sağlıklı sağlıksız yanıyla bütün sanatçılar çıkar, toplumun denetiminden geçerler. Kitle adına bir kurulun beğeniler ileri sürmesi yukarıdaki olanaklardan ilerici-toplumcu sanatçıları yoksun kılma biçimdir.

— Teşekkür ederiz.

DÜŞÜNCELER

ATAOL BEHRAMOĞLU

Yüreğim kaldı Atina'da...

Yıllar önce «Dost» dergisinde Fethi Giray'ın «Yüreğim Kaldı Paris'te» diye bir şiirini okumuştum. Bir Paris gezisinin izlenimlerini yansıtan küçücük bir şiirdi. Bir haftalık gezimizin sonunda Atina'dan ayrılırken, Fethi Giray'ın okuduğum sırada pek de sevmediğim bu şiiri geldi birdenbire aklıma. «Yüreğim Kaldı Paris'te» dizesinin yoğunluğunu içtenliğini birden kavradım.

Dünya Barış Konseyi'nin çağrılısı olarak, Atina'da düzenlenen toplantıya katılmak üzere, içinde bulunduğum grupla birlikte Yunanistan topraklarına girerken, bu ülke konusunda belirgin, somut bir düşüncem yoktu. Halkın bize karşı nasıl davranacağı kafamda bir soru işaretiydi. Olumsuz kaygılarım vardı açıkçası. Fakat daha gümrükte silindi bu kaygılar. İnsanca, uygarca karşılandık. Kendi hallerinde, sakin insanlardı gümrükçüler. Bir kaç tanesi hararetle tavla oynamaya dalmışlardı ve konuşmalarında Türkçe sözcükler de geçiyordu. O zaman, bize unutturulmak istenen bir gerçeği, Balkan ülkelerinin tarih ve kültür bütünlüğü gerçeğini yeniden kavradım ve tüm yolculuğumuz boyunca bu kavrayışım yoğunlaştı.

Atina'ya giderken geçtiğimiz şehirlerde, uğradığımız kahvelerde konuştuğumuz insanlar, sıcak, yapmacıksız, içten bir dostluk gösterdiler bize. Sanki birbirine düşman edilmek istenen, siyasal iktidarları karşılıklı diş bileyen iki ülkenin insanları değil, kan kardeşleriydik. Öylesine birden, zorlamasız, kaynaşıveriyorduk. İstanbul'da bölük pörçük görmeye alıştığımız Rum halkını, ülkesel bir bütünlük içinde tanımak, yeni alışılmadık duygular uyandırıyor insanda. Sokaktaki adamından, kahvedeki garsonundan, en seçkin aydınına kadar, barışcı, uygar, sıcak dost bir halk olarak gördüm Yunanlıları. Ve hepsinin de, Türkiye'ye karşı düşmanlık değil, sıcak bir ilgi ve dostluk duyguları beslediğini izledim. Geçen sonbahar Bulgaristan'da karşılaştığım William Saroyan, bir konuşmamızda bana «Türkiye'den ayrılan Ermenilerin yüreğinde, Türkiye'ye ve Türklere karşı derin bir sevgi vardır» demişti. Ben Rum halkının yüreğinde de gördüm bu sevgiyi. Gerek çok eskiden, gerek yakın zamanda ayrılanların, daha doğrusu ayrılmak zorunda bırakılanların yüreğinde de gördüm bu derin sevgiyi. Türkiye'yi hiç görmemiş olanlar da, yukarda söylediğim gibi, sokaktaki adamından seçkin aydınına kadar, ülkemize yakın bir ilgi ve dostluk duyguları besliyorlardı.

Atina'daki ilk gece Hâris Aleksiyu ve Maria Dimitriadi'den şarkılar dinledik. Babası Trabzonlu olan Hâris Aleksiyu'nun söyledikleri Anadolulu Türklerin kardeşliği üstüne yakılmış halk türküleriydi. Maria Dimitriadi ise, Nazım Hikmet'in şiirlerinden yapılmış çok güzel şarkılar okudu. Sonradan, cunta sırasında bu her iki sanatçının ağır işkencelere uğratıldığını öğrendik. Hâris Aleksiyu, Balkan güzelliğinin simgesi sayılabilecek kadar alımlı, çok güzel bu genç kadın sanatçı, Türk casusu diye suçlanarak yargılanmış cunta sırasında... O da, Maria Dimitriadi de, olmadık işkencelere uğratılmış. Bunları öğrendiğimde, Maria Dimitriadi'nin çocuksu, beyaz tenli yüzünde, Nazım'ın şiirlerinden yapılmış türküleri söylerken, sönmez bir ateşle yanan, kısılmış çekik gözlerini anımsadım... Ve güçlükle tuttum göz yaşlarımı.

Atina izlenimlerini nasıl özetlemeli...

Yunan Sanat Tiyatrosu'nda büyük bir başarıyla sergilenen, Aristofanes'in «Barış» oyunu... Büyük şair Ritsos'la şiir üstüne, halklarımızın kardeşliği üstüne yoğun, derinliğine konuşmamız... Ritsos'un da «Barış» adlı şiiriyle katıldığı son büyük gecede, aralarında bulunmak onurunu taşıdığım Türkiyeli sanatçılara gösterilen, sözcüklerle anlatılamaz büyük, coşkun ilgi... O gece, gösterinin yapıldığı spor sarayı, binlerce kişinin gırtlağından fışkıran, Rumca ve Türkçe «Barış-Dostluk-Dayanışma» haykırışlarıyla sarsılıyordu.

Yunanistan yolculuğu, halklarımızın kardeşliğini somut olarak, sarsılmazca kanıtladı bana. Tüm dünyada halkların kardeşliğini ve devrimcilerin yıkılmayacak büyük dayanışmasının önemini bir kez daha kavrayarak ikinci bir yurdumdan döner gibi döndüm Yunanistan'dan. Ve halkları birbirine düşman etmek için her çareye başvuran emperyalizmin, faşizmin, şovenizmin alçak yüzünü, bir kez daha, olanca çirkefiyle hainliğiyle gördüm.

Selam olsun Yunanistan'ın barışçıl, sıcak, dost halkına... Selam olsun yiğit, kardeş sanatçılarına... Selam olsun ülkelerimizin barışçıl, büyük yarınını kurmada, ellerinden geleni yapan, yapacak olan yiğit devrimcilerine...

İSTANBUL'DA SERGİLER

Mehmet BOLVADİNLİ

ZEPÜR HANIMYAN ve SELMA AYASBEYOĞLU (Resim)
(Devlet Güzel Sanatlar Galerisi 7-25 Şubat)

İlk kişisel sergilerini açan genç sanatçıları daha önce «Adnan Çoker Öğrenciler», «İ. Deneysel Gurubu» ve çeşitli karma sergilerde izlemiştik. Sergideki yapıtların çoğu öğrencilik dönemi çalışmaları 1975 den buyana ürün verememelerinin nedenini devletin sanatçıya ilgisiz kalıp resim yapma olanağı tanımadığına bağlamaktalar.

Zepür — (d. 1949) Önce yalnız makina, yani işçinin ürünü, son yaptığı resimde de makinayla birlikte insan, yani işçi. Biçimler son ayrıntısına varıncayadek tuval üzerine röliyefleştirilmiş sanki. Piyasadaki ressamlar gibi «çalafırça beyaz tutkunu» değil. Yeni bir dünyadan söz ediyor. Düşündüreni, az yapılanı yaptığı için işi zor.

Selma Ayasbeyoğlu — (1950) Soyutlanmış makina parçaları en basite indirilen biçimlerle, renk coşkusu içinde yorumlanıyor. Zepür ve Selma, sanırız ileriki sergilerde özgün bir kişilik ve güçlü bir özle yeniden görülecek.

YUSUF KATİPOĞLU (Resim) (Taksim Sanat Galerisi 6-9 Şubat)

Trabzon'da açtığı sergilerle adını duyuran sanatçının İstanbul'daki ilk kişisel sergisi. Katipoğlu (1941), başarılı renk düzeni içinde çizgi biçimleri kilim, kemençe gibi titreşim yapıyor. Duygusal yönü oldukça güçlü.

MÜZEHHER BİLEN PASİN (Resim) Maçka Sanat Galerisi (15 Ş.-13 Mart)

Uzun süredir çalışmalarını Paris'te yürütmekte. Pisarra. Gauguin'ler yani 19. yy. Fransız Resmini anımsatan yapıtlar yenilik getirmekten uzak. Sanatçının ölüdoğa ve canlıdoğa üzerine yaptığı çalışmalardan oluşuyor sergi.

MEMİŞ ARSLAN (Resim) (D. Güzel Sanatlar Galerisi 7-25 Şubat)

Tekirdağ'da resim öğretmenliği yapan sanatçının ikinci kişisel sergisi. Gerçeküstü dünya, soyutlanmış figürler, karanlık atmosfer hemen söylenebilecekler arasında. Ayrıca yapıtlarda «Bosch» sevgisi görülmekte.

FÜSUN ONUR (Taksim Sanat Galerisi 6-19 Şubat)

Heykelci Onur (1938) un «avant-garde» kişiliğini bu sergide de izledik. Kavramsal sanat akımının uzantısında sayılabilecek işler için sanatçı; «seyircide anlam çoğalmalı yaratıcılığı görmeliki sanatçıyı etkilesin. Sanatçı-seyirci diyaloğu kurulabilsin» demekte.

CAVİT ATMACA (Resim) (Taksim Sanat Galerisi 6-19 Şubat)

1931 doğumlu sanatçının yapıtları yeni birşey getirmiyor. İçbayıltıcı grilerle doğa zorla düzene sokulmakta. Hocası Emal Tollu'dan gelen zorlama. Atmaca DYO'dan iki ödül, D.R.H.S. başarı ödülü almış.

KISACA DİĞER SERGİLER:

FİKRET OTYAM Resim (Tiglat Galeri 15 Şubat - 7 Mart)
LEYLA GAMSIZ Resim (İş Galeri 13 Şubat 28 Şubat)
ZERRİN BÖLÜKBAŞI Heykel (İş Galeri 13 Şubat - 28 Şubat)
İLHAN BERK «Ozanın Çıblakları» Resim (Bedri Rahmi Galeri 21 Ş-4.M
SEVİN ATATÜR «6. Kişisel Sergi» Resim (Harbiye Şehir T. (17 Ş-3 M.)

Tiyatrocu Gözüyle

MACİT KOPER

Bertolt Brecht'in 80. yıldönümü şu sıralarda kutlanıyor. Oyunlarının, şiirlerinin ve devrimci tiyatroya getirip miras bıraktığı yönteminin tartışmaları, belki de kavgaları sürdürülüyor. Bu kutlamanın en önemli yanı, sanıyorum; Brechtçi yöntem üstüne sürdürülen tartışmaları, Brechtçi yöntem içinde bile birbirini vurmaya çalışan çeşitli kurguları, somut bir **«Diyalektik Tiyatro Teorisi»** içinde toparlamaya çalışmak olacaktır. Bu toparlamaya yönelik çalışmalar eğer sonuçta Brechtçi yöntemi artık keseden yiyen bir mirasyedi başıboşluğundan çıkarıp, onu günümüzde yorumlayan bir diyalektik işlerliğe kavuşturursa başarılı sayılacaktır.

Marksist estetik, tabanında marksist dünya görüşü olan, ancak burjuva estetiğine bir tepki olarak yaratılmış, dünyayı değiştirmeyi amaçlayan bir estetiktir. Marksizm nasıl, idealizmin gözboyarlığına bir tepki olarak geliştirilmişse, marksist estetik de burjuva estetiğinin yanılsamasına tepki olarak gelişmiştir, gelişecektir. Burada atlanmaması, üzerinde önemle durulması gereken nokta, marksizmi yaratan ustaların, bu işi yaparken, idealizmi nasıl kılıkırk yararcasına öğrendikleri ve ancak bu bilgi birikiminden sonra hallaç pamuğu gibi atabildikleridir.

Bir şeyi yıkabilmek için, onu enine boyuna, derinliğine bilmek gerekir. Bu gerçeğin bilincinde olan Brecht, devrimci tiyatro için yeniden üretme sürecinde, eski tiyatronun açık gibi görünen kapılarını yeniden zorlayarak başlamıştır işe. Bu bilincin duyarlığıyla sisteminin kurallarını geliştirmeye girişmiştir. Yaşamının son döneminde ustunde durduğu **«Diyalektik Tiyatro»** kavramı, tiyatroya getirdiği yeni kuramda spekülasyonlar yapma olanağını vermiştir bir sürü tiyatrocu ve eleştirmene. Özlemini çektiğimiz **«toparlama çalışmaları»** bu yönde büyük önem kazanmaktadır.

Brecht'in bıraktığı miras, **«Diyalektik Tiyatro»** üstüne büyük bir bilgi birikimi sağlamaktadır bize. Bu birikimi bilinçli eyleme dönüştürmek için yapılacak çalışmalar kanımca, bir **«teori»** oluşturmaya, bir **«Marksist Tiyatro Estetiği»** geliştirmeye yönelmelidir.

Türk devrimci tiyatrosunda gittikçe boyutlanmaya başlayan bir **«Brechtçi Yöntem»** araştırmasının sesleri duyuluyor. Bu hareketlenmede özellikle Brecht'in son zamanlarda yayınlanan kitaplarının payı var. Brecht külliyatının yayınevlerince basılmasının düşünüldüğünü uzun yıllar duyduk ve bekledik; yine de üç-beş yapıtının sırasız sistemsiz de olsa yayınlanması [illegible] hareketlilik oluşturmaya yetti.

Ancak, sevindirici bu Brecht duyarlığı içinde, Türk tiyatrosunda Brecht sorununa salt teknik çözümler getirmeye çalışan düşünceler irkiltici. **«Diyalektik Tiyatro»** olayının neredeyse, yabancılaştırıcı bazı ögelerin epik kullanımıyla kotarılıp halledilebildiği kanısı yerleşiyor. Değişen dünyada, değişen insanın, değiştirebilme nitelikleri göz önünde tutulursa, sorunun sürekli bir araştırmayı gerektirdiği ve yabancılaştırıldığı sanılan öge ve konuların da artık yabancılaştırılması gerektiği ortaya çıkar. Hem Brecht'i hem de Brechtci yöntemi kurgu çeşitliliğinden kurtarıp, gelişme sürecine sokacak olan bu düşüncenin başını, yeniden Berliner

Brecht üstüne bir not

Ensemble'a dönen Brecht'in öğrencisi ve çalışma arkadaşı Manfred Wekwerd çekmektedir. Ülkemizde de Wekwert'in yayınlanmış bir iki yazısından yola çıkarak bu düşünceyi öne çıkarmayı amaçlayan yazı sahipleri yok değil.

Sorun, epik öğenin zamanla bir yanılsama özelliği kazanmasında ve bunun aşılması gerektiğinde düğümlenmektedir. Bütün Brechtçi yöntem içinde aşılması gereken noktaların bulunup, aşınmalarının önlenmesini sağlayacak önlemlerin alınabilmesi için, soruna Brecht'in tiyatrosuna kavram olarak koyduğu, ancak açıklamaya fazla vakit bulamadığı **«diyalektik»** gözle bakılması gerekmektedir. Bu Brechtçi yöntemin dünyaca irdelenmeye başlandığı noktadır. Bu önem ülkemize taştığında, beraberinde bir başka sorun taşımaktadır. Dramatik tiyatro kültürü. Diyalektik tiyatro bilinci, dramatik olanın bilinip yadsınabildiği oranda gelişecektir.

Alışkanlıklar doğuran ve bu yüzden yabancılaştırma etkisini yitiren epik trükler, karşılarında yadsıdıkları, inkâr ettikleri dramatik boyutları bulmadıkça, yanılsayan bir bilgi türü olarak kalacaklar ve yanılsamayı aşamayacaklardır. Ülkemizde dramatik tiyatro konusunun yeterli derecede bilinmeyişi, aşılmasını engellemektedir. Yeniden üretme eylemi, zıtlıkların aynı bütün içinde gösterilebilmesiyle geçerlilik kazanabilir. Yadsımanın yadsınmasıdır bizi senteze götürecek olan. Sözü önemle getirmek istediğim yer, diyalektik tiyatroyu öğrenme ve kullanma yolundaki çalışmalarda, dramatik tiyatronun öğrenilmesi ve aşılması gerekliliğidir.